

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostilu. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govecu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEJAD - Ul. Ristol 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTOPNA PLACANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

La Combustibile

34018 TRST - DOMJO 38 - Tel. 820331 - 810252

- diesel goriva
- plinsko olje za ogrevanje
- motorna olja
- les in premog za kurjavo
- peči in štedilniki na drva

Pooblaščen prodajalec za tržaško pokrajino

NEDELJA, 15. SEPTEMBRA 1996

Za slovensko šolo v Italiji je avtonomija življenjska nujnost

MARJAN KEMPERLE

Pretekli ponedeljek je podtajnica za zunanje zadeve Patrizia Toia na posvetu stranke Slovenske skupnosti o Sloveniji in Evropski zvezi pojasnila, da namerava Prodijska vlada izdelati zakonski predlog o zaščiti slovenske manjšine, ki bo omejen na sama osnovna načela. Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin ji je takoj odgovoril, da bi morali z državnim zakonom določiti (in razrešiti) vsa načelna vprašanja, sicer bi se ze spet ponovilo tisto, kar se je čestokrat dogajalo v preteklosti, ko je pomanjkanje državnih norm služilo krajevnim oblastem kot alibi za nereševanje manjšinskih zadev.

Le tri dni po tistem posvetu nam je začetek pouka na visjih srednjih solah postregel s prav solskim primerom, zakaj bi morali - in to temeljito - z državnim zakonom zaščititi vse, kar je neobhodno potrebno za obstoj in razvoj manjšine.

Ministrstvo za solstvo in gorisko solsko skrbništvo sta (s skupnimi močmi in vsak s svoje strani) za dobro petino skrcila število profesorjskih stôlic na petih goriskih visjih srednjih solah: od lanskih 49 na sedanjih 38. Gorisko solsko skrbništvo je »oklestilo« stôlice na klasičnem in pedagoškem liceju, ministrstvo na zavodih Ivana Cankarja, Zige Zoisa in slovenski sekciji zavoda ITI. Novo solsko leto se je rodilo pod nesrečno zvezdo, smo zapisali.

Takih nesrečnih uvodov je bilo v zadnjih letih že kar prevec. Osvežimo si malce spomin.

Pred dvema letoma so v Rimu »zamešali« številke učiteljskih mest na Trzaskem in Goriskem, seveda v škodo slovenski soli. Lani je ministrstvo najprej združilo po dve slovenski nizji srednji soli na Trzaskem, zatem pa se obvestilo Sindikat slovenske sole, da ga več ne priznava kot sindikalno organizacijo nasih solnikov.

Zakaj je do vsega tega prislo?

Odgovor je mogoče izlusciti iz stavka, ki ga je v petkovem intervjuju za naš dnevnik izrekel goriski solski skrbnik Ugo Mannini: »Resitev vidim le v locitvi seznamov osebja slovenskih in italijanskih sol.«

Mannini je govoril o zadevi - klestenju stôlic - ki je sedaj najbolj aktualna. Njegov odgovor pa lahko zadobi sirs smisel. »Dobro se zavedam specifične slovenske sole in njenih potreb,« je zatrdil le nekaj vrstic prej. Zakaj pa je, zavruga, klestil tiste tri stôlice na klasičnem in pedagoškem liceju? Ali se mar ne zaveda, da spadajo med »potrebe« manjšinskih sol?

Odgovor je sila preprost: italijanske solske oblasti se vedno enacijo slovenske sole z italijanskimi. Vedo, sicer, da so manjšinske sole mednarodno zaščitene (to velja za sole na Trzaskem), a se na zascitenost pozvrgajo, ko je treba uveljavljati nove notranje norme in določila. Tako je bilo z združitvijo nizjih srednjih sol na Trzaskem, pa tudi z dejansko ukinitvijo stipendij za izpopolnjevanje solnikov v matični domovini. Sedaj ze vemo, kaj nas bo čakalo domovini. Sedaj ze vemo, kaj nas bo čakalo domovini. Sedaj ze vemo, kaj nas bo čakalo domovini.

...ce se medtem ne bo kaj spremenilo. Spremembo bi predstavljalo tisto, o čemer sta v ponedeljek govorila podtajnica Toia in podpredsednik Budin (ter se deželni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj po njem). V zakonski predlog o zaščiti slovenske manjšine bo treba nujno vključiti tudi določila o dejanski avtonomiji slovenske sole v Italiji. Vse izkušnje zadnjih let kažejo, da so temelji zamejskega solstva sila trhlji; zatresejo se ob vsakem najmanjšem sunku. Dovolj je, da se v enem letu vpiše na klasični licej v Trstu majhno število dijakov, in ze se nad bodočnostjo sole zgrnejo temni oblaki...

Jutri bomo na osnovnih in nizjih srednjih solah doživeli reprizo prvega dne pouka. Minister Luigi Berlinguer je obljubil, da bo v letosnjem solskem letu uvedel mnogo novosti: nov način ocenjevanja, zvišanje obveznosolske dobe s 14 na 16 let, uvedbo novih urnikov, pripravo vzgojnih nacrto na posameznih solah, preosnovno dopolnilnih tečajev, »reformo« zrelostnih izpitov, didaktično, organizacijsko in finančno avtonomijo sol in zavodov. Ob takem prenovitvenem vrenju ne bi bilo napak, ko bi se spomnil tudi na slovensko solo. Ce bi pa nanjo »pozabil« (kot se je rado dogajalo njegovim predhodnikom), bi bilo menda prav, da bi ga sami spomnili nanjo. Tudi zato, ker bo moral, verjetno, povedati svoje, ko bo napočil čas za pripravo vladnega zakonskega osnutka, ki ga je napovedala podtajnica Patrizia Toia pretekli ponedeljek v Trstu.

S srečanjem na Vrhpolju se je začela Odprta meja

S srečanjem v Zelenem centru v Vrhpolju se je včeraj začela odprta meja. Dvodnevno prireditve z nizom srečanj, kulturnih in aktualnih vsebin, razvedrila in prostega sprehoda po obmejnem pasu, sta otvorila župana občin Dolina Pangerc in Hrpelje-Kozina Krebelj, navzoč je bil tudi trzaski prefekt Moscatelli. V kulturnem sporedu so nastopili pevci

moškega pevskega zbora Slavnik in učenci osnovne šole Hrpelje, ki so s pesmijo in gibom dodali priložnosti mladostniškega duha.

V okviru odprte meje bo danes ob v občinski hiši v Gročani okrogla miza o novem dezelnem zakonu o parku na Krasu z udeležbo podpredsednika dezelnega sveta Budina in odbornika Mattassija.

Na 4. strani

POLITIKA / DANES V BENETKAH VIŠEK MANIFESTACIJ SEVERNE LIGE

Bossi bo proglasil Padanijo Večina je za enotno Italijo

BENETKE - Medtem ko je večina Italijanov, kot dokazujejo številne ankete, za enotno in nedeljivo državo, bo Umberto Bossi danes v Benetkah proglasil neodvisnost države Padanije. »Senatur« je včeraj ves dan nadaljeval svoj secesionistični pohod, ki so ga zmotili nekateri manjši incidenti. Po nočnih spopadih v Turinu med ligasi in skrajnimi levicari, je pohod Lige na Padu zmotilo majhno letalo z napisom »Naj živi Italija«.

Bossi je psoval politične nasprotnike in zmerjal novinarje. Massimo D'Alema in Romano Prodi sta prepričana, da se danes ne bo zgodilo nič posebnega, zaskrbljen nad posledicami ligaskih pobud pa je tajnik Stranke komunistične prenovne Fausto Bertinotti.

Po daljšem molku se je spet oglasil Silvio Berlusconi, Gianfranco Fini pa bo danes v Milanu podprl enotno in celovito Italijo. V Trstu je Nacionalno zavestništvo izkoristilo pobude Lige za nacionalistično manifestacijo, župan Riccardo Illy pa je odredil, da bo na županstvu plapolala italijanska zastava.

Na 2. in 4. strani

PRVIČ PO ŠTIRILETNI VOJNI

Splošne volitve v BiH v znamenju napetosti

SARAJEVO - V Bosni in Hercegovini so včeraj prvič po štiriletni vojni izvedli predsedniške in parlamentarne volitve, ki bodo odločale o daytonski viziji multietnične družbe. Če je soditi po veliki napetosti ter po številu incidentov, ki so zaznamovali včerajšnje glasovanje, je do tega cilja pot se zelo dolga. Do zapletov in incidentov je prislo tudi v Sarajevu, kjer so zaradi gneče zaprli nekaj volišč.

Na 9. strani

Volitve v Trstu in Miljah bodo 17. novembra

RIM - V nedeljo, 17. novembra bodo na Trzaskem pokrajinske in miljske volitve. Tako je včeraj sklenilo notranje ministrstvo. Morebitni drugi krog bo v nedeljo, 1. decembra.

Za Pokrajino so začrtali nova volilna okrožja na osnovi zna-

ne razsodbe ustavnega sodišča. Skupno jih je 24, kolikor je svetovalskih mest v skupščini. V Miljah bodo prvič občinske volitve z dvojnimi krogi. Obe upravi vodita izredna vladna komisarija, ki opravljata fukcije skupščine in odbora.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Spodbuda sodelovanju

Ob proslavi tisočletnice Avstrije pri Beljaku je bil glavni poudarek na sodelovanju med Koroško, Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino.

Stran 2

Papeža bodo operirali

Vatikanski glasnik je sporočil, da bodo Janeza Pavla II pred koncem leta operirali zaradi vnetja slepica.

Stran 2

Vpisi v slovenske šole

Ob jutrišnjem začetku pouka na osnovnih in nizjih srednjih solah objavljamo podatke o vpisih na slovenske sole na Trzaskem in Goriskem.

Stran 4 in 8

Referendum o uplinjevalniku

Dva tedna pred referendumom o terminalu Snam se v Trzicu stopnjujejo polemike med pristasi in nasprotniki posega

Stran 7

Nova zavarovalna polica avto s

FRANŠIZO

Letna premija max 1,5 milijarde

Moč	Trst	Pokrajina	Fransiza
9 - 20 KM	448.000	396.800	100.000
11 - 12 KM	596.000	503.600	200.000
13 - 14 KM	603.500	543.100	200.000
15 - 16 KM	775.900	686.700	300.000
17 - 18 KM	931.000	824.000	300.000
19 - 20 KM	1.086.200	961.400	300.000
nad 20 KM	1.379.300	1.220.800	300.000

TOVORNJAKI Do 15 q 707.000
od 15 q do 25 q 919.000
(skupna teža) od 25 q do 35 q 1.131.000
od 35 q do 60 q 993.000

Ali je polica povišana brez obvestila? Takoj jo lahko odpoves!

kje?

BRESSANI Assicurazioni

Ulica Revoltella 6 - Tel. e Fax 040/392487
cona, kjer je promet prost.

SECESIJA SEVERNE LIGE / DANES V BENETKAH PROGLASITEV "NEODVISNE PADANIJE"

Bossi pluje proti morju Zmes foklore in politike

Tudi predsednik FJK danes na ladji s »senaturjem«

CREMONA - Bossijev pohod proti Benetkam, kjer bo jutri Severna liga proglasila »neodvisnost Padanije«, se nadaljuje, ceprav se je moral »senatur« včeraj dopoldne pri Pavii odpovedati napovedani plovbi po Padu. Zaradi nizkega rečnega toka so mu namreč odsvetovali izlet z barko, ki ga je lahko nadaljeval popoldne pri Cremoni. Tukaj je nagovoril svoje pristase in rekel, da je odcepitev Severa od Juge realnost, ki jo bo morala prej ali slej priznati tudi rimska oblast.

Nad Cremono je ligase zmotilo majhno letalo z velikim napisom "Naj zivi Italija", ki je nekajkrat preletelo Pad in ladjo, na katero se je ravno vrkal Bossi. Napis je seveda močno razburil pristase Padanije (nekdo je celo zahteval protiletalski top), posegel pa je »senatur«, ki je pomiril razborite duhove in znova poudaril, da Liga ne bo nasedla na nobeno provokacijo. Pozneje se je izvedelo, da je prelet letala placalo Nacionalno zave-

znistvo, ki bo danes v Milanu manifestiralo za enotno in nedeljivo Italijo.

Bossi je na sinočnjem shodu v Boretu na emilijanskem bregu Pad, kjer ga je pričakalo približno deset tisoč privržencev, nekoliko omilil hude obtožbe na račun novinarjev, ki jim je dopoldne ocital, so plačanci rimskega centralizma. Beneska prireditve naj izzveni praznično in razposajeno, je se dejal »senatur«, ki je z običajnimi psovskami nato ozmerjal vse politične nasprotnike, začeni s Romanom Prodiem, za katerega bo danes dan čisto normalna nedelja. Bossi je vsekakor opozoril, da Liga nima uporniških in niti revolucionarnih namenov.

V Mantovi se bo na Bossijevo ladjo danes vrkal tudi predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Sergio Cecotti. Predsednik je dal vedeti, da bo na beneski prireditvi sodeloval v osebnem imenu, kar pa je precej čudno opravi-

cilo, saj je v tem primeru zelo težko razlikovati osebne angažiranosti od institucionalne funkcije. Zvestobo Padaniji pa bodo, kot kaže, prisegli tudi vsi deželni odborniki in svetovalci Severne lige, kar bi znalo ustvariti hude težave Cecottijevemu odboru in pisani politični koaliciji, ki ga podpira in ki je prav zaradi Bossijevih stališč na robu krize.

Sodniki iz Turina medtem nadaljujejo preiskavo o Bossijevih načrtih za odcepitev Severa. Ne gre sicer za samostojno potezo tožilstva, ampak za predhodno preiskavo na osnovi prijav nekaterih državljanov, med katerimi je tudi tajnik tako imenovane Južne italijanske lige. Bossija so pred dnevi prijavili sodišču tudi nekateri lokalni predstavniki Nacionalnega zavezništva. Turinski sodniki so prijave poslali kolegom iz Mantove, saj se preiskava tice samozvanega Severnega parlamenta, ki ima sedež prav v tem mestu.

Izgredi ob shodu ligašev v Turinu

TURIN - Skupina udeležencev rock koncerta v prireditvi mladinskih socialnih centrov je pred sinočnjim odkorakala proti Murazzijem, kjer

so pristasi Severne lige z Bossijem na celu proslavljali rojevanje Padanije. Ker se kljub pozivu kvesture niso razšli, temveč so izzvali kratek stik z

ligasi, so policisti navarili nanje s solzivci in pendreki. Nastal je pretep, ki se je izrodil v še hujše izgrede (na sliki AP prevržen policijski avto), ti pa so terjali blizu 30 ranjenih - 18 policijskih agentov in funkcionarjev, dva karabinerja in dva finančna stražnika; šest »avtomistov« se je prostovoljno zateklo v bolnišnico, kjer so jim nudili prvo pomoč.

Mladinci so v sporocilu očitali varnostnikom, da so jih neupravičeno napadli in pri tem ogrozili tudi mimoidoče, ki so prisli protestirat zoper Bossija. Državni poslanec SL Mario Borghesio pa je protestiral pri notranjemu ministru Napolitanu rekoč, da se bodo ligasi odslej sami branili pred »izzivalci starega režima«.

Včeraj ponoci so v Benetkah neznanzi zanetli ogenj pred sedežema »sončne vlade« SL in krožka NZ Venezia 2000.

REAKCIJE / VSI PROTI BOSSIJU

Med zaskrbljenostjo in ironijo

Kritike z vseh strani proti »osamoosvojitvi Padanije«, v Milanu pa protimanifestacija desnice

MILAN - Bossijeva »secesija Padanije« je v ospredju političnih komentarjev in reakcij. Tajnik DSL D'Alema je predcasno odpotoval iz New Yorka, kjer je bil izvoljen za podpredsednika socialistične Internacionalne, ceprav je nameraval preživeti še en dan v ZDA, da bi bil v Italiji na dan Bossijeve manifestacije: »Upam, da bo vesela nedelja brez vznemirjenja.« Vsekakor je D'Alema napovedal, da »se 15. septembra ne bo rodila republika Padanije«, ker »velika večina Italijanov in tudi samih volilcev Lige ni za secesijo« in je zato povabil Bossija, naj ostane znotraj meja legalnosti, sicer bi moral nastopiti sodstvo.

Predsednik vlade Romano Prodi pa zagotavlja, da manifestacije Severne lige ob reki Pad ne bi smeli je-

mati resno, »žal pa so jo mediji napihali. Če gledate včerajšnje posnetke (Bossija pri izviru reke Po, op.ur.) boste sami uvideli, da zadeva ni resna.« Tako je Prodi izjavil ob odprtju nove osnovne šole v Bologni. Ko so mu pokazali otroški atlas in je opazil na zemljevidu Italije prasička ravno na Padu (zaradi uveljavljene prasičjereje), je saljivo pripomnil: »To se seveda ne nanaša na sedanje dogajanje ob reki Pad...«

Za predsednika senata Mancina se je treba resno spoprijeti z vprašanjem federalne reforme države, za tajnika Cgil Cofferratija pa »Padanije ni, kakor ni niti prave nevarnosti, vendar ne bi smeli misliti, da je vse to sama folklor.« Milanski sindikat Cisl ugotavlja, da je pred kratkim Severna liga odslovila več svojih

uslužbencev, sedaj pa »zelene srajce delajo na črno«, zaradi česar so vložili priziv na preturo za delo.

Na desni, kjer se pripravljajo na današnjo manifestacijo Nacionalnega zavezništva proti secesiji Severne lige, pa posl. La Russa napoveduje: »Zbralo se nas bo vsaj 100.000.« Dvesto avtobusov bo pripeljalo v Milan tudi manifestante iz južnih predelov Italije. Ostalih strank desnega zavezništva ne bo, vendar sta Berlusconi in Buttiglione najavila svoji poslanici. Za predsednika kršćansko demokratskega centra CCD Mastello je vsega seveda kriva levica, ki je svojčas podprla Bossija: »D'Alema, ki bi sedaj rad ustavil Bossija s karabinjerji, je kot tisti, ki stopi na boksarski ring in po prvih udarcih kliče na pomoč mamo...«

BELJAK / SLOVESNOST OB TISOČLETNICI AVSTRIJE

Poudarek na sodelovanju s sosedi

Proslave so se udeležili tudi predstavniki Furlanije-Juljske krajine in Slovenije

CELOVEC - Državne meje so predolgo povzročale strah in grobo ločevali ljudi. Zdaj izgubljajo svoj pomen in napočil je čas za tesnejše sodelovanje in povezovanje. Koroska, Furlanija-Juljska krajina in Slovenija so pomen evropske združitve spoznale že z ustanovitvijo Delovne skupnosti Alpe-Jadran in so se posebej v zadnjih letih dosegle stopnjo sodelovanja in povezovanja, ki je lahko vzor vsej Evropi.

To je bil glavni poudarek na osrednji koroški slovesnosti ob 1000-letnici prve omembe Avstrije (Ostarrichi) v neki listini, katere so se poleg predstavnikov Avstrije in Koroške udeležili tudi visoki predstavniki političnega, družbenega in cerkvenega življenja iz Furlanije-Juljske krajine in Slovenije. Skupno slovesnost pod geslom »Tri kulture, ena enota« so priredili v rudniškem kraju Bad Bleiberg v bližini Beljaka, na njej pa je bila poudarjena več tisočletna povezanost ljudi ob tem stičišču treh različnih velikih kultur - romanske, slovanske in germanske. Furlanijo Julijsko-krajino je zastopal predsednik deželne zbornice Sergio Cecotti, Slovenijo podpredsednik dr-

zavnega zbora Vladimir Topler, najvišji avstrijski predstavnik pa je bil predsednik državnega zbora Heinz Fischer.

Zvezni predsednik Thomas Klestil se zaradi bolezni ni mogel udeležiti slovesnosti, v pozdravu, ki ga je prebral koroški deželni glavar Christof Zernatto, pa je poudaril, da se bogastvo stare celine meri tudi na stičiščih kultur. S tem v zvezi je menil, da so bili pogoji za novo kvaliteto sodelovanja in povezovanja v srednji Evropi redkokaj tako ugodni kot danes, »kajti sosed Italija je izkušeni partner, ki je od vsega začetka sooblikoval proces evropske združitve, sosed Slovenija je danes mlada močna demokracija, ki se z velikim trudom pripravlja na pristop k Evropski uniji in neznazadnje je Avstrija tista dežela, ki od svojega izvora in svoje lege izpolnjuje vse predpogoje, da lahko razmislija preko meja«.

Predsednik deželne zbornice FJK Cecotti je v svojem govoru dejal, da je treba proces evropske integracije se pospešiti in ob tem izrecno poudaril podporo Italije Sloveniji.

Velik pomen procesa evropske

združitve je poudaril tudi podpredsednik slovenskega parlamenta Topler, ki je se posebej izpostavil tudi prispevek Slovencev na Koroskem in v Italiji ter ob tem izrazil prepričanje, da bosta tega zavedala tako Avstrija kot Italija pri oblikovanju manjšinske zakonodaje.

Višek slovesnosti pri oz. v več kot 700 let starem rudniku v Bad Bleibergu, kjer so več stoletij skupaj delali in živeli rudarji, izvirajo iz vseh treh kulturnih prostorov je bilo odkritje in blagoslov spomenika, sestavljenega iz treh med seboj povezanih naravnih kamnitih blokov iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške. »Povezovalni kamen« naj bi bil zunanje znamenje bodočim rodovom za strpnost, odprtost in gostoljubnost regije na stičišču treh velikih svetovnih kultur.

V okviru slovesnosti pa so zupani obmejnih občin Podkloster, Beljak, Kranjska gora, Bovec, Kobarič, Trbiz in Pontebba podpisali izjavo o dobri nameri, ki predvideva uresničevanje skupnih kulturnih, znanstvenih in gospodarskih projektov.

Ivan Lukan

Umberto Bossi ob odhodu iz Cremona (Telefoto Ap)

**AVTONOMNA DEZELA
FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA
OBVESTILO ZA SPREJEM V SLUŽBO**
V redni 25. prilogi Dezelnega uradnega vestnika št.37, z dne 11. septembra 1996, je Dezelna uprava objavila

"OBVESTILO ZA SPREJEM V SLUŽBO Z NASLOVI ZA DOLOČEN CAS 25 OSEB S POKLICNIM PROFILOM ADMINISTRATIVNO PRAVNO-JURIDICNEGA SVETOVALCA, KI IMAJO UNIVERZITETNO DIPLOMO IZ PRAVA, V SMISLU 7. ČLENA D.Z. ST. 20 Z DNE, 7. MAJA 1996."

Poleg splošnih pogojev za sodelovanje na javnih natečajih se zahteva univerzitetno diplomo iz prava z oceno najmanj 100/110. Prosnje za pripustitev k natečaju je treba napisati na neoklovanih obrazcih, ki jih interesi lahko dvignejo od 9. do 12. ure od ponedeljka do petka v naslednjih uradih:

TRST: Dezelno ravnanstvo za osebe in organizacijo, Ul. Giulia 75
Videm: Dezelno ravnanstvo za krajevne avtonomije - Ul. Caccia 17
Urad za informacije občanom - Ul. s. Francesco 4 (tel. 0432-555610 int. 8610/555611)

PORDENON: Urad za krajevne avtonomije - Trg Ospedale Vecchio 11
Urad za informacije občanom - Trg Ospedale Vecchio 11 tel. 0434-529063/5291

GORIZIA: Urad za krajevne avtonomije - Ul. Monte Santo 17
Urad za informacije občanom - Ul. Roma 14 (tel. 0481-386465)
TOLMEC: Urad za krajevne avtonomije - Ul. della Vittoria 151
Urad za informacije občanom - Ul. Piave 10 (tel. 0433 41559)

V primeru, da interesi ne morejo ali težko dvignejo predpisane obrazce v navedenih uradih, lahko prošnje napišejo na fotokopiji obrazca, ki je objavljen v prilogi "Avviso di assunzione" Uradnega dezelnega vestnika.

Prošnje za pripustitev k natečaju je treba nasloviti na "Direzione regionale dell' Organizzazione e del personale della Regione autonoma Friuli - Venezia Giulia - Dezelna direkcija za osebe in organizacijo Avtonomne dežele FJK, Ul. Giulia 75 - Trst" in morajo dospeti v omenjeni urad najkasneje do 17. ure dne 26. septembra 1996.

Uradni deželni vestnik lahko dobite:

v TRSTU knjigarna I. Svevo - Korzo Italia 9/1 (pasaza Rossoni)

v VIDMU papirnica Benetti, Ul. Mercatovecchio 13

v PORDENONU knjigarna Minerva - Trg XX. septembra

v GORIZI knjigarna Antonini, Ul. Mazzini 16.

Papeža bodo operirali

VATIKAN - Papež beleha za vnetjem slepice, zato ga bo treba operirati. Kirurški poseg naj bi izvedli takoj ali kmalu po vrnitvi Janeza Pavla II. iz Francije, kamor bo odpotoval na obisk prihodnji četrtek in se tam mudil do nedelje, 22. septembra.

To je preko vatičanskega glasnika Joacquina Navarra včeraj uradno sporočil papežev osebni zdravnik Renato Buzzonetti. Povedal je da se je vnetje slepice prvič pojavilo že 26. decembra lani, da pa se je bolnik od tistega dne redno zdravljal in da je tudi sicer pod neprestanim zdravniškim nadzorom.

Renato Buzzonetti je izrecno poudaril, da gre za slepic in ne za kaksno rakasto obolenje, kakor so nekajkrat navedli, ceprav z vprašanjem, stevilni italijanski casopisi in revije.

SKLEP RIMSKE VLADE

17. novembra pokrajinske in tudi miljske upravne volitve

V nedeljo, 17. novembra bodo na Trzaskem pokrajinske volitve in volitve za obnove miljskega občinskega sveta. Tako je včeraj sklenilo notranje ministrstvo na osnovi volilnega zakona, ki določa dva letna volilna kroga (spomladi in jeseni). Tako na Pokrajini kot v Miljah bo za predsednika oziroma za zupana neposredno izvoljen kandidat, ki bo v prvem krogu dobil absolutno večino, v nasprotnem primeru bo balotaza v nedeljo, 1. decembra.

Pokrajinske volitve bodo potekale na osnovi novih volilnih okrožij, ki jih je vladni komisar FJK zacrtal na osnovi znane razsodbe ustavnega sodišča. Okrožij je vsega skupaj 24, kolikor je mandatov v pokrajinskem svetu. Pokrajino vodi že dalj časa izredni komisar Domenico Mazzurco. V Miljah (tudi tamkajšnjo upravo vodi komisar) bodo volitve prvič po-

tekale z dvojnim krogom.

Za vodenje Pokrajine se bosta najbrž spopadli koaliciji Oljke in Kartela svobosčin, politična situacija pa je še zelo zmedena, datum volitev bo sedaj nedvomno prisilil stranke, da pospešijo pogovore za programe in za kandidature. Priprave na volitve so vsekakor že predmet polemik, tako na levi, kot na desni. Med kandidati Oljke za predsednico Pokrajine je bilo slišati ime podjetnice Sonie Dukcevic, ki pa je demantirala.

Tudi v Miljah je politični položaj se dokaj nejasen. Koalicija Oljke obstaja le na papirju, problematičen pa je odnos med levo sredino (se zlasti DSL) in Stranko komunistične premove. Na volitvah se bo s svojo listo morda predstavil tudi bivši zupan Sergio Milo, ki je bil na zadnjih volitvah izvoljen na celu enotne levicarske liste.

Srečanje Illy - Valenti

Trzaska in goriska občinska uprava bosta uveljavili nove oblike sodelovanja: tako sta se domenila trzaski zupan Riccardo Illy in goriski Gaetano Valenti, ki sta se srečala skupaj z nekaterimi odborniki obeh uprav.

Med skupnimi vprašanji, ki sta jih načela zupana Illy in Valenti, so v prvi vrsti gospodarske tematike in problemi zaposlitve. Med drugim sta se zavzela za pravočasno in organizirano prenovitev sektorjev, ki so vezani na obmejne dejavnosti in ki jih bo po vstopu Slovenije v EU zmanjkalo dosedanjega delovnega območja. Domenila sta se tudi za ustanovitev posebne komisije, ki se bo ukvarjala s skupnimi pobudami obeh občin na področju gospodarskega uveljavljanja in razvoja. Posebno pozornost so na srečanju posvetili vprašanju aktivnega sodelovanja na kulturnem področju tudi z organizacijo skupnih manifestacij.

PO ARETACIJI PROF. FRANCESCA QUERCIIA

Rušijo se teze v škodo Tržaške kreditne banke

Querci je celo tožil TKB, da je njegov dolжник - Zaenkrat znani profesor ostaje v hišnem priporu

Boris Siega, predsednik upravne sveta TKB, je bil mnenja, da aretacija »brez dvoma postavlja prof. Francesca Alessandra Quercija v nekoliko drugačno luč. Stalno se je izgovarjal, da je žrtev te situacije, medtem ko se zadeva počasi drugače obrača in banka bo iz nje bolj izšla. Mislim, da se bodo tudi pravde, ki so v teku, ugodno razpletle: spremenil se bo tisti tisti dosednji »paritetni« odnos, ko smo mi njega tožili in on nas. Querci je namreč pravil, da je TKB dejansko upravljala podjetje in ga zavozila. Na podlagi teh trditev je banka tožila za določene zneske in te zneske je vnesel v proračun, v aktivno, kot da bi bilo gotovo, da bo na sodišču zneske iztržil. TKB je res posodila denar, a tisti zneski sodijo v pasivo bilance podjetja.«

Univerzitetni profesor, odvetnik, politik, podjetnik, sponzor, 59-letni Francesco Alessandro Querci je se v hišnem priporu, potem ko so ga predvčerajšnjim aretirali finančni strazniki. Dolžijo ga namerno povzročene stečajne in ponarejene proračunov družb »Cantieri Trieste«, »Tirrenica Finance and Trade« ter »Immobiliare Generale«, ki jih je dejansko vodil. Querci, ki je tudi član višjega sveta trgovinske mornarice, naj bi v bilanco omenjenih družb vnašal lažne podatke o njihovem gospodarskem stanju: zapisoval naj bi bil fiktivne kredite bodisi do TKB kot tudi do »A.A. Baker« in

»F.T.N.-Ferrovie Torino Nord«. Poleg tega naj bi premoženje prečnil, tako da je zmanjšal pasivo. Po mnenju javnega tožilca naj bi tako omenjena podjetja utrpela za okrog 35 milijard lir škode.

V tej pravdi TKB zastopa odv. Giampaolo Gei, ki velikih podrobnosti ni razkril, »ker je vse ovito v preiskovalno tajnost«. Pristavil pa je, da »se dogaja to, kar sem vedno trdil v pravih, ki sem jih začel po nalogu TKB: za izgubo, o kateri je bil govor itd., je dejansko odgovorna grupa Querci, ki se je recimo prekomerno zatekala h kreditom banke in tako naredila, kar je pač naredila. To je dejstvo. Aretacija gotovo potrjuje to, kar smo odvetniki banke vedno trdili.«

Kakšen je bil postopek? Querci je jermal posojilo, denar je bil porabljen, sestavil je potrjeno bilanco...

»Nedvomno se je zatekal k banknemu posojilu, banka mu je verjela, verjetno je nudil določene podatke, v katere so verjeli ali pa je tako naredil, da so jim verjeli. Pazimo namreč: Querci je namreč v preiskavi prav zaradi lažnih bilanc. Recimo, da banki predstavim aktivno bilanco: to pomeni, da je moja dejavnost zdrava, banka verjame in me financira. Prav zaradi tega je osumljen, ker so podjetja (o katerih je pravil, da ni njihov družabnik, da jih ne upravlja itd., medtem ko je prišlo na dan, da je prav on), vsa ta podjetja

so imela bilance s povečanimi postavkami. V sedanjem trenutku je prav to za nas važno.«

Querci je celo trdil, da je banka njegov dolжник, da mu dolguje bajne zneske. Kako to?

»Ko je bila na primer v Livornu za »Tirrenico Finance« predstavljena zahteva po stečaju, ki pa je ni vložila TKB, temveč Proinvest, se je celo predstavil z aktivno bilanco Proinvesta, v kateri je bilo zapisano: likvidni kredit, ki se ga lahko terjajo od banke. Vse pravde, ki jih je začel proti banki, vse zahteve, ki jih je predstavil, je vključil v bilanco, kot da bi bilo gotovo, da mu bo sodišče ugodilo. Recimo: od banke zahtevam 30 milijard lir za povzročeno škodo in začnem pravdo. Takih pravd lahko začnem, kolikor hočem, in če izgubim, bom pač placal sodne stroške. On pa je v bilanco avtomatično vključil 30 milijard v škodo banke.«

»Njegova teorija je namreč naslednja: pravi, da mu banka ni posodila denarja, temveč je on banki posodil nekatera podjetja, ki jih je za tem banka po svoje uporabljala. Vzemimo na primer »Cantieri«. Podjetje je bilo last Tirrenice. On trdi, da Tirrenica ni bila nič drugega kot fiktivna družba, ki jo je posodil banki in njenim uslužbencem. Banka jo je uporabila za upravljanje ladjedelnice. Torej je bila vsa pasiva, ki se je ustvarila, kot npr. pri Tirrenici, avtomatično pasiva banke, ki

bi zatem morala denar vrniti njemu. To je utopično in noro misljenje tega človeka. Njegova aretacija, ne glede na kazensko plat, ki se me ne tice, potrjuje naše stališče, in sicer, da je dejansko izkoristil banko, ljudi, ki so v njej delali, in denar uporabil v svoje namene.«

Je točna številka, da zahteva kar 180 milijard lir?

»Ne vem, to so samo fantazije, prof. Querci ima bogato domisljijo, je Toskanec, ki sanja veliko reci, možno je, da to zahteva.«

Je vpleten v druge podobne pravde?

»Meni je trenutno znana pravda s TKB. Prav zato, da bi se kot profesionalac spraval proti trzaskemu stečajnemu sodišču, ki ga je po njegovem mnenju spravilo v skripce, in ga recimo diskreditiral, se je povezal s skupino della Zonca in de Banfield.« (Della Zonca npr. zahteva kar 100 milijard za poravnavo škode, ki mu jo je povzročilo stečajno sodišče, a njegov odvetnik je prav prof. Querci, op. ur.)

»Drugače ne vem, a že to potrjuje moje prepričanje kot tudi prepričanje mojih kolegov in banke ter nam gre na roko, se posebno po tisti kampanji, ki jo je tisk vodil proti banki. Govorim namreč o banki kot instituciji, ne o posameznih uslužbencih, ce so delali dobro ali ne. V to se ne spušcam, jaz branim banko.«

Danilo Bizjak

ZA MARSIKATEREGA MALČKA BO TO PRVI STIK S ŠOLSKO STVARNOSTJO

Jutri bodo odprle duri tudi osnovne in nižje srednje šole

Vpisi: zadovoljivi v vrtcih (vrtec pri Domju pa bodo za letos zaprli), dobri na osnovnih šolah (9 otrok več kot lani) in bistveno nespremenjeni na nižjih

Vpisi po didaktičnih ravnateljstvih

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO	96/97		95/96	
	1.r.	skupno	1.r.	skupno
Sv. Jakob	15	89	22	90
Sv. Ivan	21	112	16	124
Opčine	45	211	42	208
Nabrežina	32	128	24	123
Dolina	31	148	31	147
SKUPNO	144	688	135	692

Vpisi v osnovne šole

OSNOVNE SOLE	96/97		95/96	
	1.r.	skupno	1.r.	skupno
Sv. Jakob	6	31	7	31
Ul. Donadoniš	5	17	0	17
kedanj	0	15	6	18
Sv. Ana	4	26	9	24
Sv. Francšek	0	0	0	0
Sv. Ivan	9	44	5	46
Barkovlje	0	13	0	16
Rojan	4	19	5	23
Katinara	8	36	6	39
Opčine	11	63	17	68
Bazovica	5	15	6	12
Gropada	0	14	0	14
Trebče	7	32	7	28
Prosek	10	55	7	55
Križ	5	14	1	11
Repentabor	7	18	4	20
Nabrežina	6	30	6	26
Devin - Sesljan	8	43	8	39
Cerovlje	0	0	0	0
Mavhinje	0	0	0	0
Slivno - Sempolaj	7	20	3	23
Zgonik - Salež	11	35	7	35
Gabrovec	0	0	0	0
Briški	0	0	0	0
Dolina	1	23	7	25
Mačkolje	0	7	1	7
Domjo - Ricmanje	11	50	50	55
Boršt	10	2	9	10
Pesek	0	4	0	6
Boljunec	8	36	7	35
Milje	9	19	4	14
SKUPNO	144	688	135	692

Vpisi v otroške vrtce

OTROSKI VRTCI	96/97		95/96	
	1.r.	skupno	1.r.	skupno
Sv. Jakob	9	20	5	16
Ul. Conti	0	0	0	0
Skedenj	5	14	7	13
Sv. Ana	5	16	6	12
Sv. Ivan	5	19	4	19
Dijaški dom	6	16	7	22
Lonjer	8	47	5	11
Greta	4	9	2	8
Barkovlje	6	18	1	13
Opčine	9	46	14	50
Bazovica	5	14	7	11
Gropada	2	12	4	13
Trebče	5	12	6	13
Prosek	7	29	10	32
Križ	8	22	6	22
Repentabo	4	16	8	20
Nabrežina	13	23	8	17
Devin	4	15	5	19
Mavhinje	11	19	3	16
Sempolaj	8	23	8	21
Gabrovec	6	21	5	24
Dolina	8	19	5	14
Mačkolje	3	6	0	6
Domjo	0	0	3	8
Ricmanje	8	16	4	10
Boršt	9	11	2	9
Boljunec	5	16	6	17
Milje	5	10	1	14
SKUPNO	144	688	135	692

Vpisi v nižje srednje šole

NIZJE SREDNJE SOLE	96/97		95/96	
	1.r.	skupno	1.r.	skupno
Sv. Jakob	12	59	21	71
Rojan	14	35	9	30
Sv. Ivan	12	36	14	39
Katinara	14	21	0	16
Dolina	25	77	33	80
Opčine	30	90	26	92
Prosek	23	23	27	68
Nabrežina	15	38	10	44
Križ	0	12	6	22
SKUPNO	145	436	146	462

Jutri bodo tudi osnovne in nižje srednje šole odprle vrata našim najmlajšim solarjem. Prvi dan pouka predstavlja že spet prilagoditev za pregled vpisov v naše šole in tudi otroške vrtce.

Začnimo kar z vrtci. Stevilčna slika je obetavna. Skupno število vpisanih se je povečalo (v primerjavi z lanskim) za devet otrok, se bolj spodbuden pa je bil vpis v prve letnike, saj beležimo letos kar 26 vpisov več kot lani. Stevilka potrjuje statistične analize iz zadnjih let: skokovito upadanje vpisov, ki smo mu bili priča v drugi polovici osemdesetih in v začetku devetdesetih let, se je ublazilo, ce ze ne prenehalo. Zelo dobra vpisa so zabeležili v vrtcih v Nabrezini in v Mavhinjah, letos pa ne bo vrtca pri Domju. Šolski skrbnik je sprva dovolil ustanovitev sekcije za samo tri vpisane otroke, ko pa se je eden od teh izpisal, se je odločil, da za dobo enega leta slovensko sekcijo zacasno zapre.

Dobro so se iztekli tudi vpisi v prve razrede osnovnih sol. Prvosolckov bo letos 144, to je devet več kot lani in kar 25 več kot pred dvema letoma. Skupno število vpisanih se je zmanjšalo, ker je pete razrede zapustilo več učencev kot je letos novincev.

Število vpisanih v prve razrede nižjih srednjih sol bo ostalo dejansko nespremenjeno (letos 145 vpisanih, lani eden več), bistveno pa se je zmanjšalo skupno število dijakov: nižje srednje šole bo obiskovalo letos skupno 436 nizjesolcev, to je 26 manj kot lani. Število vpisov na nižje srednje šole bo po predvidevanjih upadalo se nekaj let (dve ali tri), zatem pa bodo tudi na teh solah beležili višje vpise.

V petek podeljevanje suplenc za nižje in višje srednje šole

Solsko skrbništvo sporoča, da bo podeljevalo suplence za solsko leto 1996/97 za poučevanje na slovenskih višjih in nižjih srednjih solah v petek, 20. septembra ob 12. uri na sedeži skrbništva v Ul. Cumano 2. Seznam azpoložljivih mest pa bo objavljen na oglasni deski skrbništva 19. septembra.

SEDAJ JE V ZAPORU

Tujec osumljen kraje na avtobusu

Ko je 55-letni Mario Spangaro zigošal svojo vozovnico na avtobusu št. 33, ki vozi od Stare mitnice do Kampanel, je opazil, da mu je zmanjkalo 50 tisoč lir. Tedaj je zagledal nekega tujca (kasneje so ugotovili, da se imenuje Rahim Amar, star je 38 let in prihaja iz Rima), ki je skušal skriti nekaj bankovcev. Spangaro je nemudoma sprožil alarm in sofer je ustavil avtobus ter poklical policijo. Agenti so ugotovili, da Spangaro ni edini, ki je utrpel škodo: tudi neka druga potnica, Ottavia Callegaris, je ugotovila, da nima več denarnice, v kateri je bilo okrog 150 tisoč lir.

Pri domnevnem tatu je policija našla 380 tisoč lir, med katerimi je bil tudi bankovec za 50 tisoč, last Spangara: slednji ga je prepoznal, verjetno je imel kakšen napis, kot se večkrat dogaja, ko po bankovcih pišejo telefonske številke, razna »ljubezenska« sporočila in podobno. Agenti domnevajo, da tujec, ki naj bi pripadal neki severnoafriški skupini, ki že dalj časa krade po avtobusih, ni bil sam, pomagal naj bi mu bil neki pajdas. Pred časom je Amar že zakrivil podoben prekršek in so ga izgnali, a ukaza se očitno ni držal. Tokrat so ga aretirali pod obtožbo kraje v obtežljivih okoliščinah, denar pa so mu zaplenili.

JESENSKA IZDAJA / PRI VRHPOLJU OTVORITVENA SLOVESNOST

Odprta meja v znamenju sožitja in prijateljstva

Danes okrogla miza o kraškem parku - Prodajni sejem v Gročani

Včeraj dopoldne, s srečanjem v Zelenem centru v Vrhopolju, se je začela odprta meja. Dvodnevno prireditev z nizom srečanj, kulturnih in aktualnih vsebin, razvedrila in prostega sprehoda po obmejnem pasu, sta otvorila župana občin Dolina in Hrpelje-Kozina, ki že drugič v tesnem sodelovanju udeležata to svojevrstno pobudo.

Odprta meja je za dolinsko občino že ustaljena, tradicionalna "obveznost", ki v spomladanskem in pozno poletnem ali jesenskem času zbere ljudi z različnih družbenih področij in vlog okrog pomembnih življenjskih vrednot, kot so sožitje, medsebojno sodelovanje, prijateljstvo. Pomembna je bila zato včerajšnja prisotnost trzasekega prefekta Moscatellija, predstavnikov oblasti in sil javne varnosti z obeh strani meje, organizacij civilne družbe in solnikov, ki so s srečanjem v vrhopoljskem Zelenem centru dali pravo, vidno in otipljivo razsežnost pojmu odprte meje.

Kot rečeno sta nizu tokratnih prireditev podala uradni otvoritveni pozdrav župana obeh občin - soprirediteljic. Zbranim je v svojstvu priložnostnega gostitelja spregovoril najprej župan Občine Hrpelje-Kozina Vladislav Krebelj, sledil mu je dolinski župan Boris Pangerc. V sozvočju sta pozdravna govora poudarila pomen tesnih in ustvarjalnih stikov na področju, ki ga locuje državna meja, a

Srečanje županov obeh občin in oblasti pri Zelenem centru na Vrhopolju (foto KROMA)

obenem združuje vrsto skupnih zgodovinskih, kulturnih, družbeno-gospodarskih izkušenj. Otvoritveno srečanje so obogatili pevci moskega pevskega zbora Slavnik, ki je zapel pod vodstvom Jozeta Biscaka, in učenci osnovne sole Hrpelje, ki so s pesmijo in gibom dodali priložnosti mladostniškega duha.

Prireditveni del odprte meje se je v večernih urah "preselil" na našo stran meje: v prostorih občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu je doživela odprtje razstava fotografij

Maria Maganje, ki je v svoj objektiv z običajno izkušnjo in občutljivo steno ujel podobe preteklih, sedanjih, večnih lepote Glinske. Magajno in njegovo delo je predstavil Sergij Cesar, otvoritveno vzdusje pa je obogatil nastop mešanega pevskega zbora Fran Venturini, ki ga pri Domju vodi Walter Lo Nigro. Včeraj popoldne se je v Gročani začel tudi 9. dvodnevni razstavi sejem domačih kmetijskih pridelkov, ki ga pod pokroviteljstvom Kraske gorske skupnosti prireja SKD Krasno polje.

Danes se odprta meja in gročanski praznik nadaljujeta v sosledju številnih zanimivih pobud: že ob 10.30 se bo v občinski hiši v Gročani začela okrogla miza, na kateri bosta podpredsednik deželne sveta Milos Budin in pristojni deželni odbornik Giorgio Mattassi uvedla razpravo o novem deželnem zakonu o parku na Krasu. Okroglo mizo bo vodil doberdobski župan Mario Lavrencic. Ob 13. uri bo na vrsti koncert pihalnega orkestra Breg in moske pevske skupine Hrusiski fantje. Spo-

red se bo nadaljeval ob 16.30 v okviru vaškega kmetijskega praznika: k veselumu razpoloženju bosta prispevali klepetavi in zbadljivi venderigli Vanka in Tonca, spet se bo oglasila ljudska pesem Hrusiskih fantov, ob tem pa se razposajeni zvoki diatončnih harmonik. Kot sinoci bo tudi nocoj ob mraku na vrsti plesna zabava.

Mejni prehodi v Gročani, Dragi in Botacu pa bodo za izletnike (ki naj imajo s sabo veljaven dokument) odprti od 9. do 19. ure.

Damiana Ota

UPRAVNI ODBOR GLASBENE MATICE

Nove pobude za podžavljenje glasbene šole GM

Število letošnjih gojencev enako lanskemu - Program nove sezone

Upravni odbor Glasbene matice (zaradi službene zadržanosti predsednika Adrijana Semna ga je vodil podpredsednik dr. Drago Soka) je imel na dnevnem redu svoje zadnje seje vrsto vprašanj. V uvodu sta ravnatelj sole GM prof. Bogdan Kralj in član odbora Janko Ban seznanila odbornike s potekom srečanja s predstavniki obeh krovnih organizacij v zvezi s finančnimi vprašanji. Upravni odbor se bo o izidu srečanja izrekel, ko bo prejel odgovor obeh organizacij.

Posredno s tem se je upravni odbor seznanil z vsebino spomenice o državnem priznanju sole GM. Pobuda za spomenico, ki je separat spomenice o splošnem stanju slovenskega državnega solstva v Italiji, je izšla iz kolegija ravnateljev vseh slovenskih državnih sol, katerega se je udeležil tudi ravnatelj sole GM prof. Kralj. Spomenica o soli GM je namenjena pristojnim državnim funkcionarjem in podaja vsa, do danes žal neuspešna, prizadevanja za podžavljenje sole GM, čeprav je bila deležna mnogih laskavih priznanj in jo je tudi znani Maccanico vladni osnutek za globalno zaščito slovenske manjšine omenjal kot slovenski konservatorij. Zato spomenica na koncu tudi vladi vladno najcimej sprejme vse potrebne zakonske in upravne ukrepe, da se soli GM prizna status državnega konservatorija.

Ravnatelj prof. B. Kralj je ob tem poročal tudi o razgovorih s krajevnima senatorjema prof. Camerinijem in prof. Bratino ter z ravnateljem državnega konservatorija Tartini prof. Blascom in o njihovih razmišljanjih o možnostih za končno podžavljenje sole GM. Po izčrpnih razpravi je upravni odbor soglasal, da mora javnopravno priznanje sole GM spostovati specifičnost slovenske narodnostne skupnosti, zajamčeno tudi v ustavi, za katero ne morejo veljati enake norme kot za italijanske glasbene sole. Upravni odbor je tudi menil, da je v okviru izboljšanih meddržavnih odnosov med Italijo in Slovenijo in glede na odprtega stališča krajevnih dejavnikov, zdaj pravi čas, da se podžavljenje sole GM končno realizira.

Upravni odbor se je v nadaljevanju seje seznanil s stanjem na soli ob začetku novega solskega leta 1996/97. Iz poročila ravnatelja je bilo razvidno, da bo v solskem letu 1996/97, čeprav vpisovanje se ni zaključeno, število vpisanih na solah GM v vseh treh pokrajinah v glavnem enako kot v lanskem solskem letu, ponekod pa verjetno celo rahlo višje. Glede na upadanje solske populacije na rednih državnih solah, je to vsekakor razveselljivo. Odprta pa so se nekatera vprašanja, ki zadevajo učno osebo glede na potrebe posameznih sol in predmetov. O tem in o drugih vprašanjih se bo upravni odbor GM srečal s sindikatom namencev v želji, da bo reden pouk potekal brez motenj.

Odgovorna za koncertno sezono Helena Trampuž pa je odboru predstavila dokončen program koncertne sezone GM 1996/97. Sezona bo jubilejna, že 25. po vrsti. V Trstu bo obsegala 7 koncertov, v Gorici pa štiri ali morda pet. O njej bomo poročali posebej. Abonmajske cene se ne bodo bistveno spremenile, v pripravi pa so tudi posebni družinski abonmaji z znatnimi popusti. Glede na jubilejnost sezone je upravni odbor menil, da bi vsaj otvoritveni koncert s komornim orkestrom »Camerata Labacensis« iz Ljubljane, imel bolj slovesno obeležje. (j.k.)

NOVICE

Novi tečaji slovenščine

Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture iz Ul. Valdirivo 30 bo tudi v novem solskem letu 1996/97 priredila tečaje slovenščine: začeli bodo oktobra in bodo dvakrat tedensko.

Vodili bodo tudi brezplačne tečaje pogovornega jezika in tečaje za solnike, ki bi radi vnesli elemente slovenskega jezika in kulture v svoje učne ure.

Za informacije in vpisovanja so na razpolago pri tajnistvu ustanove, ki deluje že 25 let za izboljšanje poznavanja slovenske kulture v italijanski sredini, vsak dan od ponedeljka do četrtega od 17.30 do 19. ure oz. na telefonski številki 637788.

Praznik komunističnega tiska

V Ljudskem domu v Podlonjerju v Ul. Masaccio 24 bo tudi danes praznik komunističnega dnevnika Liberazione. Od 17. ure dalje bodo delovali dobro založeni kioski, po 20. uri pa bo ples. Ob 19. uri bo spregovoril občinski svetovalec Jacopo Venier v okviru pobud Stranke komunistične prenovne proti secesiji in za uveljavitev enotne in solidarne države.

Vodeni obisk v Revoltelli

Danes bo v muzeju Revoltella brezplačni vodeni obisk z umetnostnim zgodovinarjem Paolom Marcolinom. Na ogled bosta tudi razstavi Nina Perizija in Jima Dineja. Zbirališče je v atriju muzeja ob 11. uri; za informacije so na razpolago na telefonski številki 300938. Ob praznikih je muzej Revoltella odprt od 10. do 13. ure ter od 18. ure po polnoci.

ODGOVOR SEVERNI LIGI

Na tržaškem županstvu danes državna zastava

Na tržaškem županstvu bo danes ves dan plapolala državna zastava. To je v bistvu odgovor Illyjeve uprave na secesionistične težnje Severne lige, katerih tržaski pristasi se bodo danes udeležili shodov na Padu in tudi sklepe manifestacije v Benetkah. Italijanske zastave bodo razobesile tudi nekatere politične stranke in druge organizacije.

Veljaki Nacionalnega zaveznictva so popoldne na nabrežju pričakali jadnico, ki je iz Istre prinesla zaboj istrske zemlje, na krovu pa je imela zastave in prapore nekaterih istrskih mest. Poslanec Roberto Menia je napovedal, da bodo na današnjem milanskem shodu Finijeve stranke plapolale tudi istrske zastave, »ker je Istra sestavni del italijanskega ozemlja«. Danes pa bo

v Trstu vodja MSI-Fiamma tricolore Pino Rauti, ki bo dopoldne obiskal fojbo pri Bazovici. Tržaski monarhisti pa se bodo zbrali ob Verdijeve spomeniku na Trgu S.Giovanni, kjer bodo zapeli Nabucco.

Tržaski pristasi Zelenih listov bodo jutraj odpotovali v S.Benedetto Pò pri Mantovi, kjer bodo zeleni postavili simbolični most čez Pad. Poimenovali ga bodo po pokojnem Alexu Langerju in tako potrdili zavzetost sožitju med Severom in Jugom.

Sinoci je prispel v naso deželo predsednik SKP Armando Cossutta, ki bo danes sodeloval na vrsti manifestacij za enotno in solidarno Italijo. Na sinočni tiskovni konferenci je Cossutta spet pozval DSL, naj razbije deželno zaveznitvo z Ligo.

SUNIA / STANOVANJSKA POLITIKA

Kongres namenjen vsem članom, ne le delegatom

V kongresnem centru Pomorske postaje bo v torek, 1. oktobra, 6. pokrajinski kongres sindikata SUNIA, ki združuje stanovanjske najemnike. Začel se bo ob 9. uri, udeležil se ga bo tudi nacionalni tajnik organizacije Luigi Palotta, namenjen pa bo vsem včlanjenim in ne samo delegatom.

Med drugim bodo obravnavali zgoča vprašanja, ki zadevajo razmere v hišah zavoda IACP (vzdrževalna dela in javne storitve), stanovanjske izgone (predvidenih jih je več kot 400), pravice stanarine in najemninske pogodbe sploh, razmere v stanovanjskih poslopih zavodov INPS in INAIL idr. Poleg tega bodo zahtevali temeljito soočenje s tržaško občinsko in deželno upravo v zvezi z zakonskim predlogom za novo stanovanjsko politiko v državnem merilu. Potrdili bodo tudi enotno nastopanje SUNIA-SICET-UNIAT.

Pred kongresom bodo naslednje predkongresne skupščine:

19. t.m. ob 17. uri na seje SPI-CGIL v Drevoredu C. Elisi (za tamkajšnje prebivalce ter za stanovalce Sv. Jakoba in Pončane);

20. septembra ob 17. uri v sejni dvorani Delavskih združenj (Cooperative operaie) pri Stari mitnici (za vse stanovalce, ki ne plačujejo tako imenovane pravice stanarine);

23. septembra ob 17. uri sejni dvorani Delavskih združenj pri Stari mitnici (za prebivalce Grete, Rojana, Sv. Ivana, območja okoli univerze, Kolonje in Milj);

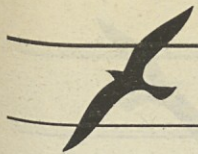
24. septembra ob 17. uri v sejni dvorani župnišča v Ul. Forlanini (za prebivalstvo Rocola/Melare, Kjadin/Rocola, Sv. Alojza in Altura);

26. septembra ob 17. uri v Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija, Ul. Di Pecca (za krajanje ter za prebivalce Sv. Ane, pobocja nad njo, Valmaure in Skednja).

PROTEST / CGIL

Predraga rehabilitacija

Sindikati upokoencev SPI-CGIL, FNP-CISL in UILP-UIL so pozvali deželno vladno, naj posreduje za to, da ne bi bilo treba gostom klinike Igea plačevati oskrbovalnine ze od samega začetka. Po sporazumu z Zdravstvenim podjetjem so kliniko spremenili v rehabilitacijsko sredino (RSA) za starostnike, ki so prisli iz bolnišnice. Po dogovoru lahko pacient prebije tam največ tri mesece in mu v prvih 60 dneh ni treba plačati niti lire, v resnici pa so od njih takoj zahtevali 45.000 lir na dan. Zaradi tega je ostalo precej postelj praznih, saj si revnejše družine stroška ne morejo privoščiti in očitno ali mater, deda ali babico obdržijo doma, kjer nima možnosti za rehabilitacijo. Zahtevo po zacasni brezplačni oskrbi v vseh RSA je podprl deželni odsek CGIL za socialo.

Harmonikarski orkester Synthesis 4 bo zaključil glasbeno poletje KD Rdeča zvezda

Kljub temu, da se poletje nagiba proti koncu in da je vreme pravzaprav že pozno jesensko, se poletni večeri, ki jih prireja kulturno društvo Rdeča zvezda pod pokroviteljstvom občine Zgonik, se niso zaključili. Slednji je namreč na vrsti koncert znanega harmonikarskega orkestra Synthesis 4. Tokrat je odboru saleskega društva nudilo pomoč društvo Dom Brisčiki, saj bi se moral koncert odvijati na Krzadi v Brisčkih, vendar sta se nositelja pobude odločila za drugačno rešitev, ker bi hladna večerna sapica po vsej verjetnosti ne prijala publiki. Omenjeni harmonikarski orkester že osemnajst let deluje pod okriljem trzaskе sole Glasbene matice in ga sestavljajo mladi harmonikarji s Trzaskе. Dokaj dolga pot tega orkestra, ki je po svojem značilnem delovanju edini v širši okolici, je od vsega začetka označena s pomembnimi glasbenimi dosežki. Synthesis 4 so namreč osvojili številna priznanja tako na državnih, kot tudi na mednarodnih tekmovanjih. Naj omenimo le zadnji mednarodni uspeh in sicer prvo mesto na evropskem tekmovanju Grand Prix v Franciji maja leta 1994. Eden izmed glavnih smotrov tega instrumentalnega sestava je prav gotovo vrednotenje klasične harmonike kot glasbila, ki ni primerno le za narodno-zabavne viže, temveč uspe poustvarjati tudi zahtevnejšo glasbo. Prav zaradi tega uvrščajo mladi glasbeniki v svoj repertoar mnoge izvirne skladbe za harmonikarski orkester, repertoar zahtevne sodobne glasbe pa popestrijo s skladbami iz svetovne glasbene zakladnice, zato da bi klasično harmoniko približali čim širšemu krogu ljudi in zadovoljili tudi najbolj raznoliko publiko. Harmonikarski orkester Synthesis 4 se nam bo predstavil s celovečernim koncertom v četrtek, 19. septembra, ob 20.30, v domu pristaniških delavcev Ervatti v Brisčkih. Vljudno vabljeni!

KINO

ARISTON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15
»Strip-tease« r. Andrew Bergman, i. Demi Moore, Burt Reynolds.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.45 »La mia generazione«, i. Silvio Orlando, Claudio Amendola.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 18.30, 20.15
»Vesna va veloce«, r. Carlo Mazzacurati.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.45, 20.00, 22.30 »The Rock«, i. Sean Connery.

NAZIONALE 1 - 15.30, 16.40, 18.40, 20.35, 22.30 »Mission Impossible«, i. Tom Cruise.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Qualcosa di personale«, i. Robert Redford, Michelle Pfeiffer.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovale naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrežje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopalnice)

Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)

MONTESHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
Drev. D'Annunzio 73

Miramarski drev. 37
Nabrežje T. Gulli 8
SESLJAN - drz.c. 202

ESSO
Trg Libertà 10/1
U.L.C. Battisti 6 (Milje).

IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiamonti 2

Miramarski drev. 213
ERG PETROLI
Nabrežje N. Sauro 14

API
Ul. F. Severo 2/5
Passeggio S. Andrea

NOCNE CRPALKE
(self service)
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH
(odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

ZDRUŽENJE JA-NUARNIKOV obvesča, da bo jesensko srečanje danes na domačiji Paulota in Dorine v Medji vasli. Informacije V. Stopar tel. 226283

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom. Obiskovalci likovnega tečaja se bomo ponovno srečali v torek, 17. septembra, ob 20. uri.

SLOVENSKI DIJASKI DOM - Srečko Kosovel v Trstu nudi naslednje storitve: varstvo predšolskih in osnovnošolskih otrok (tudi ob sobotah), dnevno in poldnevno bivanje uencev in dijakov osnovnih, srednjih in viših sol, pomoč pri učenju, pomoč v premagovanju specifičnih učnih težav in branju in pisanju, pomoč družinam v težavah, bivanje univerzitetnih študentov, rekreacija, telovadbo.

Ravnateljstvo doma obvesča, da je vpisovanje v teku do zasedbe predvidenih mest. Podrobnejše informacije lahko dobite tudi po telefonu st. 573141 in na našem sedežu v ul. Ginnastica 72.

SPD PRIMOREC - TABOR - Glasbeni svet skozi petje (pevski zbor) in se kaj - Avdicija in vpisovanje prvih članov otroškega zbora Primorec-Tabor (iz 1., 2. in 3. razreda osnovnih sol) bo v sredo, 2. oktobra od 15. do 18. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Za pojasnila kličite zvečer Nidio Sivitz (tel. 212688) ali Vilmo Padovan-Scek (tel.215157).

SKLAD MITJA CUK obvesča, da je od 17. septembra dalje vsak torek na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj.

SKLAD M. CUK obvesča, da se bo začel popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije za solsko leto 1996/97; informacije med 10. in 12. uro od ponedeljka do petka.

SKLAD M. CUK obvesča, da je na sedežu Sklada dvakrat tedensko na razpolago logopedinja; informacije dobite vsak dan v dopoldanskem času, razen ob sobotah.

SK BRDINA sporoča vsem, ki so zainteresirani za vaditeljski tečaj, naj se javijo na sedežu kluba - Proseška 131 na Općinah vsak ponedeljek do 30. t.m., od 19. do 20.30.

ODBOR ZA LOCENO UPRAVLJANJE jurskega premoženja - Prosek obvesča vse upravitelce, da na sedežu odbora lahko predložijo prošnje za odvajanje ze posekanih borovih dreves, od 19. do 20. ure, do vključno 20. septembra. Odbor sprejema tudi prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jurskih površinah.

KRUT obvesča, da se začnejo 1. oktobra tedenske plavalne ure v termalnih bazenih v Strunjanu in Gradežu. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka od jutri dalje, vsaki dan razen sobote od 9. do 13. ure in od 14.30 do 17. ure; tel. 3720062 ali 360072.

PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste. Sestanek s stari in plesalci bo v četrtek, 19. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Sempolaju.

SKD VIGRED obvesča, da bo prva pevska vaja in spoznavni sestanek s stari otroškega pevskega zbora v ponedeljek, 23. t.m., ob 16. uri v društvenih prostorih v Sempolaju. Vabljeni stari in novi pevci.

SKD VIGRED vabi vasčane Sempolaja, Praprota, Prečnika, Trnovce in Slivnega ter prijatelje društva, da se udeležijo sestanka za prireditev Prvi krški Oktoberfest, ki bo v Praproto od 10. do 14. oktobra. Sestanek bo

v društvenih prostorih v Sempolaju v torek, 17. t.m., ob 20.30.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - sola Marij Kogoj, obvesča, da so popravni izpiti iz teorije v sredo, 18. t.m., ob 15.30 na sedežu sole.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU sporoča, da bo pričetek pouka za vse sole in vrtce jutri, 16. t.m. s sledečim urnikom: OS J. Ribičič od 8.00 do 13.00 za I. r. in do 16.00 za ostale razrede; OS K.Širok od 8.00 do 15.30; OS M. Gregorič Stepančič: od 8.00 do 15.00; OS I. Grbec: od 8.00 do 15.00. Vrtec pri Sv. Jakobu od 7.45 do 13.00; vrtec pri Sv. Ani od 7.45 do 13.00; vrtec pri Skednju od 7.45 do 16.00.

OPENSKO DIDKATICO RAVNATELJSTVO obvesča, da se na vseh osnovnih solah in vrtcih omenjenega ravnateljstva pouk prične jutri, 16. septembra 1996. Osnovne sole: F. Bevk na Općinah ob 8.00, P. Trubar v Bazovici (3., 4., in 5. r.) ob 8.10, K. D. Kajuh v Gropadi (1. in 2. r.) ob 8.15, P. Tomazič v Trebčah ob 8.15, A. Cernigoj na Proseku ob 8.00, A. Sirk v Krizu ob 8.00, A. Gradnik na Repentabru ob 8.00. Otroški vrtci: Općine in Bazovica ob 7.45, Gropada, Trebče, Prosek, Kriz in Repentabor ob 8.00.

OBCINA DEVIN-NA-BREŽINA sporča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih z italijanskim učnim jezikom v Sesljanu in s slovenskim učnim jezikom v Sempolaju in Mavhinjah, začel jutri, 16. t.m., s sledečim urnikom: od 16.9. do 20.9. od 8. do 12. ure (brez kosila) razen sobote; od 23.9. dalje od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure. Na osnovi prošnje zainteresiranih staršev in po predhodnem mnenju zainteresiranega otroškega vrtca je predvidena možnost odprtja vrtca od 7.30 in/ali zaprtja ob 16.30.

UCITELJICE OS F. Bevk na Općinah sporočajo, da se pouk začne jutri, 16. septembra s sledečim urnikom: 8.00-13.00. Solska masa bo danes, z začetkom ob 9.00 uri. Informativni sestanek za starše OS F. Bevk bo jutri, 16. t.m. ob 16. uri v solskih prostorih.

DRŽAVNA SREDNJA SOLA I. CANKAR sporoča, da bo pouk na sedežu pri Sv. Jakobu, jutri, 16. t.m., od 8. do 10.20, nato bo v sentjakovski župni cerkvi solska masa. Na oddelku v Rojanu pa bo pouk od 9.40 do 12.25, solska masa pa ob 8.30 v rajanski župni cerkvi.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V DOLINI sporoča, da bo prvi dan pouka jutri, 16. t.m. na vseh osnovnih solah ravnateljstva od 8. do 13. ure. V otroških vrtcih pa po sledečem razporedu: o.v. Dolina in o.v. Mackolje od 7.30 do 13. ure; o.v. Ricmanje od 7.40 do 13. ure; o.v. Boršt in o.v. Boljunec od 8. do 13. ure; o.v. Milje od 7.55 do 13. ure.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU sporoča, da se na vseh solah in vrtcih omenjenega ravnateljstva pouk prične jutri, 16. t.m., s sledečim urnikom: otroški vrtec v Lonjerju ob 7.45; otroški vrtec Barkovlje ob 7.45; OS O.Župancić pri sv. Ivanu ob 8.15; OS F. Milčinski na Katinari ob 8.00; OS Bazovskijunaki v Rojanu ob 8.00; OS F.S. Finzgar v Barkovljah ob 8.15. Zazeleno je da otroke pospremijo stari.

R A V N A T E L J SREDNJE SOLE I. GRUDEN obvesča, da bo jutri, 16. t.m., ob 8. uri v nabrežinski cerkvi skupna solska masa, ob 9.15 pa se na obih sedežih prične pouk, ki bo trajal do 12. ure.

DRŽAVNA SREDNJA SOLA S. Gregorčič v Dolini sporoča, da se pouk prične jutri, 16. t.m. Učenci bodo imeli pouk od 8. do 11.30. veroučitelj vabi k maši, ki bo v dolinski cerkvi ob 11.30.

NIZJA SREDNJA SOLA SV. CIRILA IN METODA sporoča, da bo jutri, 16. t.m., tako pri sv. Ivanu kot na Katinari pouk trajal od 8.00 do 11.30. Veroučitelj vabi na začetno solsko maso, ki bo na Katinari v soboto, 21. t.m., ob 17. uri in pri sv. Ivanu v nedeljo 22. t.m., ob 10. uri.

Učitelji devinske osnovne sole sporočajo, da bo solska masa jutri, 16. t.m., ob 16.30 v devinski cerkvi. Učitelji sempolajske sole sporočajo, da bo solska masa danes, ob 10.30. Učitelji COS Salez-Zgonik sporočajo, da bo solska masa jutri, 16. t.m., ob 16.30. Učitelji nabrežinske osnovne sole sporočajo, da bo solska masa jutri, 16. t.m., ob 13. uri.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO NABREŽINA obvesča, da se pouk prične na vseh solah in državnih otroških vrtcih jutri, 16. t.m. s sledečim urnikom: OS V. Scek v Nabrežini 8.15 - 13.00; OS K. Strekelj - J. Jurčić Sesljan/Devin v prostorih srednje sole I. Gruden 8.25 - 13.05.; OS I. Gruden v Sempolaju 8.00 - 13.00; OS L. Kokoravec-Gorazd v Salezu 8.15 - 16.15; OS I. maj 1945 v Zgoniku 8.15 - 16.15. Državni otroški vrtec v Nabrežini 8.00 - 13.00 in državni otroški vrtec v Devinu 8.00 - 13.00.

RAVNATELJSTVO SREDNJE SOLE S. Koso-vel - F. Levstik sporoča, da se bo pričel pouk jutri, 16. t. m. Dijaki naj se zberejo na soli ob 8. uri. Pouk bo trajal do 11.30.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV - Trst organizira v sredo, 25. t.m. izlet v Kamnik in okolico, ki bo pod vodstvom lokalnega vodica. Vpisovanje jutri, 16. t.m., na sedežu društva, Ul. Cicerone 8, od 9. ure dalje, tel. 360324

SPI-CGIL sindikat upokoencev - kraska sekcija Nabrežina, organizira v nedeljo, 6. oktobra, enodnevni izlet v Alano di Piave. Informacije in vpisovanje na sedežih sindikata v Nabrežini, Krizu in na Općinah. Telefoni 200698, 220710, 214222.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

AGENCIJA isče mlade interesente za snemanje reklamnih spotov, filmov, fotoromanov, TV programov, modne revije, organizira tečaje proti plačilu za začetnike. Telefon 1678/47087.

ZAVAROVALNA DRUŽBA vsedravnega obsega isče za svojo prodajno mrežo dve osebi, ki se želita uveljaviti v novem dolovnem okolju. Pisne ponudbe z izčrpnim življenjepisom pošljite na poštni predal št. 4038, 34018 Dolina.

TRZASKO TRGOVSKO PODJETJE sprejme v službo sodelavca 25-35 let starega, z višješolsko izobrazbo, delovnimi iskusi na področju prodaje ter znanjem angleščine za vodenje distribucijske dejavnosti na italijanskem tržišču. Pi-

sne ponudbe poslati na Publiet, c.p. 568 - Trst pod sifro "PRODAJA".

TECAJI latinskoameriških in standardnih plesov s Sereno. Vpisovanje v ponedeljek, 23. septembra, ob 20.15, v baru Fausta v Krizu, tel. 380728.

NUJNO iscem delo pri družini kot čistilka v jutranjih urah. Tel.828251.

NUDIM pomoč starejši osebi 2-3 ure dnevno. Telefon 573460.

GOSPA, sama, isče manjše stanovanje v najem na Općinah, za dobo treh let. Tel. 55378.

GOSPA nemškega materinega jezika nudi lekcije za vse stopnje znanja po zmernih cenah. Tel. 220730.

PISARNA isče sposobno, že izkušeno knjigovodjo za tajniško delo. Zazeleno oseba, ki rade volje kontaktira z ljudmi. Curriculum osebno dostavi študiju Strain, ul. sv. Franciska 12, Trst od 15. do 18. ure.

KUPIM gorilnik na olje v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel.040-228563 od 8. do 12. ure in od 13. do 18. ure, v ostalem času telefonska tajnica.

PRODAM mali ročni mlin za mletje grozdja. Tel. 0481-882421 ob uri obedov.

V LOGU prodam hišo z dvoriščem. Telefon 040-228113 ob uri kosila.

V SEZANI prodamo novo opremljeno stanovanje 70 kv. m. Tel. 040-225192 ali 00386-67-32031.

V NABREŽINI prodajamo samostojno hišo v gradnji z vrtom za 450 milijonov. Tel.212267.

PRODAM mlin drozgalnik. Telefon 200156 ob uri kosila.

PRODAM 10 - 15 hl cementne cisterne za vino. Tel. 0481/78066 ob uri obedov.

CLIO 1.4 RT, letnik 91, metalno črne barve, lita platisca, alarmna naprava (ali brez) v odličnem stanju, po zelo ugodni ceni prodam. Tel. 040-220540 v popoldanskih in večernih urah.

PRODAM Opel Corsa v odličnem stanju. Telefonirati ob večernih urah na st. 229224.

KUPIM solski zgodovinski atlas. Tel. 275520.

RABIM 24-urno pomoč onemogli osebi. Nudim stanovanje in hrano ter skromno dnevno, po možnosti italijanska državljanca. Ponudbe pisati na Publiet, CP 568 Trst pod sifro "pomoc".

PIVNICA III. Generacije v Boljuncu obvesča vse ljubitelje piva, da tocijo pivo z Oktoberfesta in da bo v sobota 21. t.m. praznik piva s presečenjem in glasbo.

KMECKI turizem je odprl Lupinc v Praproto, toči sortirana vina.

ZAHVALA

Svojci pokojnega

Ivana Cusso

se zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in sočustvovali z njimi.

Bani, 15. 9. 1996

(Pogrebno podjetje - Ul. Torbianca 34)

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin in sočustvovali z njimi.

Njegovi dragi

Trebče, 15. 9. 1996

Odsla je od nas naša draga

Terezina Mervic por. Tinta (GINA)

Pogreb bo jutri, 16. t.m., ob 11. uri iz cerkve v Devinu.

Zalostno vest sporočajo

mož, sinovi, snaha,

vnuki, pravnuki in

ostalo sorodstvo.

Devin, 15. 9. 1996

ZAHVALA

Josip Bolčič

Deležni smo bili tolike cloveske toplote, da se težko najde primernih besed za zahvalo vsem, ki ste se udeležili pogreba, darovali cvetje, prispevke, sožalje na našem časopisu, za obisk na domu, ki ste telefonirali ali poslali telegram.

Hvala tudi g. Voncini za cerkveni obred, pevkam in pevčemu, zdravniškemu osebju naših bolnic, osebju doma »Ornella 2« in družinski zdravnici Zaramelli, ki ga je večkrat obiskala na domu, ne da bi jo poklicali.

Drago in Milena z vsemi svojimi

Boljunec, Zürich, 15. 9. 1996

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Olge Sedmak vd. Petaros

se ganjeni ob tolikih izrazih sožalja iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in našo drago pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku, nosilec krste in cvetja, cerkvenemu pevskemu zboru iz Boršta, MePZ Slovenec-Slavec, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Svojci

Borst, 15. 9. 1996

16.9.1995 16.9.1996

Marijo Sancin

Ob prvi obletnici tvoje smrti se te z ljubeznijo spominjata

tvoja žena Silviya in prijateljica Livija

Dolina, 15. 9. 1996

Ob smrti Ivota Pertot izreka iskreno sožalje družini in svojem

SKD Cerovlje-Mavhinje

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIET - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 5. - tel. 040-7796600

OBCINA DOLINA - OBCINA HRPELJE - KOZINA KD KRASNO POLJE GROČANA

9. RAZSTAVO-SEJEM ZNAČILNIH PRIDELKOV KRASA IN ODPRTO MEJO 96

Pod pokroviteljstvom Kraške gorske skupnosti

DANES, 15. 9.: GROČANA: ob 10.00 odprtje razstave in sejma; ob 10.30 OKROGLA MIZA na temo novega deželnega zakona o parkih; ob 13.00 koncert Pihalnega orkestra Breg; ob 16.30 kulturni program; ob 19.00 ples z ansamblom KRASKI KVINTET.

Ogled razstave STARI CASI v Srenjski hiši. Prodaja domačih kmečkih pridelkov, ogled panjev, ogled raznih kmetijskih obratov v vasi. OD 8. DO 11. URE PRODAJA PRASICEV. Prost prehod med Gročano in Vrhpoljami. Tipične domače jedi, specialitete na zaru in domače slaščice so na razpolago obiskovalcem.

TRŽAŠKA POKRAJINA

Tržaška pokrajinska uprava daje v najem stanovanje v nadstropju, 118,66 kvm površine, v Ulici Rossetti 27 preko dražbe z višanjem ponudb na osnovni ceni 448.758 lir mesečno.

Informacije nudi

"SERVIZIO PATRIMONIO"

Trg Vittorio Veneto 4, I. nad., od 9. do 13. ure vsak delavnik, razen sobote, in od 15. do 17. ure ob ponedeljkih in četrtek.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
15. septembra 1996
MELITA

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 19.16 - Dolžina dneva 12.33 - Luna vzide ob 9.08 in zatone ob 20.27.

Jutri, PONEDELJEK,
16. septembra 1996
MILKA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 16,5 stopinje, zračni tlak 1011,5 mb narasča, brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo rahlo poblečeno, morje mirno, temperatura morja 20,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jacob Malic, Andrea Bavar, Alice Mo-

roni, Francesco Peric, Elisa Deste, Omar Somavilla, Martina Furlan in Riccardo Boncompagni.

UMRLI SO: 92-letna Sofia Bertolini, 83-letna Olga Gianni, 61-letna Emilia Koren, 85-letni Fortunato Tremul, 85-letni Bruno Pistrin in 86-letni Ernesto Pribaz.

LEKARNE

NEDELJA, 15. SEPTEMBRA 1996
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Oriani 2.

BOLJUNEC
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 (tel. 300940), Miramarski drevored 117 - Barkovlje (tel. 410928).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Oriani 2.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 (tel. 764441).

Od PONEDELJKA, 9., do SOBOTE, 14. septembra 1996
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (tel. 635264), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Ul. Flavio 89 - Zavljje (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Ul. Flavio (Zavljje).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 33 (tel. 638454).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

PRIREDITVE

KK CUBA 59 prireja danes, 15. t.m. v Zgoniku Praznik za Kubo. Zvečer bo koncert (ples). Zbiranje igralcev in solskih potrebnic za kubanske otroke. Danes igra ansambel "Positive man", ki b predvajal reggae glasbo. Vabljeni.

LJUDSKI DOM V PODLONJERJU, Ul. Masaccio 24, vabi na praznik tiska "Libera-zione" in "Iskra", ki bo danes, 15. t.m. Spregovorila bosta v italijansčini Jacopo Venier in v slovensčini Sergij Lipovec. Od 17. ure dalje bodo na voljo glasba in odprti kioski. Vabljeni... vabljeni.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV projekta Maurica bo danes od 10. do 17. ure v prostorih ex Caravella v seslanskem zalivu. V primeru slabega vremena bo prireditve v Centru za socialne dejavnosti v naselju S. Mauro 124.

POLETNI VECERI V ZGONISKI OBCINI - KD Rdeca zvezda pod pokroviteljstvom občine Zgonik vabi v četrtek, 19. septembra na koncert harmonikarskega orkestra Synthesis 4, ki bo v Briscikih na Krzadi; v nedeljo, 29. septembra na koncert vokalne skupine Musica noster amor, ki bo v Zgoniku v cerkvi sv. Mihaela. Vljudno vabljeni!

ČESTITKE

Mali Ireni se je 5.t.m. pridružila IVANA. Srečni stari in sorodniki ji želijo obilo zdravja, sreče in uspeha na življenjski poti.

Andrej Zaghet

je 11. 9. dokončno obračunal z vsemi možnimi grafoloskimi znaki ter tako neusmiljeno razgalil značajske poteze nesrečnih prijateljev in znancev. Dolgo in uspešno reševanje grafoloskih zagonek mu voščijo izmučene pisave, njihovi lastniki ter znaki za dobro srčnost, negotovost, hinavščino, odkritosrčnost in hudobijo.

Danes praznuje naša najstarejša članica

Zora Švara

častitljivih 90 let. Ob tem visokem življenjskem jubileju ji iskreno čestita

SKD Slavec

Danes bo

Marko Martino

vzel, jo v Dolino peljal, ji prstan bo dal. Naj ta prstan nikoli pretesen ne bo, naj prinaša le srečo, zdravje, in razumevanje, pa bo gotovo lepo.

Susanna, Nadia, Katja in Helena

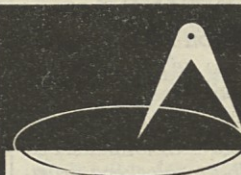
16. septembra praznujeta PAOLO in VALENTINA prvo obletnico poroke. Vse najboljše in vedno tako naprej jima zeli "Klapa od prsuta".

Jutri praznuje svoj rojstni dan draga MOIRA VODOPIVEC iz Ricmanj. Vse najboljše in mnogo uspehov pri učenju ji zeli Vida z družino.

Danes se bo v Barkovljah pilo in pelo, saj bo po 25 letih spet vse veselo. Jutri pa bomo pri Sv. Ivanu slavili, saj so jih tudi tam že skupnih 25 prehodili. NEVI, LUCIANOTU, ALENKI in PINOTU prijatelji želijo, da se cez 50 skupnih let spet dobijo.

V Ricmanjih slavi danes ZORA SVARA 90. rojstni dan. Da bi bila se dolgo let aktivna v naši sredi, ji zelimone zene iz Ricmanj in Loga.

V Ricmanjih praznuje naša nona ZORA 90 let. Vse najboljše ji želijo Anja, Erik, Matej in Mauro z družinami.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1996/97
v Trstu naslednje tečaje:

- dveletni poklicni tečaj za uradnike v zunanji trgovini - 1200 ur letno
- dveletni poklicni tečaj za kuharje - 1200 ur letno
- srbsčina oz. hrvaščina za ekonomske operaterje - 80 ur
- varnost in higiena na delu (15 tečajev) - 10 ur
- urejanje izlozb - 120 ur
- vzdrževanje parkov in zelenih površin - 120 ur
- gojenje oljk (2 tečaja) - 60 ur
- sadjarstvo - 50 ur
- windows office professional (windows, winword, excel, access) - 150 ur
- windows office standard (windows, winword, excel) - 100 ur

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. septembra na sedežu Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72, tel. 566360 - 569119, vsak dan (razen sobote) od 9.00 do 13.00 ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 362941.

COMMERCIALE MARM
Perissutti Luciano jr.
IMPORT - EXPORT

ZE TRI GENERACIJE NA PODROČJU MARMORJEV

oprema - gradbeništvo - sakralna umetnost
porfidi - domači in uvoženi graniti - bronasti izdelki - nagrobniki in spomeniki

DOSTAVA IN NAMESTITEV

Trg De Amicis 7 - GORICA - Tel. in Fax: (0481) 532430

EVROPSKA VIŠJA ŠOLA ZA TOLMAČE IN PREVAJALCE "JAMES JOYCE"

Po normativu zakona št. 697 z dne 11. 10. 1956

URADNO PRIZNAN JEZIKOVNI LICEJ

Sedež usposobljenostnih izpitov in mature

URADNO PRIZNAN TEHNIČNI TRGOVSKI ZAVOD

Sedež usposobljenostnih izpitov in mature

NADOKNADENJE ŠOLSKIH LET

PC EXPRESS EDUCATION

Microsoft Windows '95

Microsoft Windows 3.11

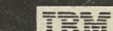
Microsoft Word 6.0

Microsoft Excel 5.0

Microsoft Access 2.0

Macro Visual Basic za MS-Excel 5.0

SQL in Access Basic za MS-Access 2.0

SEDEŽ S KONVENCIJO

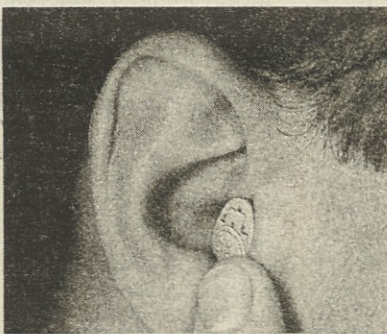

E. FERMI
ŠOLSKI CENTER V TRSTU
UL. LAZZARETTO VECCHIO 24
TEL. (040) 307440/301626/307416
FAX (040) 307416

NAGLUŠNOST

PHILIPS

SLUŠNI
APARAT
PHILIPS

DELUJE AVTOMATIČNO BREZ STRANSKIH UČINKOV

SLUŠNI APARAT JE GLOBOKO V UŠESU PRIHRANI DO 30% ENERGIJE KAR POMENI DA NE POVZROČA ODMEVA, SUMOV TER SKROMNA PORABA BATERIJ.

BREZPLACNA POJASNILA PRI

NOVI DIAGNOSTIČNI CENTER PHILIPS:
v Gorici, Ulica Marconi 3 - Tel. 0481/30030
urnik: torek, sredo in četrtek 9.00 - 12.30

v Trstu pri CENTRO ACUSTICO PHILIPS
Drevored XX Settembre 46 - Tel. 040/775047
ob sredah in petkih 9.30 - 12.30

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE TRST

Šolsko leto 1996/97

Tečaji, ki jih je odobril Deželni Odbor in jih financirajo:

Evropska Komisija
Evropski Socialni Sklad

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo

Avtonomna Dezela Furlanija-Juljska Krajina
Deželno Ravnateljstvo za Poklicno usposabljanje

OPERATER V INFORMATIZIRANEM PODJETJU

- razpoložljivih mest 20
- trajanje 400 ur
- namenjen brezposelnim absolventom višjih srednjih šol izpod 25. leta starosti

TURISTIČNI OPERATER IN VEČJEZIČNI ORGANIZATOR SREČANJ IN POTOVANJ

- razpoložljivih mest 15
- trajanje 550 ur
- namenjen brezposelnim, ki so opravili višjo srednjo šolo ali poklicni tečaj izpod 25. leta starosti

NEGOVALKA NA DOMU IN V NAMENSKIH STRUKTURAH

- razpoložljivih mest 12
- trajanje 700 ur
- tečaj daje poklicno kvalifikacijo
- namenjen brezposelnim ženskam nad 25. letom starosti

DODELJENA KOMERCIALNEMU IN UPRAVNEMU VODENJU V INFORMATIZIRANEM PODJETJU

- razpoložljivih mest 15
- trajanje 350 ur
- namenjen brezposelnim ženskam nad 25. letom starosti

- obiskovanje tečajev je brezplačno
- za vse tečajnike je predvidena stipendija
- v sklopu tečajev bo organizirana večtedenska delovna praksa

Vpisovanje in ostale informacije do 20. septembra na sedežu Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72, tel. 566360.

TRŽIČ / TERMINAL SNAM

Polemike pred referendumom

Legambiente za, WWF proti Očitki proti občini in Snamu

Tržiski občani bodo čez dva tedna poklicani na referendum, da pove- do svoje mnenje o nacrtu za uplinjevalnik, ki ga družba SNAM namerava realizirati pri Tržicu. Z blizanjem referenduma se stopnjujejo polemik. Konfliktov je kar precej in to na vseh ravneh.

Najnovejši je spor med samimi naravovarstveniki. Zveza Legambiente namreč ni proti termina- lu in ga je pripravljena sprejeti, četudi zahteva od družbe Snam nekaj dodatnih jamstev glede varstva okolja, varnosti in posegov za sanacijo okolja, ki naj bi jih finan- cirala kot protivrednost za škodo, ki jo bo povz- ročil terminal. Legam- biente je to stališče zavze- la na vsedržavni ravni, morda zato, ker se je bori- la proti drugim možnim lokacijam. Nekateri ugo- tavlja, da tej opredelitvi ni tuja okoliscina, da je tržiski podzupan iz vrst tega združenja, občina pa seveda pricačuje od in- vesticij Snama vrsto koristi.

Odločno proti termina- lu pa so predstavniki WWF in vseh drugih na- ravovarstvenih združenj. WWF napoveduje jutri popoldne tiskovno konfe- renco na letališču, kjer bodo osvetlili zlasti eko- loško škodo izkopov mor- skega dna za plovbo orjaskih metanonsilk v zalivu. Ocitajo tudi, da material od izkopov ne bo uporaben za posege, ki jih obljublja Snam (uredi- tev plaže Marina Julija, parka ob izlivu Soce, za kmetijstvo itd.), ker je onesnažen. Snam te kri- tike zavrača in je za jutri sklicalo proti-konferenco,

prav tako na letališču ob isti uri kot WWF.

Predstavniki odbora No terminal polemizirajo tudi z občino, ki naj bi pod pritiskom zagovor- nikov terminala hotela odstraniti oder s Trga republike, kjer so namera- vali nasprotniki prirediti koncerte in druge manife- stacije. Ta ukrep je se do- daten poskus manipuli- ranja referendumske kam- panje, v kateri Snam in zavezniški itak razpolagajo z obilico sredstev, očita odbor No terminal. Odbor bo vsekakor prihodnjo so- boto priredil veliko mani- festacijo proti terminalu: argumente proti gradnji so strnili v 10 točk. Zadnja, ki jih povzema, pravi, da bi s tem Tržaski zaliv spremenili v novo Marghero.

SOLE / PROBLEM STOLIC

Bratina v torek pri Berlinguerju

Zahteval bo rešitev problema in novo zakonsko ureditev

Senator Darko Brati- na se bo v torek v Rimu srečal z ministrom za solstvo Luigijem Berlin- guerjem, da bi ga opo- zoril na nevzdržni po- ložaj, ki je nastal na slo- venskih visjih srednjih solah v Gorici, potem ko je solsko skrbništvo z začetkom novega sol- skega leta crtalo več kot petino vseh rednih pro- fesorskih stolic. Bratina je te dni v Medjugorju v Bosni, kjer kot član ita- lijsanske parlamentarne delegacije in tajnik Srednjeevropske inicia- tive sledi poteku voli- tev v svojstvu medna- rodnega opazovalca.

Kljub pomembni mednarodni misiji je senator Bratina podrob- no obveščen o zapletu v zvezi s stolicami na

slovenskih goriskih so- lah. Po misiji v Bosni bo Bratina v torek preko Dunaja poletel v Rim in se se isti dan srečal z ministrom za solstvo. Berlinguerju bo Bratina predložil dve zahtevi. Prva zadeva kontingentni zaplet in torej nujnost, da se poišče takojšnja rešitev, ki naj prepreči tako obcutno kledenje stevi- la stolic. Poleg tega pa mu bo nakazal tudi po- trebo, da se čimprej vz- postavi dialog s sloven- skimi solskimi in poli- tičnimi komponentami okrog diskusijske mize, ki naj bi privedla do za- dovoljive zakonske ure- ditive za rešitev vseh odprtih problemov slo- venskega solstva v Ita- liji.

DIJAŠKI DOM / NOVO ŠOLSKO LETO

Letos uvajajo tudi psihološko službo

Ravnateljica Knez: »Pošolske dejavnosti v domu pomagajo izboljšati uspehe v šoli«

Jutri, sočasno z osnov- nimi in srednjo solo, od- pira vrata v novem sol- skem letu tudi Slovenski dijaški dom Simon Gre- goric. Dom je v zadnjih nekaj letih močno spre- menil in posodobil svojo ponudbo, letos pa jo bo obogatil se z nekaterimi novostmi.

Osrednjega pomena je seveda pošolski pouk, ki ga je lani redno obiskova- lo približno 50 gojencev, pravi ravnateljica Kristina Knez. Letos bo na voljo se nekaj mest več, tako da bo dom lahko spremljal od 50 do 60 gojencev iz slo- venskih osnovnih in srednje sole na Goriskem. Razdeljeni bodo v štiri učne skupine, za katere bo skrbelo šest kvalifici- ranih vzgojiteljev, ki bodo nudili strokovno pomoč pri opravljanju solskih obveznosti (pisanje nalog, učenje, priprava na sol- ske naloge, individualna pomoč za posamezne predmete). Pri tem imajo v domu na razpolago bo- gato opremljeno knjižni- co, računalniško opremo in najnovejše didaktične pripomočke. »Izkušnje prejšnjih let kažejo«, pou- darja ravnateljica, »da je pomoč pri premagovanju specifičnih učnih težav učinkovita, saj so nasi gojenci izboljšali solske uspehe, povrh pa otroci prihajajo k nam radi.«

Kako ne bi, saj imajo ob pouku tudi družbo vr- stnikov, možnost sprostit- ve v na novo opremljeni igralnici in na sportnem igrišču, pa razne domače prireditve, izlete, srečanja in se marsikaj. Gojenci imajo zagotovljen pre- voz iz sole v dijaški dom, kjer trajajo dejavnosti do

19. ure. Za otroke iz do- berdobske in sovojenjske občine nudijo tudi prevoz domov.

Letosnja novost je uvedba psiholoske sluz- be. Sklenili so pogodbo s psihologom, ki bo odgo- varjal potrebam gojencev in (po domeni) staršev, na razpolago pa bo tudi za otroke, ki niso gojenci. Negojencem so tudi odpr- te nekatere specifične izo- brazevalne dejavnosti. Letos prirejajo dva labora- torija anglescine, prvega za predolske otroke (3-5 let), drugi pa bo nadalje- valni za otroke, ki so se že lani učili anglescino. Prav tako dva bosta tudi laboratorija računalnist- va: prvi za otroke od 6. do 10. drugi od 10. do 13. le- ta. Za gojence imajo v programu tudi glasbeno vzgojo, tečaj klavirja v so- delovanju z Glasbeno ma- tico in telovadbo za osnovnosolce v sodelo- vanju s SD Dom, sodelo- vanje z občinsko ludo- teko, s katero bodo izved- li posebej projekt v zvezi z reciklazo papirja, pa se obiske, predavanja, izlete in prireditve.

Vse informacije v zvezi s tečaji kot tudi z vpiso- vanjem gojencev (vpis se izteka, saj so oddali že skoraj vsa razpoložljiva mesta) nudijo v pisarni doma (Svetogorska 84, tel. 533495). Na isti na- slov se lahko obrnejo tudi odrasli za informacije o njim namenjenih tečajih: v domu bodo namreč le- tos v večernih urah tečaji slovenscine za odrasle in predavanja ti. univerze tretje starosti, ki jo pri- rejajo v sodelovanju z Društvom slovenskih upokoencev.

OBČINA / OBLJUBA BORDINA

Val v športni palači

Na problem je opozoril svetovalec Komel

Obcinska uprava ima v teku razgovore s ciljem, da se odbojarski ekipi Vala omogoci, da bi svoje domače prvenstvene nastope v letošnji sezoni odi- grala v športni palači v Podgori. Tako je občinski odbornik za šport Bordin na zadnji občinski seji od- govoril svetovalcu Igorju Komelu, ki je ponovno po- stavil problem primerne sedeža za prvenstvene tekme Vala.

Komel je spomnil na neustreznost telovadnice v Standrežu, na časopisno polemiko o tem vprašanju, na nakazano možnost uporabe telovadnice UGG sredi mesta, ki je nato odpadla. Hotel je vedeti, kaj dela občinska uprava, saj je prvenstvo pred vrati. Val, ki bo igral v državni B ligi, je po kakovostnem rangi druga ekipa v mestu, v njegovih vrstah igra mladinski reprezentant Matej Cernic, zato je prav, da se občina zavzame za rešitev problema.

Poleg tega je Komel opomnil odbornika, da je stanje telovadnice v Standrežu pod vsako kritiko in da bi se spodobilo, da uprava, mimo približev Va- la, dostojno uredi ta objekt, ki je v njeni lasti.

Še nobene rešitve za tovarno Zulli

Poskusi iskanja izho- da iz krize podjetja Zul- li v industrijski coni pri Sovodnjah, kjer je 50 delavcev dejansko do- ma, zaenkrat se niso obrosili sadov. Srečanje med predstavniki sin- dikatov, združenja ma- lih industrijcev iz Vid- ma in lastnikov podjetja Zulli sredi prejšnjega tedna ni obrodilo konkretnih re- zultatov. Služilo je ugo- tavljanju stanja v podjetju in posledično iskanju možnosti izho- da iz težavnega po- ložaja. Sindikati vidijo dve možnosti: vstop

novega partnerja in po- seg javne finančne družbe Indusvi. Poskus razrešitve krize bo trajal se nekaj tedni, napove- dujejo sindikati, ki bo- do vprašanje vnovic vzeli v pretres jutri.

V podjetju je zapo- slenih okrog 50 delav- cev, ki so konec avgus- ta končali kolektivni dopust, zdaj pa so v bi- stvu na cakanju. Podjetje namerava sicer zaprositi za enoletno dopolnilno blagajno. Z odobritvijo dopolnilne blagajne bi retroaktivno sanirali tudi stanje za- poslenih.

ŠTANDREŽ / POKOPALI MIRKA PLESNIČARJA

Zadnja pot Poveljnika

Vzdevek je dobil, ko je vodil narodno zaščito v vasi

V sredo, 4. septembra, so v Standrežu pospremili k zadnje- mu počitku Mirka Plesničarja - Poveljnika. Rodil se je 13. no- vembra 1918 kot peti otrok v kmečki družini pri Zanuti. Otrostvo je preživljal v letih, ko se je družina trudila, da bi obnovila v prvi svetovni vojni porušeno domačijo. Po obvez- nem solanju in krajšem ob- dobjju vajenstva pri prevozniku Sokolu v Gorici se je Mirko odločil za vstop kot pro- stovoljec v mornarico. To je v tistih casih gospodarske krize in pomanjkanja dela pomenilo kolikor toliko varno rešitev in Mirko ni bil edini, ki se je od- ločil za ta korak.

Po daljšem usposabljanju je postal strojnik na podmornici in tudi sodeloval v raznih ak- cijah. Po zlomu Italije je leta 1943 vstopil v partizansko vojsko. Dolgo je opravljal odgo- vorno nalogo intendanta v Gradnikovi brigadi. Doživel in preživel je številne ofenzive na Cerkljanjskem, Idrijskem in v Trnovskem gozdu. Ob koncu vojne je bil imenovan za odgo- vornega za narodno zaščito v

Standrežu (sedež je bil v gostil- ni pri Turriju) in od takrat so ga domačini poznali kot Po- veljnika.

Po vojni bi lahko nadaljeval vojaško kariero, a se je temu odpovedal. Leta 1950 se je pre- selil skupaj z družino v Rim, kjer je prevzel službo soferja vojaškega ataseja pri jugoslo- vanski ambasadi. V Rimu se je rodil tudi sin Ivan. V začetku šestdesetih let se je vrnil v Standrež in skupaj s sodelav- cem ustanovil avtoprevoznisko podjetje. S to dejavnostjo se je ukvarjal do upokojitve. Kljub napornemu delu pa je Mirko zmeraj našel tudi čas za sode- lovanje pri raznih pobudah v domačem kraju. Tako je ob gradnji spomenika NOB v Standrežu poskrbel za prevoz kamna iz Sežane.

»Poveljnik« ni bil clovek jav- nih nastopov. Bil pa je vedrega in odprtega značaja, narodno zaveden, ponosen na svoja si- nova in snahi. To vedo poveda- ti številni prijatelji, v družbi katerih je zelo rad obujal spo- mine in ki so ga obiskovali med težko boleznijo.

PRIMER TONCHELLA / UGOTOVITI KRIVCA

Peticija Scalfaru

Organizacija Angesol, tj. združenje, ki povezuje starše mladih na služenju obveznega vojaškega roka, je poslala pred- sedniku republike Oscarju Lui- giju Scalfaru peticijo z več kot 4 tisoč podpisov, ki zahteva, da se razčisti okoliscine in odgovor- nosti glede smrti mladega go- riskega vojaka, ki je se z dvema drugima vojakoma umrl pred poldrugim letom med služenjem vojaškega roka.

Pobudo so predstavili včeraj na tiskovni konferenci pri odv. Luigiju Genovesiju, ki zastopa Giuliano de Comelli in Alberta Tonchello. To sta mati in oče 19-letnega Alberta Tonchelle, ki je med služenjem vojaškega roka pri alpinčih umrl v pro- metni nesreči pri Remanzaccu 16. januarja 1995. Bil je z drugi- mi vojaki, ki so se vracali v vojašnico v Videm z nočne straže na mejnem prehodu So- larje v občini Dreka. V nesreči, njihovo vozilo je trčilo v na- sproti prihajajoči tovornjak, sta umrla se dva druga mlada vojaka.

Nekaj več kot leto dni prej je rimska vlada ukazala, da je treba

v nočnih urah varovati mejne prehode 2. kategorije. Na teh so čez dan v službi finančni stra- zniki, ponoci pa so rpehodi neza- varovani. Vojaki naj bi na tak način preprečevali prehod be- guncev in tihotapljenje v glav- nem orožja. Bil so casi, ko je na Hrvaškem in v Bosni divjala voja- na. Vojaška operacija je baje sta- la več kot 9 milijard lir.

Vojaki so mrzlo januarsko noč prečepeli na prostem, saj niso imeli vstopa v zaklenjeno financarsko karavlo. Domov so se vracali premrazeni in utruje- ni, po ovinkastih in tudi zlede- nelih cestah, odtod najbrz vzrok nesreče. Vojaško sodišče je vso zadevo kmalu odločilo, ne da bi sploh ugotovilo, ali je kdo kriv.

Starša maldega Goricanca sta se obrnila na sodišče v Videm. Hoceta, da se vsa zadeva se enkrat preuči in hoceta tudi vedeti, ali je kdo in in, če je tako, seve- da tudi kdo bo odgovarjal zara- di taksnega vodenja te vojaške operacije. Njun sin, sta poveda- la, je na stražo v oddaljene So- larje moral kar trinajst noči za- poredoma.

M. W.

NOVICE

Razglasitev zmagovalcev violinskega natečaja Lipizer

Nocoj se v goriskem Kulturnem domu zaključa 15. mednarodni violinski natečaj Rodolfo Lipizer. Zi- rija bo javila ime zmagovalca in vrstni red ostalih med šestimi finalisti. Ob 20. uri bo nagrajevanje, ob 21. uri pa bo sledil slavnostni koncert zmagovalcev ob spremljavi simfoničnega orkestra iz Ploiestija v Romuniji, dir. Ovidiu Balan.

V sredo prva seja novega pokrajinskega sveta SKGZ

V sredo ob 20. uri se bo na prvi seji po junijskem občnem zboru sestal goriski pokrajinski svet Slo- venske kulturne gospodarske zveze. Seja bo v Kul- turnem domu v Gorici. Na njej bodo izvolili člane pokrajinskega odbora, razpravljali o programu de- lovanja pa tudi o aktualnih družbenih in političnih vprašanjih zadnjega obdobja.

V Števerjanu bodo sprejemali nov regulacijski načrt

Obcinski svet v Števerjanu se bo sestal jutri ob 20. uri v občinski sejni dvoran. Poleg zupanihvih spo- ročil in odobritve dveh odobrovih sklepov v zvezi s proračunskimi spremembami bo večji del seje na- menjen obravnavi in odobritvi novega splošnega regulacijskega nacrtu števerjanske občine.

Zimski vozni red avtobusov

Mestno avtobusno podjetje v Gorici sporoča, da bo zimski vozni red v mestnem avtobusnem prometu stopil v veljavo v ponedeljek, 16. sep- tembra. Zimski urnik bo enak kot v lanskem le- tu in bo veljal do sobote, 14. junija 1997.

ŠOLE / PODATKI O ŠOLSKI POPULACIJI V ŠOLSKEM LETU 1996/97

Na osnovnih šolah nekaj več otrok, kriza na srednjih

Zadovoljive perspektive glede števila otrok tudi v otroških vrtcih

OTROŠKI VRTCI				
Gorisko okrožje	Skupaj 1996/97	Skupaj 1995/96		
ul. Brolo	42	47		
ul. M. Fabiani	32	34		
Standrež	29	32		
Pevma	27	28		
Stevarjan	15	10		
Krmin	10	15		
Skupaj	155	166		
Doberdobsko okrožje				
Doberdob	44	42		
Sovodnje	23	23		
Rupa	16	17		
Romjan	27	26		
Skupaj	110	108		
OSNOVNE ŠOLE				
	1.razred 96/97	1.razred 95/96		
Gorisko okrožje			skupaj 96/97	skupaj 95/96
ul. Brolo	19	13	79	76
Standrež	8	11	45	42
Pevma	8	10	36	32
Stevarjan	1	4	10	11
Plesivo	4	1	11	9
Skupaj	40	39	181	170
Doberdobsko okrožje				
Doberdob	6	7	43	47
Vrh	3	5	15	15
Sovodnje	7	6	37	36
Romjan	5	2	13	11
Skupaj	21	20	108	109
NIZJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO				
Gorica	33	32	104	112
Doberdob	14	10	39	34
Skupaj	47	42	143	146
VIŠJE SREDNJE ŠOLE				
Klas. licej Primož Trubar	4	11	41	43
Pedag. licej				
Simon Gregorčič	6	13	44	53
TPZ Ivan Cankar	15	25	78	102
TTZ Žiga Zois	7	10	63	85
ITZ G.Galilei	12	10	52	51
Skupaj	44	69	278	334

Z jutrišnjim dnevom se pričena dejavnost tudi v osnovnih šolah in otroških vrtcih ter na nižjih srednjih šolah. Za dijake višjih srednjih sol so se počitnice končale že v sredo.

Zacetek novega šolskega leta je že povezan z različnimi težavami, starimi in novimi. Letos pa se je običajnim težavam, ki vsako leto spremljajo začetek pouka, pridružil še nekakšen udarec na račun višjih srednjih sol s slovenskim učnim jezikom. Odloka šolskega skrbnika s katerim je bilo crtanih enajst stolic (ali petina lani odobrenih mest) ni mogoče smatrati drugače, kakor nekakšen udarec. Upati je le, da bo odločen protest Sindikata slovenske šole in vseh ustanov manjšine prepričal pristojne organe o nevezdržnosti take odločitve in nujnosti revizije.

Zacetek šolskega leta običajno spremljamo z navajanjem podatkov o številu dijakov na posameznih šolah. Zato nekaj splošnih ugotovitev, medtem ko je točne podatke razbrati na priloženi razpredelnici. Če bo število otrok v vrtcih, osnovnih šolah in na nižji srednji soli v glavnem enako lanskemu, na osnovnih šolah bo celo nekoliko višje, pa nas podatek, da bo na višjih srednjih šolah v celoti za kakih petnajst odstotkov manj dijakov - letos le 278, lani 334 - sili v razmišljanje o vzrokih, ki jih nikakor ne gre pripisovati samo demografskemu padcu. Res je, da se vsakikoli najdemo pred nujnimi vprašanji (letos skrbnikov odlok o krčenju števila stolic) in zmanjka časa za poglobljeno obravnavo drugih. Vendar pa je treba, tudi mimo nejasnosti

o tem; v katero smer bo šla reforma višje srednje šole, v manjšinski skupnosti le izdelati skupno stališče in ga potem zagovarjati in skušati uresničiti na politični ravni. Vse pogostejši udarci po manjšinskem solstvu bi nas morali že zdavnaj privedi do tega. Statistični podatki že nekaj let kažejo, da je kriza prisotna predvsem v višjih srednjih šolah in da je treba začeti razreševati vprašanje prav tu.

Novih ali posebnih težav povezanih s prostori kot kaže tokrat ni, pač pa velja opozoriti, da bodo dijaki in profesorji na nižji srednji soli Ivan Trinko delali v ugodnejših pogojih na novem, začasnem sedežu v ulici Leopardi; učenci osnovne šole v Doberdobu pa bodo sele v sredo vstopili v prenovljene prostore.

SLOVENSKA KONZULTA NA OBČINI

Več sodelovanja ob meji

Pavšič srečal predsednika novogoriške komisije Beltrama

Slovenska konzulta pri goriski občini si prizadeva, da bi vzpostavila čim bolj tesne stike z novogoriškim območjem v prepricanju, da bo le tako vzpostavljena med Gorico in Novo Gorico tista vez na področju medsebojnega informiranja in skupnega načrtovanja, ki je pomembna in potrebna med manjšino in matico.

O teh vprašanjih je bil govor na zadnji seji konzulte, se pred poletnimi počitnicami. Na seji so med drugim sklenili, da bodo poiskali taksne poti sodelovanja in to tudi ob ugotovitvi, da zdajšnja mestna vlada prerada pozablja na slovensko prisotnost, tudi ko se pogovarja in dogovarja z novogoriškimi upravitelji. O potrebi po pospešitvi taksnega dogovarjanja je tekla beseda tudi na obmejnem srečanju slovenskih upraviteljev, ki ga je v Doberdobu pri-

pravila tamkajšnja občinska uprava.

Z namenom, da bi nacrtje in poglede mestne konzulte čimprej začeli uresničevati, se je predsednik Rudi Pavšič pred dnevi v Novi Gorici sestal s Tomažem Beltramom, predsednikom občinske komisije za mednarodne odnose.

V prijateljskem in sproščnem razgovoru sta soglasala o potrebi po okrepljenem sodelovanju in iskanju trajnejših oblik, kar bi lahko že v kratkem privedlo do uresnitve nekaterih skupnih pobud. Izražena je bila nadalje potreba po boljšem pretoku informacij o delu in življenju zamejskih Slovencev in o trenutnem položaju v Sloveniji, s posebno pozornostjo na novogoriško stvarnost. Tomaž Beltram bo predlog o srečanju vseh članov konzulte in komisije dal v razpravo že na prihodnji seji komisije.

KINO

GORICA
CORSO 15.15-17.30-19.45-22.00 »Qualcosa di personale«. Igrata Robert R. in M. Pfeiffer.
TRZIC
COMUNALE 15.15-17.30-19.45-22.00 »The Rock«.

ŠOLSKE VESTI

SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO sporoča, da se pouk prične jutri. V GORICI naj se dijaki zberejo ob 8.30 pred cerkvijo sv. Ivana, kjer bo masa ob 9. uri; sledi pouk v soli do 12.30. V DOBERDOBU naj se dijaki zberejo v soli ob 8.10, masa bo ob 9.30, nato pouk do 12.10.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V GORICI obvešča, da se bo pouk v osnovnih šolah in v otroških vrtcih pričel jutri. Na osnovnih šolah bo pouk prvi dan od 8.10 do 12.40. V vrtcih bo dejavnost prve dni od 8. do 13. ure; stari dobijo podrobnejše informacije v vrtcih.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOBERDOBU sporoča, da se bo pouk na osnovnih šolah in v vrtcih pričel jutri, razen v Doberdobu. Na Vrhu, v Sovodnjah in Romjanu bo pouk od 9. do 12. ure. V soli v Doberdobu se bo pouk zaradi del pričetel v sredo, 18. t.m.

OBVESTILA

MPZ JEZERO vabi člane, da se v torek, 17. t.m., ob 20. uri udeležijo prve pevske vaje v novi sezoni.

PIHALNI ORKESTER KRAS v sodelovanju z Glasbeno matico organizira godbeniško solo. Informacije vsak dan od 12. do 13. ure do 30. t.m. (tel. 78350 ali 78077). Sprejemajo prijave za pihala, trobila in tolkala.

PRISPEVKI

V pčastitev spomina Mirka Plesničarja daruje družina Corva 100 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Standreža.

V spomin na prijatelja Mirka Plesničarja darujeta brata Stanko in Herman Nanut 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika NOB iz Standreža.

Namesto cvetja na grob Ide Bofulin vd. Braini daruje Ivanka Nanut 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Standreža.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi
ESSO - Ul. L. Isonzo
MONTESHELL - Ul. Aquileia

ERG - Ul. sv. Mihaela
AGIP - Ul. Trieste
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. V. Giulia
GRADISČE
MONTESHELL - Ul. Trieste

VČERAJ-DANES

Podatki iz maticnega urada goriske občine od 7. do 13. septembra 1996.

RODILI SO SE: Davide Surace, Umberto Portelli, Giulia Coceani, Alessandro Tegov, Caterina Rosolen, Giulia Battistutta.

UMRLI SO: 65-letni upokojenec Cesare Pozzo, 87-letni upokojenec Danilo Ceudek, 84-letna upokojenka Ardemia Maria Trevisan, 91-letna upokojenka Ida Bofulin vd. Braini, 68-letni upokojenec Francesco Zingherli, 57-letni upokojenec Angelo Visintin, 83-letni upokojenec Giusto Violin, 76-letni upokojenec Giuseppe Suter, 82-letna upokojenka Ancilla Montana vd. Cantarutti, 85-letna upokojenka Elena Gigliotti vd. Congiu, 80-letna upokojenka Aurora Alipo Tamborra vd. De Palo, 87-letna Angela Pertout vd. Morsutti, 70-letni upokojenec Mirano Petruz, 80-letni upokojenec Guerrino Corazza, 81-letni upokojenec Augusto Volk, 73-letni upokojenec Luciano Radigna, 74-letni upokojenec Aldo Dobrovich, 89-letna redovnica Ludmila Kompara, 81-letna upokojenka Luigia Pines, 84-letna upokojenka Lidia Zaccariotto por. Brumati.

OKLICI: delavec Giovanni Nunziatino in gospodinja Anna Giallorenzi.

POROKE: gasilec Fabio Kos in uradnica Alessandra Blasizza, policist Paolo Fiorelli in uradnica Silvia Zanellato.

VRH / ČLANI MPZ VRH SV. MIHAELA NA IZLETU

Obiskali Vipavsko in Kras

Izlet posvetili Srečku Kosovelu ob 70-letnici smrti

Člani in prijatelji mladinskega pevskega zbora Vrh sv. Mihaela so bili pred kratkim na izletu po Vipavski dolini in na Krasu, kjer so si z zanimanjem ogledali veliko kulturnih in naravnih znamenitosti. Izlet so priredili ob koncu sezone, da bi mlade pevce nagradili in obenem spodbudili, da bi tudi v prihodnje nadaljevali s pobudo. Ob 70-letnici smrti Srečka Kosovela pa so si posebej želeli ogledati tudi kraje povezane z življenjem in delom pesnika Krasa.

Lep izlet so začeli v Vipavski dolini, z ogledom starodavnega Vipavskega Križa, potem je pot vodila do Pod Skalce v Vipavi, v Goce, mimo Dolancev na Kras s postankom v Stanjelu. Popoldanski del je bil namenjen obisku Tomaja s postankom na pokopališču ob Kosovelovem grobu, in Lipice (Cernigoj) ter Vile-nice. Res lep izlet, poln doživetij in predvsem dobrega razpoloženja.

Na sliki: skupina vrhovskih izletnikov v Stanjelu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik
34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti
52, tel. 410701.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU.
Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Jutri: 11.00 Emilia Persolia, vd. Calligaris iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče; 12.45, Raffaele Buzzolo iz bolnišnice Janeza od Boga v San Giorgio di Nogaro.

Kol'ko kapljic,
Tol'ko let
nazdravljamo

Albinu Klavčiču
ob današnjem sedemdesetem rojstnem dnevu
KD Andrej Paglavac,
VZPI,
Moski pevski zbor
Soca

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
GORICA

Šolsko leto 1996/97

TEČAJ ZA OPERATERJA V INFORMATIZIRANEM PODJETJU

- razpoložljivih mest 15
- trajanje 400 ur
- namenjen brezposelnim absolventom višjih srednjih šol izpod 25. leta starosti
- obiskovanje tečajev je brezplačno
- za vse tečajnike je predvidena štipendija
- predvidena je tritedenska delovna praksa

Tečaj, ki ga je odobril Deželni Odbor, finansirajo:

Evropska Komisija
Evropski Socialni Sklad

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo

Avtonomna Dežela Furlanija-Julijska Krajina
Deželno Ravnateljstvo za Poklicno usposabljanje

Vpisovanje in ostale informacije do 20. septembra na sedežu Zavoda v Gorici, ul. Croce 3, tel. 81826.

PRVE POVOJNE VOLITVE V BOSNI IN HERCEGOVINI

Številni incidenti in zmeren optimizem

Zaradi nizke volilne udeležbe je OVSE preložila zaprtje volišč

SARAJEVO (Reuter, STA) - V Bosni in Hercegovini so včeraj prvič po stiletetni vojni izvedli predsedniške in parlamentarne volitve, ki bodo odločile o prihodnosti daytonske vizije multietnicne države. Če je soditi po številu incidentov, ki so zaznamovali včerajšnje glasovanje, in ne po optimističnih izjavah vodilnih kandidatov in predstavnikov mednarodne skupnosti, je do tega ideala se dalec.

Do prvih zapletov je prišlo že pred začetkom volitev. V Bugojnu, ki je pod muslimanskim nadzorom, je v noči na soboto razneslo hišo lokalnega voditelja Hrvatov Stjepana Vukadina. Zrtev ali večje gmotne skode ni bilo, vendar pa je stranka HDZ zaradi tega incidenta umaknila svoje kandidate z vseh glasovalnih list v tem okraju

in jih sele po večurnih pogajanjih uvrstila nazaj. Zjutraj je na območju Brčkega policija Republike Srbske muslimanskim beguncem preprečila prečkanje mostu na poti do volilnih mest. Nek lokalni policijski načelnik namreč ni dovolil, da bi avtobusi peljali po vnaprej dogovorjeni poti v Prijedor na severozahodu države. Na vzhodu

Bosne pa so bosanski Srbi zaustavili najmanj sedem avtobusov, v katerih so se peljali Muslimani, in jim tako skušali preprečiti udeležbo na volitvah v Vlasenici.

Do zapleta je prislo tudi v prestolnici, kjer so zaradi gneče začasno zaprli osem volišč. Predstavniki Iforja so zanikali, da bi nestrpni volilci razbijali okna in vrata, niso pa zanikali incidenta, ki se je zgodil v bližini prestolnice. Bosanski minister za notranje zadeve Avdo Habib je potrdil, da so v vasi Faletići, ki leži pet kilometrov severovzhodno od Sarajeva, blizu meje z Republiko Srbsko, na volišče in na policista pred voliščem večkrat streljali bosanski Srbi. Zrtev ni bilo. Do incidenta je prišlo tudi pri Mostarju, kjer so lokalni prebivalci kamenjali tri avtobuse z begunci iz Capljine. »Moramo računati z incidenti in težavami, vendar gredo stvari zaenkrat precej dobro,« je ocenil vodja misije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi Robert Frowick, ki hkrati predseduječasni volilni komisiji, v kateri so se predstavniki Republike BiH, Federacije BiH in Republike Srbske ter stiri predstavniki mednarodne skupnosti.

Za prehode med etničnimi ozemlji je bilo sicer zagotovljenih 19 poti za tisoč avtobusov, kolikor naj bi jih begunci iz Federacije BiH potrebovali za prevoz na ozemlje Republike Srbske, in 55 avtobusov za tiste na poti v nasprotni smeri. Vendar so mednarodni opazovalci - volitve jih je spremljalo dva tisoč - sporočili, da je etnično mejo prestopilo le nekaj tisoč volilcev. Po napovedih bi jih moralo biti vsaj 200 tisoč.

Organizatorji volitev iz OVSE manjšo udele-

žbo od predvidene prispevajo dejstvu, da so volilci seznanjeni z nepravilnostmi pri vpisovanju v volilne imenike, zaradi česar je OVSE tudi preložil lokalne volitve. Številni volilci tako niso želeli tvegati zivljenj brez zagotovil, da bodo svoj glas sploh lahko oddali, zato so raje izkoristili pravico do glasovanja v odsotnosti. Kljub temu so organizatorji v upanju na višjo volilno udeležbo za tri ure podaljšali rok za oddajo volilnih lističev, ki jih bodo zbrali na 143 mestih za prestevanje. Prvi izidi naj bi bili znani že 16. oziroma 17. septembra, končni uradni pa 25. septembra.

Cepav vse kaže, da bodo tudi tokrat, kot že leta 1990, največ glasov dobile nacionalistične stranke, pa zadnje javnomnenjske ankete kažejo, da skoraj polovica prebivalcev BiH verjame zagotovilo ZDA o ohranitvi celovitosti države in preprečitvi odcepitve Republike Srbske. Posebna odposlanca ameriškega predsednika Richarda Holbrooke in Johna Kornbluma sta namreč na petkovem srečanju z Alijo Izetbegovićem vnovič zagotovila, da volitve ne bodo pomenile tudi razdelitve države, po srečanju z Biljano Plavšić pa je Holbrooke sporočil, da bo v primeru izvolitve sedanjega predsednika parlamenta bosanskih Srbov Momčila Krajišnika sodeloval v kolektivnem predsedstvu BiH. »Sicer tega ne bom verjel, dokler ne bom videl, vendar pa gre za enega pomembnih korakov naprej,« je ocenil Holbrooke. Zaradi volilnega boja med Siljadžićem in Izetbegovićem, ki bo razdelil muslimanske glasove, utegne Krajišnik prevzeti celo vodilni položaj v predsedstvu.

Medtem ko je predsednik Izetbegović obljubljal svobodno in demokratično Bosno...

...so lahko muslimanski begunci svoje porušene domove videli le od daleč ...

...kar pa je bil za srbske volilce dovolj močan razlog za zaskrbljenost (Reuter)

IZJAVILI SO

- Alija Izetbegović, predsednik Bosne in Hercegovine in voditelj vladajoče muslimanske stranke SDA:

»Volimo za Bosno, kjer nikogar ne bodo pregnjali zaradi njegove religije, nacionalnosti ali političnega prepričanja.«

- Carl Bildt, visoki predstavnik mednarodne skupnosti za civilni del daytonskega mirovnega sporazuma:

»Vse poteka v redu po vsej državi, dobro vreme, dobro ozračje, to je zelo dober dan za Bosno.«

- Hasan Muratović, predsednik vlade Bosne in Hercegovine:

»Volim za napredek, za Bosno in Hercegovino, za mir, za doslednost pri nadaljnji implementaciji mirovnega sporazuma in za državno oblast na temelju ... spoštovanja.«

- Biljana Plavšić, vrsilka dolžnosti predsednika Republike Srbske:

»Upam, da bodo volitve na celotnem ozemlju Republike Srbske potekale v demokratičnem ozračju in da bodo glasovi predvsem v prid srbski Republiki.«

- Kresimir Zubak, predsednik Federacije BiH:

»Te volitve so zelo pomembne za trajen mir in vnovično izgraditev zaupanja med narodi, ki je nujno za obnovo življenja in dela.«

- Starejši srbski begunec v pogovoru z prijateljem pred voliščem v vzhodni Bosni:

»Strinjam se. Vse Muslimane bi morali za vselej iztrebiti. Nismo se bojevali tako dolgo zato, da bi Muslimani lahko volili v Bosni.«

- Bosko Babić, srbski prebivalec Bjeljine, ki je izvedel, da ga ni v volilnem imeniku.

»Moj oče, ki je že 18 let mrtev, je na seznamu, mene pa ni. Kdo ve, kako sem izparel.«

- Hamdija Jagić, muslimanska begunka, ki je svoj glas oddala v svojem nekdanjem domačem okraju, ki ga zdaj nadzorujejo Srbi.

»Tokrat smo sem prisli glasovat. Ko bomo tu drugič, bomo prisli na svoje domove. Tretjič bomo lahko tudi živeli v njih.«

SLOVENSKI ZUNANJI MINISTER NA PREDSTAVITVENEM OBISKU V VATIKANU

Kračun in Sodano ugodno ocenila razvoj odnosov Slovenija-Vatikan

RIM (STA) - Zunanji minister Davorin Kračun se je včeraj mudil na krajšem delovnem obisku pri Svetem sedežu. Najprej se je pogovarjal s tajnikom Svetega sedeža za odnose z državami, nadškofom Jean-Louisom Tauranom, nato pa ga je sprejel se državni tajnik Svetega sedeža, kardinal Angelo Sodano.

V pogovoru je minister Kračun poudaril vidno vlogo papeža Ja-

neza Pavla II. na področju varovanja mednarodnega miru, človekovih pravic, verskih svobod, narodnih manjšin in strpnosti, se zlasti v Bosni in Hercegovini ter pozitivno ocenil odnose in sodelovanje med Slovenijo in Svetim sedežem. Povedal je tudi, da Slovenija zelo ceni vlogo Svetega sedeža in se posebej papeža v procesu mednarodnega priznanja Slovenije.

Minister Kračun je vnovic izrazil veliko zadovoljstvo ob papeževem obisku v Sloveniji, ki je potrdil urejene in dobre odnose se med državama ter "izpolnil dolgoletno željo velikega dela slovenskega prebivalstva". Sogovornika je seznanil s prioriteta slovenske zunanje politike, kot so polnopravna včlanitev Slovenije v Evropsko unijo in zvezo NATO. Obenem je pojasnil, da

zeli Slovenija normalizirati odnose z vsemi novonastalimi državami na območju nekdanje Jugoslavije, pri tem pa trdno stoji na stališču, da so vse države enokopravne naslednice nekdanje SFRJ.

Sogovornika sta poudarila zadovoljstvo, da je Slovenija našla svoj prostor v Evropi. Pogovarjali so se tudi o dvostranskih vprašanjih in po mnenju Svetega sedeža

je papežev obisk se pripomogel k dobrim odnosom med državama. Vatikanska stran pa je odprla tudi vprašanje položaja Cerkve v Sloveniji, saj si zeli, da bi na slovenski strani prišlo do hitrejšega razreševanja teh odprtih vprašanj. Minister je odgovoril, da bo treba spodbuditi delo v okviru meseane krovnice komisije slovenske vlade in katoliške cerkve v Sloveniji.

NOVICE

Marendić: Lastnina nekdanje SFRJ izginja

SPLIT (STA) - »Skupna lastnina izginja, saj jo Srbi neusmiljeno trošijo,« je v intervjuju za Slobodno Dalmacijo dejal predstojnik hrvatskega vladnega urada za nasledstvo Božo Marendić, ki pravi, da se proces v zvezi z nasledstvom se ne bo končal tako kmalu. Kljub temu pa meni, da bo končni razplet ugoden, čeprav se ZRJ zaradi bojazni, da se njen cilj - da do nasledstva sploh ne pride - ne bi uresničil, trudi položaj dodatno zaplesti. Kot najmočnejši dokaz za srbsko oviranje je Marendić navedel, da Srbi zdaj kot državno lastnino pojmujejo vse, kar se financira iz zveznih virov. Na vprašanje, ali se lahko z nasledstvom reši tudi vprašanje plačevanja vojne odškodnine, je Marendić odgovoril, da je bilo od samega zacetka stališče hrvatske in bosanske delegacije, da se v povezavi z nasledstvom rešuje tudi vprašanje vojne odškodnine, »a smo naleteli na nerazumevanje s strani Slovenije in Makedonije, medtem ko Jugoslavija o kasni odškodnini sploh neče nič slišati«. Badinterjeva komisija je potrdila, da je vprašanje vojne odškodnine pomembno, a ga je treba po njenem reševati ločeno od nasledstva, priznava Marendić. »Mnenje moramo spoštovati, čeprav nam ravno ne ustreza... Hrvatska mora torej to vprašanje zastaviti na bilateralni osnovi, nikakor pa ga ne sme zanemariti.«

gate in revne. On je vedno govoril "jaz sem vas ustvaril in jaz vas lahko unicim". To je bedasta igra,« meni omenjeni opozicijski predstavnik. Neki diplomat v Tripoliju pa meni, da se je Gadafi za takšno potezo odločil zato, da bi si pridobil nadzor nad relativno vplivnim slojem trgovcev. »Ne moremo ugotoviti, kakšna gospodarska logika bi se lahko skrivala za vsem tem. Vse skupaj nima nobenega smisla. To je povsem nedoumljivo. Zdi se, da je Gadafi vse to zakuhal iz političnih razlogov,« meni omenjeni diplomat in dodaja, da vse skupaj kaže na nasilnost režima, ki si želi podrediti celoten Tripoli. Tripolski trgovski sloj je bil namreč vedno izven Gadafijeve vplivne sfere - del prebivalstva s katerim je moral biti Gadafi zelo prijazen in mu hkrati dajati jasno vedeti, kdo je sef.

Nedeljske teme

BOSSIJEVE SECESIJSKE POBUDE

Padanija - država, ki je ni, a je kljub temu prisotna

VOJMR TAVČAR

»Gospa svoboda in gospod federalizem naznanjata rojstvo Padanije«. Rojenica novega državnega deteta je seveda kipec »senaturja« Umberto Bossija, ki se ponosno drži na sladki podlagi belih konfetov.

To je eden od spominkov (poleg seveda zastav Padanije in zelenih srajc ter vse ostale sare, ki prav pride ob takih priložnostih, ker navreže lepe denarce), ki so ga pri Severni ligi pripravili za tridnevno manifestacijo, ki se bo končala danes na beneškem bregu z branjem izjave o neodvisnosti Padanije in njenečasne ustave. V svoji preprostosti in grobosti je spominek v marsičem odraz tega, kar se je in se bo dogajalo ob Padu in v Benetkah, kjer se bo končalo danes eno poglavje italijanskega dogajanja končalo in zacelo takoj drugo, ki ima kot glavno značilnost veliko število neznanck o prihodnosti Italije. Kajti zelo jasno je, da se z ustavnega in pravnega vidika danes v Benetkah ne bo zgodilo nič, saj branje izjave o neodvisnosti in »krst« z vodo izvirka Pada nista dovolj za rojstvo države, toda prav tako jasno je, da bo Padanija - ta novorojenka, ki je ni - v prihodnje politično prisotna in bo krepko pogojevala dogajanje v Italiji.

S svojim dokaj značilnim pretiravanjem je Umberto Bossi v petek, ko je napolnil steklenico z bistro vodo izvirka Pada, izjavil, da je naredil prevratniško dejanje, ki pa je bilo po njegovih besedah potrebno. V isti sapi pa je svoje ljudi vabil k umirjenosti in k miroljubnem urobovanju rojstva Padanije. Zbiranje ob Padu in zaključno zborovanje v Benetkah naj bi bili predvsem priložnost za praznik, pa čeprav zabeljen z nekoliko pregre-

snim dejanjem seziganja narocnin na radijske in televizijske oddaje Raia. Tudi v te poteze kažejo, da »senatur« namerava nadaljevati s svojo dokaj značilno politiko izživljanja in umikanja. Danes bo sicer proglasil rojstvo Padanije, vendar bo italijanski državni dal leto dni časa za pogajanja o mirni razporoki. In verjetno bo zelo skrbno pazil, da bi med manifestacijami in sklepno proglasitvijo neodvisnosti ne prestopil mej, ki jih določa zakon, in dal silam javnega reda pretvezo za poseg. Padanija bo po svoje odraz severnega parlamenta, ki ga je Bossi pred časom umestil v Mantovi, in njegovečasne vlade. Sklepati ne o ničemer, pomenita ne ničesar, vendar kot nedorečena in nejasna mora lebdita nad dogajanjem in ga ze zato pogojujeta.

Padanija, o kateri govori Bossi, je povsem izmišljena tvorba, saj ne obstaja kot nacija, prebivalci njenih dežel nimajo veliko skupnega (kljub zatrjevanju o skupnem keltskem izvoru).

Prav zato je Umberto Bossi skusil tolmaciti predvsem konkretne interese nekaterih slojev, podzibal slabo počutje zaradi težav, ki jih neorganizirana in kaotična italijanska država povzroča malim in srednjim podjetjem, ki so zrasla na Severu, poglobljaj spore med novim kapitalizmom, ki nastaja v severnih italijanskih dezelah in ki se je rodil iz sive ekonomije, in tradicionalnim italijanskim kapitalizmom, ki je doslej temeljil na omejenem številu industrijskih družinskih dinastij (Agnelli, Pirelli itd.) z velikimi tovarnami in odločilno vlogo v Confindustrii. Bossi je postal predvsem glasnik in zastopnik interesov teh slojev: obrtnikov, malih industrijcev, trgovcev, pa čeprav so zanj glasovali tudi delavci. Zbral je, kot ugotavlja pozorni spremljevalec italijanskega dogajanja Paul Ginsborg, vse tiste družbene sile, ki se spoznavajo v ne-

ke vrste »thatcherizmu«, zavračajo kolektivne odgovornosti in se zapirajo v sebičnost. Dal je glas in duška tistemu delu Severnjakov, ki so prepričani, da delajo za vso državo in da jim je Jug s svojimi problemi samo breme; postal je predstavnik neke vrste katoliškega materializma, ki je nastal na ruševinah Krščanske demokracije in ki je v vojni s solidarnostno usmerjenim katoliškim pogledom Romana Prodi (tudi zaradi tega je Cerkev tako zaskrbljena in je med vsemi nastopila najostreje proti Umberto Bossiju ter obsodila zamisel o secesiji predvsem pa poskus odtravanja sibkejših na obrobje).

Konkretni interesi in iluzija, da bi lahko imeli boljše in lažje življenje v urejeni Evropi, v kateri so sto-

ritve učinkovite ter so v pomoč in ne v breme proizvodnji, so vezi, ki družijo ligase. Tem vezem je Bossi hotel dodati se mit in se opredeliti za veliki Pad kot simbol, ki naj bi združeval celotno Padanijo in si pri tem dobesedno izmislil, da gre za sveto reko podobno Nilu, pa čeprav ga isti Pad, ki ga Padanci, ki se v zadnjih časih gredo ob nedeljah namisljene svečenike in iscejo duh reke, med tednom plenijo, onesnažujejo in zastrupljajo.

Padanija se rojeva na iluziji, na potvorbah in na ezoterični regresiji (kaj drugega so vsi folklorni prireji teh dni, ki spremljajo manifestacijo Lige, če ne dokaj grobi ezoterični obredi), toda zgešeno bi bilo podcenjevati dogajanje in jutri pozabiti na to, kar se je dogajalo v tem koncu tedna. In nič ne koristi ugotovitve, da po javnomnenjskih raziskavah velika večina italijanskih državljanov nasprotuje zamisli o secesiji, da se je te besede zbal tudi marsikateri predstavnik Lige. Kot tudi ne koristi tolažba, da je prvi dan, ko se je Umberto Bossi povzpel k izviru Pada, spremljalo njegov »podvig« bolj malo ligasev in se tudi včeraj na njegovih zborovanjih ni zbralo veliko ljudi, poleg tega pa mu je je se

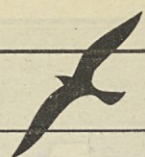
sam Pad z nizko gladino pri Pavii zagodel. Če danes ne bo Bossi s svojimi pribojniki sameval na beneškem nabrežju, se bo v dozevem mestu nekaj zgodilo.

Morda se ob Padu ne bodo zbrali tisti milijoni ljudi, ki jih je napovedoval »senatur« in morda bo res več manifestantov v Milanu na shodu, ki ga z nostalgicnimi in retoričnimi gesli o svetosti državne zemlje prireja Nacionalno zavezništvo, ali v prihodnjih dneh na zaključnem zborovanju vsedravnega festivala Unità zbralo več ljudi kot ob Padu. Toda »senatur« je z odmevnostjo, ki jo imajo njegove pobude v medijih, z dejstvom, da je političnim silam vsilil razpravo o federalizmu in z dejstvom, da je sploh nacev vprašanje celovitosti države in da se o tem razpravlja, že zmagal nekaj bitk. In zato jutri ne bo mogoče pozabiti na to, da se je ob tem koncu tedna ob Padu in v Benetkah nekaj dogajalo.

Brutalna - ali tudi bolj prikrita - policijska represija - s tem soglasajo vsi - ne bi koristila, nasprotno obrnila bi se kot boomerang proti državi. Odgovor mora biti političen, zato pa je potrebna tudi jasna politična usmeritev. Prav ima Ezio Mauro, ki v Repubblica ugotavlja, da ni mogoče braniti države brez politike, brez strank in brez leve in desnice, ki nista samo bregova Pada. Brez tega Padanija ne bo ostala samo namisljeno dete, ampak bi lahko postala pravi otrok, ki mu bo Umberto Bossi baba in rojenica.

**

50
1946
1996

50. obletnica Slovenskega Trgovina

V vsakdanjem vrvežu nakupov v ogromnih supermarketih in veleblagovnicah, ki ponujajo vedno konkurenčnejše cene in vedno več zmede, je lepo, da se vedno obstajajo trgovine, kjer človek ni le kupec, temveč prav to - človek. Trgovine, kjer nasmešek, lepa beseda in kvaliteta postrežba spremljajo vsak nakup in pomagajo pri izbiri zaželenega blaga, ki se znajo prilagoditi potrebam in željam in ne primorajo osebe, da se sama znajde v labirintu pultov, neonskih luči in posebnih ponudb, medtem ko se z vozičkom s težavo prebija proti blagajni. Gre za trgovine na drobno, katerih obstoj je dnevno ogrožen od cedalje večjih veleblagovnic, ki lahko nudijo konkurenčnejše cene in večjo ponudbo.

V začetku 80. let je Trst zajela »jugoslovanska« kri-

za, ko je število kupcev z onstran meje drastično upadlo. S tem je bilo veliko število trgovcev, ki so se ukvarjali pretežno z oblačili, obutvijo in usnjenimi izdelki, primorano, da zapre svojo dejavnost ali pa, da se prekvalificira. To je pomenilo predvsem specializacijo trgovine in strokovnejšo postrežbo, ob tem pa tudi konkurenčnejše cene in uvedbo novih servisov. Sredi 80. let se je trgovski sektor spet razcvetel, vendar le kratkoročno. V 90. letih sta nastopili namreč tako splošna italijanska kriza, katere posledice se danes občutimo, kot tudi kriza zaradi vojne v sosednji državi. S tem so se potrebe in zahteve tržišča ponovno spremenile, ker se je spremenil tip odjemalca. Nov tip stranke so sedaj predstavljali državljani iz vzhodne Evrope, v glav-

nem Madžari in Poljaki, ki so v letih '90 zapolnili vrzel, ki je nastala, ko so zmanjkali kupci iz držav bivše Jugoslavije. To je pomenilo spet prestrukturiranje trgovine, z vidika ponudbe, urnikov in uslug. Pomembno vlogo so tu odigrali prav jezikovni tečaji in tečaji marketinga, ki jih je organiziral tudi SDZPI.

Veliko trgovcev se je namreč lotilo študija jezikov, kot sta na primer nadzarscina in poljscina, pa tudi novih metod dela in različnih načinov postrežbe in predstavitve blaga, da bi se bolje predstavili kupcu. Najbolj vztrajnim je tako tudi uspelo premostiti to dvojno krizo in ohraniti svojo trgovino.

Trst pa je odločno premajhno mesto za tolikšno število trgovin, zato nujno potrebuje zaledje, vendar nove veleblagovnice pri nas in v so-

sednji Furlaniji privabljajo čedalje večje število kupcev, ki so bili prej stalni odjemalci trgovin na drobno, občina Trst in tržaška Gospodarska zbornica sta se zato končno odločili, da valorizirata te trgovine, ki so pomembne tako za tržaško gospodarstvo, kot tudi za splošno podobo mesta. Pa tudi trgovci so se aktivirali. Julija letos je bil osnovan poseben odbor »Trst trgovina razvoj«, h kateremu so pristopila vsa pomembnejša združenja, ki se ukvarjajo s terciarnimi dejavnostmi, med njimi tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki že pol stoletja združuje naše trgovce na drobno.

Odbor je tako sprejel razne predloge in nove marketinške pristope, ki naj bi spodbudili bodisi domače kot tudi tuje odjemalce. Gre za loterijo, za zuranjo promo-

cijo Trsta kot naravnega nakupovalnega centra, za izdajo kataloga, ki naj bi vseboval primere proizvodov, ki so na prodaj tu in ki imajo posebno privlačno ceno in za virtualno predstavitev nakupovalnega središča preko telematskega omrežja.

Gre torej za predstavitev Trsta, pri nas in onstran meje, kot mesta, ki omogoča ugodne nakupe in dodatne usluge, da bi pridobili stalne stranke. Kupci z onstran meje bodo poleg drugega deležni se dodatnih uslug, kot so pomoč pri povračilu davka na dodatno vrednost IVA, skupen menjalni tečaj za vse trgovce in olajsave pri parkirninah, javnih prevozih, kulturnih pobudah ter v restavracijah in hotelih. Veliko predlogov je namenjenih prav resitvi perečega problema in sicer primerni ureditvi

parkirišč za avtobuse, ki bi sicer nadaljevali pot proti nakupovalnim centrom v Furlaniji.

Mogoče bo tudi v našem zaprtem mestu s pomočjo teh novih pobud zavel nov veter, naš namen pa je bil, da predstavimo trenutno stvarnost. Pogovorila sem se z nekaterimi izmed naših trgovcev na drobno in naletela na veliko zanimivega. Predvsem na ljudi, ki imajo radi svoj poklic in ga z vsakdanjimi žrtvami in kljub negotovostim tega neugodnega trenutka z veseljem opravljajo, na ljudi, ki dajejo prednost človeškemu stiku tudi v trgovini in na take, ki si se upajo reči bobu - bob, na ljudi z dolgo trgovsko tradicijo za seboj in na take, ki so komaj začeli, vendar grejo pogumno naprej. Vsem prisrčna hvala.

Vladimira Vodopivec

Fabrizia Unussi

Delo v trgovini ni samo prodaja

Izgleda, da so pozitivni pristop do dela, dobra volja in nasmešek skupni imenovalci, ki družijo veliko naših trgovcev, jim pomagajo preko težav in jim zagotavljajo uspešno poslovanje. Vse to sem v veliki meri zasledila tudi pri Fabriziji Unussi, lastnici trgovine s porcelanom, kristalom, bombonierami in darilnimi predmeti na Opcinah.

Fabrizia, tudi tebe je družinska tradicija pripeljala do tega poklica.

Po zaključeni višji srednji soli za geometre sem se za nekaj časa zaposlila, vendar sem se kmalu vrnila v trgovino k staršem, ki se ukvarjajo s prodajo železnine in gospodinjskih pripomočkov. Tu sem ostala dve leti in pol in si pri tem nabirala prepotrebne izkušnje. Tako mi je bilo že od vsega začetka jasno, da delo v trgovini ni samo prodaja, ne to je se najmanj. Pravo delo se prine sele, ko je trgovina zaprta; treba je hoditi po sejmi, nakupovati, skrbeti za dobre stike z dobrimi trdkami in podobno. To delo ne pozna urnika, pozna pa veliko zadovoljstva in zadoščenja, čeprav ne iz finančnega vidika. Sama v svoji trgovini opravi prav vse, prodajam nakupujem in pripravljam bomboniere, zato sem lahko res po-

nosna, ko vidim, da sta novoporočenca z darili in z bombonierami zadovoljna. Veseli me tudi, ker sem jima s tem pomagala olajšati delo, ki ga predpostavlja priprava na poročni dan in ker sem delno tudi sama prispevala k uspehu tega dneva. To je zame največje zadoščenje, ob tem pa tudi najboljša reklama, saj se bo zadovoljen kupec vrnil in trgovino tudi priporočal prijateljem. Drugace pa mislim, da nisem dobra prodajalka; kupujem namreč samo to, kar mi je všeč, ker samo to lahko tudi prodajam. Kupca res ne bi mogla prepričati, naj se odloči za nekaj, kar meni ni všeč.

No, ker imaš veliko dobrega okusa, to prav gotovo ni težko. Kako se pa spreminjajo okusi tvojih kupcev?

Prej je bilo veliko lažje tako kupovati kot prodajati; najbrž zato ker so bile stranke manj osveščene, danes pa poznajo materiale bolje od nas. Ja, kupec je veliko zahtevnejši, zato pa moramo biti mi prodajalci toliko bolj informirani. Sama zato vedno kaj okoli sprašujem. Človeka res ne sme biti sram, če kaj vpraša, zato, da se s tem lahko kaj nauči. Veliko hodim po sejmi, saj moram ponudbo dobro poznati; treba se je

pozanimati, se specializirati, študirati, se pač veliko vrteti okoli.

Kakšni pa so tvoji načrti za bodočnost?

(smeh) Prav gotovo amortizacija začetnih stroškov; do tega namreč v dveh letih in pol dela se nisem prisla. Preveč je težav z davki in najemnino; potrebovala bi tudi pomoč v trgovini, vendar so danes stroški za delavca previsoki. Rada pa bi seveda tudi večjo trgovino; mojih 30 kvadratnih metrov je večkrat, zlasti ko imam veliko narocil za bomboniere, res premalo.

Kako gledaš na pobude tržaške občine, ki se trudi, da bi k nam privabila tudi kupce z onstran meje?

Mislím, da ti kupci ne predstavljajo bodočnosti; osamosvojitve Slovenije in Hrvaske in konec vojne pomenijo tudi to, da se bodo veliki in ugodni nakupovalni centri razvili tudi pri njih. Utopično bi bilo misliti, da se bo ta situacija nadaljevala v nedgled; svet gre naprej. Mi lahko imamo seveda vedno bolj in bolj ugodne ponudbe, ker izrabljamo delovno silo prebivalcev držav v razvoju, vendar predstavlja tudi to začaran krog. Z odjedanjem dela našim delavcem hromimo tudi njihovo nakupno moč; kdo bo pa potem te izdelke sploh kupoval?

Zaradi vseh izkušenj, ki si si jih v ten letih nabrala, lahko upravičeno kaj svetuješ mladim?

Kdor bi rad pričel s tem poklicem mora predvsem razumeti, da odpreti trgovino ne pomeni odpreti vrat. Veliko ljudi jemlje namreč stvar preveč »na lahko«. Ko zvečer prestevam dnevni izkupicek, se moram na primer jasno zavedati, da bo le manjši del bankovcev tudi ostal v mojih rokah, čeprav nikoli ne vem koliko. Poleg davkov in dajatev je tudi problem kapitala, to pa pomeni vračanje posojil, obresti in podobno. Nedvomno pa je veliko odvisno tudi od lastnih ambicij in od tega s koliko mero odgovornosti oseba sprejme delo. Pri delu, naj je še tako naporno, pa se moraš znati tudi zabavati.

Maja in Oskar Škrk

Vedno na tekočem z vsemi novostmi

Lastnica cvetličarne Fiori Carla Maja Škrk iz Rojana me je sprejela obkrožena s svojimi rožami. Dandanes, ko se vsi zaskrbljeno pritožujejo nad krizo, davki in podobnimi težavami, ko brezposelnost pesti dober del prebivalstva, je prav prijetno naleteti na osebo, kateri nikoli ne izgine nasmešek z ustnic, s katerim si je prav gotovo pridobila srce marsikatero zveste stranke. Samo nasmešek pa prav gotovo ni dovolj, kot je bilo razvidno tudi iz prijetnega pogovora, ki se je razvil.

Najprej bi se mogoče lahko malo pogovorili o Vaših začetihih...

Do leta 1989 sem delala za prejšnjo lastnico tu, ko pa se je ta upokojila sva z možem prevzela trgovino in vzela se eno delavko.

Nabava rož prav gotovo ni lahka?

Res ne. Iz Holandske dobivamo orhideje, iz Kolumbije vrtnice, ki so bolj poceni kot italijanske, drugo pa prihaja v glavnem iz Furlanije. Mama goji rože v Saležu, v glavnem gre za vrtnice; te se veliko razlikujejo od trznega blaga, bodisi po svežini, kot tudi po ceni, zato prodajam tudi njene rože, ki so mnogim odjemalcem se posebno všeč. Klient išče vedno kakovost in svežino seveda, zato je nakupovanje se posebno pomembno. Rož ne sme biti preveč, saj bi drugače bili primorani jih vreči veliko proč, kljub temu pa imam raje, da rože ostajajo, kot da bi moji odjemalci prisli v napol prazno trgovino. Vsekakor pa je tudi res, da prodam veliko več, če je trgovina polna.

Omenili ste odjemalce, kako so se njihovi okusi in zahteve spremenili in kako se Vi prilagajate novostim na tržišču?

To je rajonska trgovina, zato se ukvarjamo v glavnem s stalnimi strankami, ki jih seveda dobro poznam, odjemalci se v zadnjem času zanimajo za domače, predvsem za poljske rože, za sončnice in podobno, seveda pa vrtnic in lilij ne bo nikoli nič izpodbilo. Veliko manj pa je povpraševanja po mečih in nageljnih. Zelo pomembno pa je tudi, da je prodajalec stalno na tekočem z novostmi, ki se tičejo cvetličnih aranžmajev in uporabe novih materialov. Zato občasno obiskujem posebne-dnevne tečaje, ki so namenjeni izpopolnjevanju

Maja in Oskar Škrk (Foto KROMA)

tistih, ki delamo v tem sektorju. Naj omenim, da Trst slovi kot mesto z najlepšimi cvetličnimi aranžmaji v Italiji.

Kaj pa kriza? Kriza je prinesla podrazitev rož, opazili smo lažji zastop, vendar delo teče naprej. Odjemalci izbirajo malo skromnejše konfekcije, kljub temu pa nas kriza ni veliko prizadela. Krsti, obhajila, rojstni dnevi in pogrebi se vrstijo vedno, veliko ljudi rado vzame sopek domačega cvetja za dom ali lepšo konfekcijo, če se odpravlja na obisk. Nas krog odjemalcev je res velik, saj Rojan ni tako kaotičen kot mesto in nimamo večje konkurence. Ljudje se za nakupe obračajo vedno bolj v predmestje.

Katera dela so vam prinesla največ zadoščenja?

Vsako delo, ki je opravljeno z ljubeznijo, prinese se samo po sebi veliko zadoščenja; posebno pa nas je razveselilo, ko nas je SDGZ prosilo, da bi okrasili ob priliki novoletnega koncerta »Salo Tripčovič« in Kulturni Dom.

Kaj je posebno važno v Vašem poklicu?

Pomembne so tri reči in sicer: da se človek trudi, da dela pošteno in da je vedno prijazen in nasmejan.

V tem je vstopil mož Oskar, ki pa si ni želel biti intervjuvan. Dejal je samo: »In napisite, da bi človek nikoli ne smel delati z lasno ženo!... Ne, se hecam!«. Sledi smeh, seveda. Med vsemi temi rožami res ni prostora za težave.

Fabrizia Unussi (Foto KROMA)

deželnega gospodarskega združenja na drobno

50 1946
1996

Gigi Puric

Urediti delovno okolje, da bo privlačno za kupca

Upravitelj društvene prodajalne na Opcinah, ene naših najbolj uspešnih zadrug, gospod Gigi Puric, sploh ni hotel govoriti o sebi. Ker pa se mi je zdelo, da lahko prav on, zaradi preko 50-letne izkušnje najbolje analizira sedanje stanje trgovine pri nas in svetuje mladim, se je med nama razvil res zanimiv pogovor.

Gospod Gigi, Vasi začetki kot trgovec segajo se kar nazaj...

Ja, res bi bil že čas, da preneham z delom. Jaz delam samo za »hobby«; prav rad bi to prepustil komu drugemu, vendar komu? Leta 1939 sem pričel delati v Trstu, po vojni pa smo odprli to trgovino, ko so bile v Trstu velike stavke. Zaceli smo s prodajo rib in zelenjave in se kasneje počasi razvili. Sedanja prodajalna pa smo sezidali sele pred petimi leti. Nismo pa tu zato, da bi kopicili denar, ampak, da bi odjemalcem bili v korist; hotel sem tako trgovino, ki bi bila primerna za ljudi. Zato pa je potrebna velika konkurenčnost, ki predpostavlja veliko dela in veliko izkušenj. Pozimi je treba na glavno tržasko tržnico ob šestih, poleti pa že ob petih; koliko ljudi to se počne dandanes?

Kako so se v vseh teh letih spreminjale navade in potrebe kupcev?

Nekoč smo nosili vse domov, odjemalec pa je placeval ob koncu meseca. Danes je klient tudi zahtevnejši kot nekoč, zato je potrebno, da dobi vse lepo pospravljeno in čisto, predvsem pri sadju, zelenjavi, mesu in sirih; okolje ga mora privabiti k nakupu. Treba mu je veliko nuditi in malo zahtevati, ker kupna moč upada, zato je pa tudi zaslužek manjši.

Kaj pa kriza?

Prave krize nismo se obcutili, vendar bo prav gotovo pršla, če bodo odprli tako imenovani »hard discount« na Ferneticih. Zelo me moti dejstvo, da pri nas cedalje več tujcev odpira trgovine. Ko bodo »hard discounts« primorali naše trgovce, da bodo zaprli trgovine, bodo morali ti njih prositi za delo. Kakšen zaccaran krog, to ni samo žalostno, ampak že skoraj tragicno.

In mladi?

Mladi bi si morali veliko bolj vzeti podjetništvo k srcu, ne pa pustiti, da pridejo k nam tujci, vendar pa naša mladina stremi le za stalno zaposlitvijo in dobrim

zaslužkom! Starejsi bi morali dati prednost mlajšim, da bi obcutili, kaj je odgovornost; tudi jaz bi prav rad prepustil svoje delo mlajši osebi, če bi našel tako, kateri bi lahko zaupal. Na trgu so potrebne velike izkušnje, treba je dobro poznati vse blago in predvsem mora biti jasno, da to delo ne pozna urnikov, zato sta dobra volja in volja do dela toliko bolj pomembni. Delo si je treba vzeti k srcu. Delo ne konca, ko smo zaprli trgovino; takrat se sele začne! Odjemalec mora dobiti vse na svojem mestu, treba je vse pospraviti, pregledati in počistiti, prebrati zelenjavo in sadje in ju nesti v hladilnike, pregledati zaloge in dostave in podobno. Vse mu temu pa mora nekdo slediti in delo nadzorovati od blizu.

Vsi, zlasti pa mladi, se moramo zavedati, da je naš obstoj kot skupnost, kot manjšina, premo sorazmerno odvisen od naše gospodarske podlage, zato je toliko bolj važno, da zavezimo prihod tujcev in se ponovno uveljavimo tudi na tem področju.

In če bi se soko časa zavrnelo za 50 let nazaj?

Ne bi menjal ničesar, spet bi naredil isto.

Gigi Puric (Foto KROMA)

Dunja Pečenik

Odjemalci se hitro privadijo na novosti

Kljub rastoči emancipaciji malokrat srečamo dekleta, ki se ukvarjajo s tradicionalno moškimi poklici, kot je prodaja v železnini. Prav na tako trgovino pa sem naletela v Domju, kjer, sprva nezaupljivim kupcem, postreže Dunja Pečenik.

Kdaj si prevzela trgovino?

Trgovina obstaja že več kot 25 let, vendar so jo do sedaj vodili stari, januarja letos pa sva jo prevzeli s sestro Natašo, ki se ukvarja s knjigovodstvom, sama pa imam raje delo s klientelo, ker mi daje veliko zadosčenja. Na začetku je bilo sicer težko, vendar se je s časom in s pomočjo staršev vse uredilo.

Kaj pa načrti za bodočnost?

V delu bom prav gotovo vztrajala, saj me veseli in mi nudi precej zadosčenja, kljub temu, da mi vzame veliko časa, zlasti nakupovanje in pospravljanje. Udobnost, ki ga nudijo podjetja, ni zame. Veliko raje sem samostojna, pa čeprav to pomeni več dela in manj časa. Poleg tega pa z družino načrtujemo tudi odprtje večje železnine pri tovarni Velikih Motorjev, kjer se bomo ukvarjali

bodisi s prodajo na drobno, kot s tisto na debelo.

Kako se v zadnjih časih spreminjajo potrebe kupcev?

Seveda je krizo zapaziti tudi v našem sektorju, ker velike firme nimajo več toliko narocil kot nekoč, zato se v glavnem ukvarjam s posamezniki. Ugotavljam, da ljudje vedno raje kaj sami postorijo; si sami kaj popravijo, kaj izdelajo ali prepleškajo. Starejsi odjemalci se teže navajajo na novosti, kot so razni vijaki, vendar se kaj kmalu prilagodijo novim ponudbam tržiska, ce so kakovostne.

Kaj pa bi svetovala mladim, kot si ti, ki bi se radi ukvarjali s tem poklicem?

Ce imajo možnost, naj se ga pri prici lotijo, vendar samo, ce imajo zelo, zelo veliko volje do dela, ker te pogosto zmanjka.

Ervin Mezgec

Tržišču in delu se je treba brezpogojno prilagojevati

Najprej sem se pogovorila z gospodom Ervinom Mezgecem, predsednikom sekcije trgovine na drobno pri SDGZ in lastnikom trgovine jestvin pri sv. Justu.

Gospod Mezgec, kako je prišlo do tega, da ste se odločili prav za trgovino jestvin?

Oce je 55 let vodil trgovino jestvin, v kateri sem mu večkrat pomagal. Po končani višji srednji soli sem se zaposlil, vendar sem že čez 5 mesecev ugotovil, da mi uradniško delo ne odgovarja, zato sem leta 1974 delo pustil in se vrnil v trgovino. V tem poklicu sta zelo pomembni izkušnje in družinska tradicija. Mislim, da se je slovensko zamejsko gospodarstvo znaslo v težavah tudi ker njeni voditelji niso imeli gospodarske tradicije.

Kako se je delo spremenilo v teh letih?

Tržišču in delu se je treba vedno prilagojevati. Delo niha, pomislimo samo na krizo med leti 1990 in 1995 zaradi minimuma, starih, zvestih strank sa je vedno manj. Stari ljudje imajo namreč cas in se se odpravijo v manjše trgovine po nakupih, ljudje, ki so zaposleni pa za to nimajo časa. Nove stranke prinasajo velike spremembe. Z vsakim starim klientom, ki ga izgubim, mi zmanjka nekaj nena-domestljivega. Cloveski stik v trgovini je bil se do pred 10 do 20 leti zelo pomemben, danes pa ljudje v teh trgovinah v glavnem

iscejo specializacijo in vecjo profesionalnost kot jo lahko nudijo veleblagovnice. Zato je prilagojevanje novim okusom zelo pomembno; veliko je odvisno od prodajalca - malo talenta mora ze imeti, veliko pa lahko pridobi s tecaji, ki so organizirani v ta namen.

S pobudo »Cronometropoli« je tržaska Obcina pricela s prilagajanjem urnikov in uradov novim potrebam ljudi. Sedaj bi trgovine imele lahko ze odprto po 50 ur, od oktobra dalje morda se vec. Vendar je to za take majhne trgovine, kot je nasa, popolnoma nemogoce. Sam imam zato odprto 44 ur tedensko, kar pa z nakupovanjem blaga, pospravljanjem in pripravljanjem trgovine znese se veliko vec. 56 ur si privosicijo samo velike trgovine, kjer prodajalci delajo v vec izmenah. Prav to pa predstavlja velik problem za nas trgovce na drobno: ce bo odjemalcu bolje ustrezal urnik veleblagovnice, ki bo poslovala 56 ur tedensko, se bo zacel posluzevati le-te, mi pa bomo pričeli izgubljati cedalje vec

Ervin Mezgec (Foto KROMA)

strank, ker se ne bomo zmogli prilagoditi urnikom vecjih nakupovalnih centrov.

Omenili ste krizo...

Kriza je nedvomno prizadela nas vseh, vendar so najslabsi casi mimo in situacija se počasi ustaljuje. Denarna moč ljudi se je bistveno zmanjšala, tako da se ti v glavnem odpravljajo po načrtovanih nakupih. Treba je vedno imeti 5 do 6 vabljivih posebnih ponudb, saj 50 odstotkov kupcev privablja prav te ponudbe.

Kaj menite o delnem zaprtju mestnega prometa, ki ga je odre-

dila tržaska občinska uprava marca letos?

Zaprte je bilo najbrz nujno; brezdvomno je prineslo veliko zacetne zadrege in panike, vendar je napacno kriviti izključno zaprtje prometa za upad nakupov, saj je delo upadlo iz cele vrste vzrokov. Tudi stevilo odjemalcev stalno niha; poleti jih je na primer manj, ko je grdo vreme prav tako in tako dalje.

Kako gledate na pobude, ki jih je tržaska občina uvedla, da bi privabila cimvec turistov in kupcev z onstran meje?

Obcina ni se nikoli toliko naredila za trgovce kot prav v tem trenutku, vendar se moramo zavedati, da te pobude prihajajo z 10 do 20-letno zamudo. Prej je veliko vec kupcev zahajalo v Trst, sedaj pa hodijo po nakupih v Furlanijo in ti se prav gotov ne bodo vrnili.

Ce se za konec povrneva spet k vasi trgovini...

Zadovoljen sem, da delam s svoji trgovini, da mislim s svojo glavo in da si lahko privoscim reci kar hocem. Vsi trgovci, ki smo združeni v SDGZ smo si namreč vedno prevzeli vse svoje odgovornosti in s svojim premoženjem krili svoje izgube. Prav zato je danes SDGZ zivljensko potrebno tako kot pred 50 leti. Jasno se moramo namreč zavedati, da bomo lahko samo s skupnim nabiranjem izkušenj in idej lahko obdržali svoj prostor v trgovskem zivljenju.

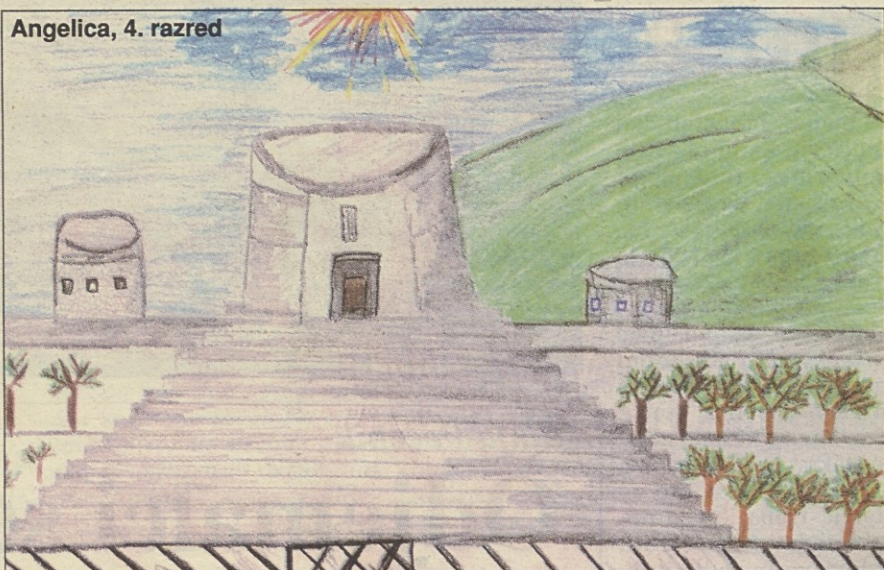
Dunja Pečenik (Foto KROMA)

NAŠI
OTROCI
RIŠEJO
IN
PIŠEJO

bRDa, • BrdA

Slika vinske poti

V torek, 30. aprila, smo se učenci pevmske osnovne sole odpeljali na poučni izlet po vinski poti. Ekскурzija od Pevme do Mirnika se vključuje v okvir našega projekta o vinarstvu v Brdih. Pri-družili so se nam učenci plesivske sole, (ki jo bodo v prihodnjih dneh poimenovali po ljudskem pesniku Ludviku Zorzu-tu). Cesta vina se je nekoč imenovala Cesta vina in česenj, ker je bilo v naših krajih v preteklosti obilo teh okusnih in socnih plo-dov. Na Oslavju smo si ogledali veličastno kostni-co, v kateri je shranjeno več kot 60.000 posmrtnih ostankov vojakov, padlih med prvo svetovno vojno. Kostnica stoji na čudoviti razgledni točki. Od tam

Angelica, 4. razred

smo imeli čudovit pogled nad Vipavsko dolino, Novo Gorico, Solkan, Sabotin, Skabrijel ter na Ste-

verjan. Najbolj me je pri-zadela krsta nekega gene-rala, ki je ležala v temadni podzemni dvorani. Vz-

bujala mi je strah in občutek tesnobe!

Kasneje smo je napotili v vas Steverjan. Ogledali smo si nekdanji veličasten in mogočen grad, ki so ga porušili med avstrijsko-beneško vojno (leta 1615-1617). Sedaj je preostali del gradu last Formentinijev, ki so ga restavrirali in v njem uredili luksuzno restavracijo. Poslopje je nekoč pripadalo goriskim grofom. Zadnji član te rodbine je bil Leonhard V., ki pa ni imel potomcev. Ko je okrog leta 1500 umrl, je grščino prevzela družina Formentini.

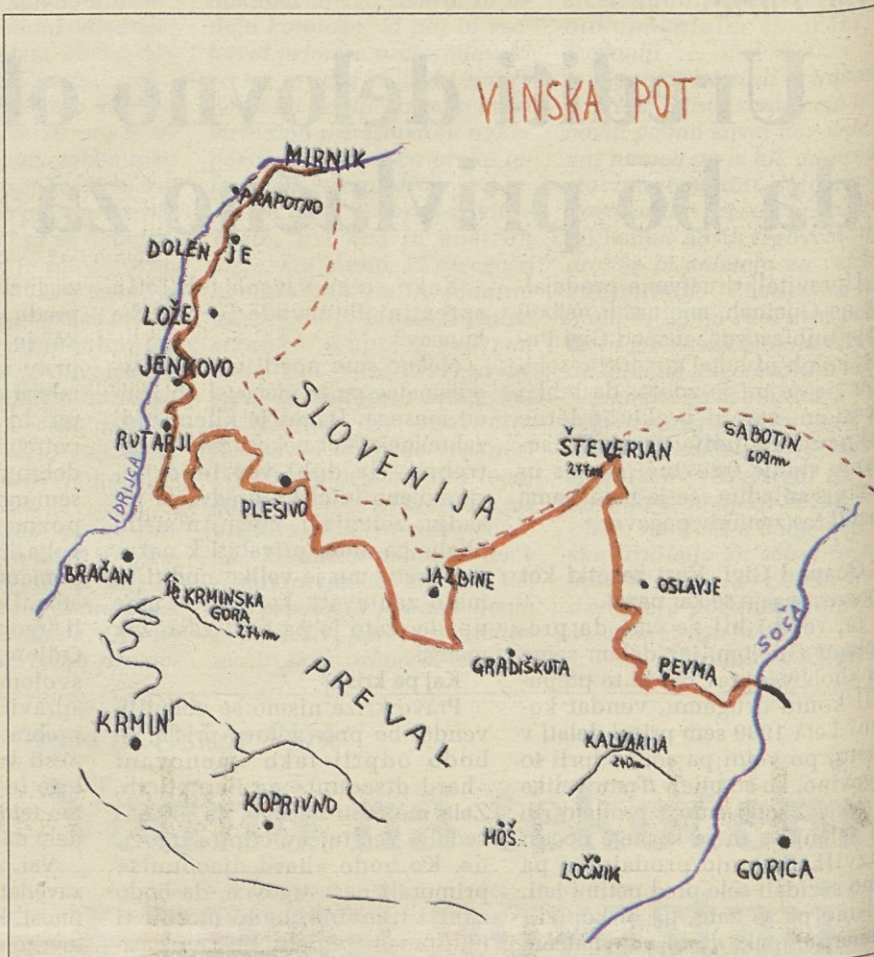
Ob sobotah prirejajo v restavraciji slavne srednjeveške večerje. Ogledali smo si tudi spomenik padlim na trgu v Steverjanu.

Valentina
in Robert - 5.razred

Valentina, 5. razred

STEVRJANSKI GRAD
LETA 1600

Obisk zadružne kleti

Z vrha Steverjana smo se spustili v zaselek Bukovje, kjer smo obiskali zadružno klet Brda. Zelo gostoljubno nas je sprejel bivši steverjanski župan, gospod Ivan Humar.

Razložil in pokazal nam je ves potek predelave grozdja: iz trdnega stanja v tekoce.

Ko vinogradnik pripelje grozdje, ga v kleti najprej stehajo, presujejo v drozgalknik in od tam teče po cevi do stiskalnice. Iz nje pa že priteče sladki most, ki se po cevih pretaka v kad. Bela vina zatem hranijo v pokončnih sodih iz nerjavečega jekla, rdečim pa ustrezajo hrastovi sodi, tim. bariki.

Gospod Ivan nam je pokazal tudi stroj za steklenčenje vina. Ta najprej splakne steklenico s stopljenim zve-

plom in vodo. Po tekočem traku se zatem steklenice dopeljejo do mesta, kjer jih ibo stroj napolni z zlahnim briskim vinom. Drugi aparat pritrdi nanje zamasek iz plutovine. Ta pa se ne sme dotikati vina. Ko odpremo steklenico, običajno povohamo zamasek. Če se je navzel vonja po vinu pomeni, da je bila steklenica polna.

Po tekočem traku potujejo steklenice do stroja, ki na zamasek pritrdjuje kapice. Sedaj jim manjka le se nalepka. In že so pripravljene za izvoz!

Cenjena briska vina (sivi pinot, beli pinot, chardonnay, rebula, tokaj, traminer, merlot) namreč prodajajo po Italiji (v Milan in Rim), v Nemčijo, Francijo, ZDA, Kanado in celo v Rusijo.

Matej - 5. razred

Zlata rebula

Zlata rebula je značilna sorta vinske trte, ki jo gojijo briski vinogradniki. Uspeva na visjih legah, in na revnih tleh, lahko pa recemo, da ni zahtevna. Videti je, da je na Vipavskem in v Brdih našla zelo ugodne življenjske pogoje.

Rebula nudimo zračno in z apnom bogato zemljo. Najboljše pridelke dobimo na flisnih, lapornatih in tudi kamnitih tleh.

Rebula je zelo občutljiva za črno pegavost in klorozo ter na pomanjkanje magnezija. Peronospora napada listje. Precej je odporna proti grozdnim gnilobi.

Zaradi razmeroma slabe rasti so višje vzgojne oblike primerne le za izredno globoka in rodovitna tla.

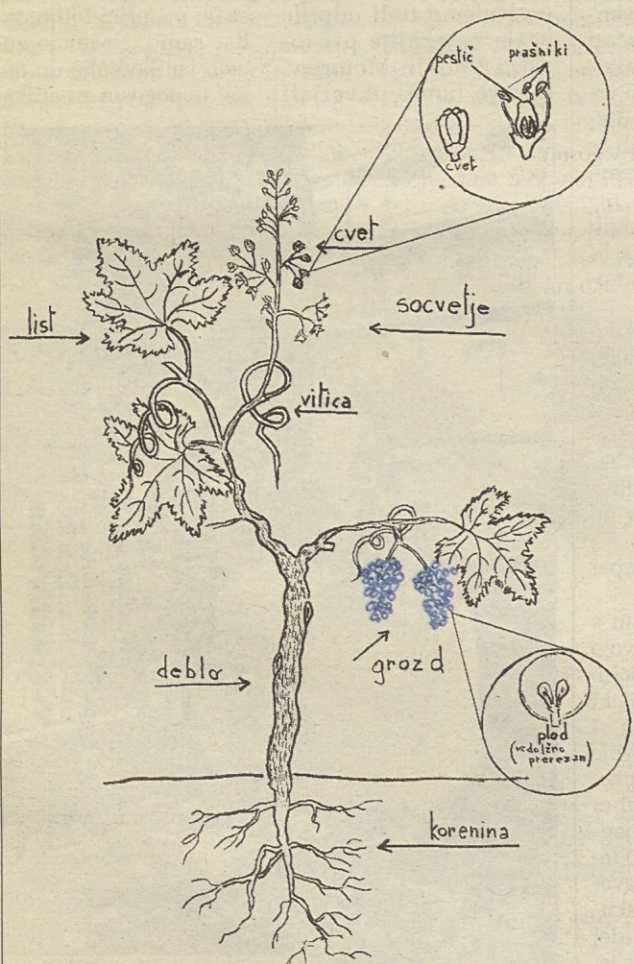
Rebulo rezero srednje dolgo, do dolgo. Kako bomo rebulo gnojili, je odvisno od rastišča. Zadostuje ji normalno gnojenje z večjo količino kalija in magnezija. Prevelika količina dušika povzroča gnitje grozdja.

Znana sta se dva tipa rebule - zeleni, ki ima drobnejše jagode, slabo dozori in ima manj sladkorja, zori pozneje in ima močno pecljevino;

- rumeni z debelimi, a redkimi jagodami. Rebula rodi sorazmerno zelo močno. Ima primerno kislino in ni prealkoholno. Mlado vino deluje zelo sveže.

Spomladi zbrsti zelo pozno in je srednje bujne rasti.

Učenci 5. razreda

VinOrOdnA

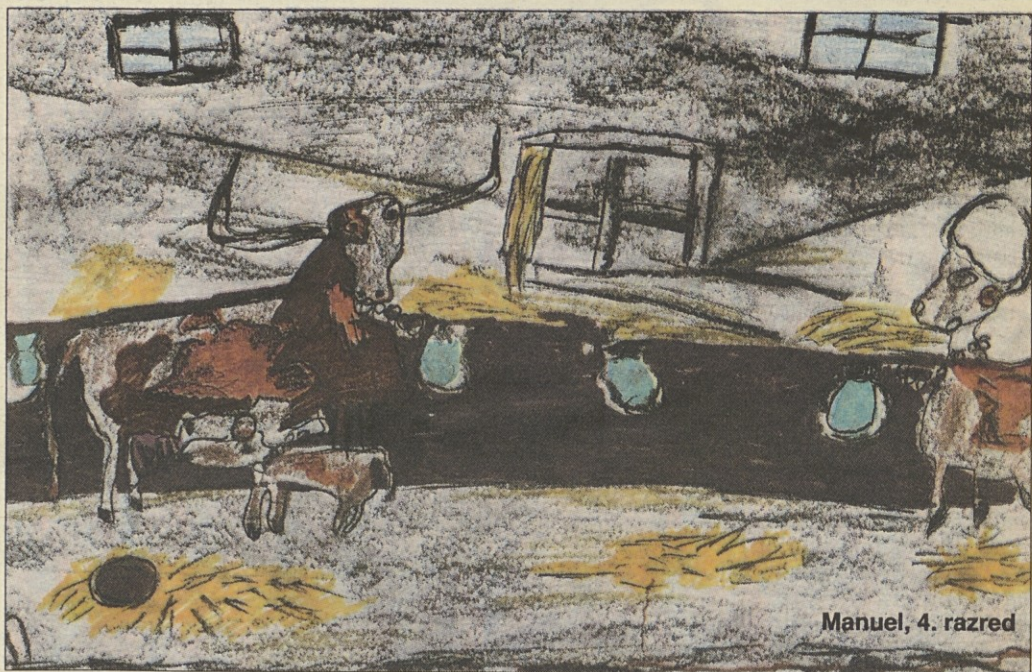
Telička, krave in zajčki...

Na Bukavju smo se ustavili pri prijazni gospe Rajki in smo opazovali telička, ki je bil star sele stiri dni. Bil je zelo nežen in simpatičen, saj se nam je zdelo, da se nam prijazno smehlja. Tele je imelo svetlo rjave madeže in je bilo precej korajžno. Ustavili smo se tudi pri gospodu Zdenku in on je imel v govejem hlevu tudi zajčke. Neka zajklja je skotila komaj nekaj ur pred našim prihodom. Z največjim zanimanjem smo strmeli v telička, ki je sesal mamino mleko. Nasega sosolca krava za las ni oškropila, ko je šla na malo potrebo. Gospod je bil zelo prijazen in nam je odstranil od matere telička, samo da smo lahko posneli ljubko fotografijo.

Obisk obeh hlevov je bil gotovo najlepše dozivetje cetudi smo ob povratku dišali po posebnem parfumu.

Učenci 3. razreda
(Katja, Jasmin, Matija,
Aljoša, Christian, Matteo)

Manuel, 4. razred

Z Bukovja v zaselek Valerišče...

Legenda pravi, da je Atila umrl na Valerišču in je tam pokopan - Robert, 5. razred

Legenda o Prevalski cerkvi - Matej, 5. razred

Na Prevalskem močvirju so nekoč strašili "vedmanci" - Michela, 5. razred

Z Bukovja smo se napotili v zaselek Valerišče. Učiteljica Jožica, ki je tam doma, nam je povedala prastaro legendo, po kateri naj bi bil na področju Valerišca pokopan Atila, mogočni kralj Hunov, skupaj s svojim dragocenim zakladom.

Lastnica tamkajšnjega ozemlja pa naj bi bila v preteklosti grofica Valerija in po njej naj bi kraj dobil ime Valerišče.

Spustili smo se nato do Jazbin, ljubke vasice, ki tudi sodi k občini Steverjan. V preteklosti pa so bile pod Dolenjim Cerovom. Leta 1947 je prišlo do razmejitve in Jazbine so padle pod Italijo, medtem ko je prišlo Dolenje Cerovo pod Jugoslavijo. Pot nas je vodila skozi Preval, na katerem smo videli lepo obnovljeno cerkvico, posvečeno Mariji kraljici narodov. Upam, da bo tudi v tem času, kot v preteklosti, privabljala romarje različnih narodnosti: Slovence, Furlane in Italijane.

Zgodovinarji sklepajo, da so v prazgodovini na tem močvirskem področju menda živeli koliscarji, saj so v strugi potoka Birse našli ostanke, ki spominjajo na mostišča.

Davna legenda prevalske cerkve pravi, da so kmetje v nekem grmu odkrili podobo Matere božje. To podobo so večkrat shranili v zupno cerkev v Mosi, a so jo vsakokrat zopet našli na prejšnjem mestu. Zato so tam postavili cerkev.

Nazadnje smo se odpeljali proti Plesivem. Med potjo smo lahko občudovali sirne, lepo negovane vinograde.

Michela - 5.razred

...in še proti Rutarjem

Kasneje smo se napotili proti Rutarjem. Beseda rut pomeni zemljišče v hribovitem svetu. Ime vasi je torej slovenskega izvora, kar pomeni, da so v preteklosti gricevnati svet naseljevali pretežno Slovenci, nizinski pa Furlani.

Vse je bilo prekrito s svežim zelenjem! Kako je bilo prijetno! Videli smo češnje, oblecene v nežno cvetje - zdele so se bele nevestice.

Skozi Loze in Dolenje smo nadaljevali pot do Mirnika. Tudi te vasi so bile nekoč slovenske. Kasneje so se tam naselili Italijani in Furlani. Med potjo smo si ogledovali cudovite sadovnjake, vrtove in vinograde. Ob koncu vsake vrste so se bohotile nežno rdece, opojno dišeče vrtnice. Nekateri ljudje menijo, da vonj tega cvetja blagodejno upliva na vonj vina.

Končno smo dospeli do Mirnika, kjer se Vinska pot končuje. Učenci petega in četrtega razreda pa smo se zapeljali še do Praprotnega, in sicer v gostilno "Da Mario", kjer so pripravili razstavo o vinu schioppettinu (crni rebuli), ki je autohtona vinska sorta. Vino smo seveda tudi poskusili. Bilo je res dobro, čeprav imam raje izvrstno belo brisko rebulo. V go-

Matej, 4. razred

stiscu so nas zelo pohvalili, saj nekateri učenci znamo govoriti tri jezike.

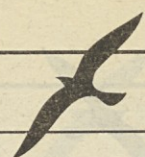
Med povratkom smo se ustavili se na Krminski gori. Do vrha smo se vzpenjali po kamnitih stopnicah. Po dolgem času smo se končno lahko naučili cudovitega razgleda na Furlansko ravan in na mesto Krmim. Na gori je bila zgrajena majhna srednjeveška utrdba. Splezali smo tudi na stolp. Ob koncu smo se z avtobusom zapeljali do Subide, v gostilno Zeleni turizem, kjer so nam učitelji ponudili sladoled. Kar naenkrat se je z neba ulila ploha. Lilo je kot iz skafa. Se dobro, da nam je do tedaj vreme prizaneslo, saj je bilo že zjutraj zelo oblačno.

Izlet po vinski poti je bil cudovit, zabaven in hkrati zelo poučen!

Valentina in Robert - 5. razred

Po Vinski poti so hodili učenci osnovne šole Josipa Abrama iz Pevme

Leta 1500 je goriška grofija beneški vojaki pa so 8 let kasneje

Nad vrati goriskega gradu je v zidovje vgrajen beneški lev. Postavili so ga na začetku 16. stoletja Benečani, ki so z vojskovodjo Bartolomeom D'Alvianom takrat zasedli Gorico in jo obdržali kratek čas, le nekaj več kot leto dni. Leva so cesarski podaniki kmalu odstranili. Na kraj, kjer stoji se danes, so ga ponovno postavili po koncu 1. svetovne vojne, ko je Gorica pripadla Italiji. Lev spominja na zelo kratko, tudi zelo krvavo zasedbo goriske dežele s strani vojakov Serenissime.

Da pridemo do trenutka, ko se je to zgodilo, se je treba vrniti nekoliko nazaj v čas. Goriški grofje, ki so sicer izhajali iz vzhodnotiroškega Lienza, so si v teku stoletij pridobili veliko ozemelj in s tem tudi moči. Bili so trenutki, ko je goriški grof imel celo več oblasti kot vladni moz, ki je pripadal Habsburžanom.

Goriška grofija je bila pomembna postojanka med italijanskim polotokom, na katerem je bila cela vrsta držav. Med temi je ena najpomembnejših bila Beneška republika. Ta je imela monopol v trgovanju z vzhodnim Sredozemljem in si je bila zaradi tega celo osvojila celotno pristaniških mest v Istri, v Dalmaciji, v Grčiji in na južnih obalah današnje Italije. Benetke niso dovolile, da bi kdo drug prišel v Jadransko morje. Tudi zaradi tega so krčevito branile svoje trgovske poti s severno in zahodno Evropo in bile v stalnem boju s francoskim kraljem, papežem, nemškimi cesarji, kasneje pa tudi s Turki. Goriški grofje so bili zavezniki cesarstva, zaradi tega v stalnem sporu z Benetkami. Se bolj zaradi tega, ker so svoje posesti imeli v Istri, na Tirolskem in tudi v furlanski nizini, od morja do vzhodna gorja. Bila pa so ta ozemlja v Furlaniji pridobljena bodisi v boju kot z nakupi in dednimi pogodbami. Niso imela ozemeljske kontinuitete ne z matico - Gorico inniti med seboj. Bila so torej "na prepihu" pred pohlepnostjo Serenissime.

V družini Habsburžanov se je 22. marca 1459 v Wiener neustadtu rodil fantek, ki so ga krstili za Maksimilijana. Oče je bil cesar Friderik IV, mati pa Eleonora Portugalska. Naučili so ga kar devet jezikov. Oče ni imel lahkega življenja, saj se je stalno boril, proti zunanjim in notranjim sovražnikom. Maksimilijanu je bilo komaj 18 let, ko se je 20. avgusta 1477 poročil z Marijo Burgundsko. Poroke med princem so takrat imele politični značaj. Ta poroka je vznevoljila francoskega kralja Ludvika XI., ki je zato zasedel nekatere predele bogate Burgundije. Mlad Maksimilijan je sel na pohod proti Francozom z vojsko 28.000 mož. Zmagal je, čeprav je v bitki padlo 4.000 njegovih in 6.000 Ludvikovih vojščakov.

V kasnejših letih je mladi Habsburžan na vzhodu premagal Madzare in pridobil pravico naslediti madžarsko kraljevo rodbino. V nemškem Wormsu je leta 1490 sklical prvi cesarski shod, pa čeprav

ni se imel te casti. Oče mu je podelil mesto regenta. Leta 1493 so Turki iz Bosne vdrli na Kranjsko, na Stajersko in na Korosko. Cesarjevi vojaki

bolj slaba predla. Zaradi tega je grof Leonhard V podpisal s Habsburžani dedno pogodbo. Ko ne bi bila ena dveh družin imela moskih potomcev, po-

so jih premagali na meji med Slovensko in Hrvasko.

Maksimilijanu je kaj kmalu umrla žena. Poročil se je v drugo z Bianco Sforza, hčer milanskega vojvode (obe ženi sta upodobljeni v reliefu na "Goldenes Dachlu" v Innsbrucku).

Takrat, v drugi polovici 15. stoletja je goriškim grofom

tem bi vse posesti ene prisle v roke drugi. Seveda je to veljalo v obeh primerih. Leonhard V je pogodbo podpisal že leta 1474. Potrdil jo je leta 1490 v korist Maksimilijana. Bila je v tistih casih Goriška kar o vrsti zelo prizadeta: potresi, kobilice, poplave, lakota. Temu je treba dodati vdore Turkov, ki so po-

bijali in pobrali se tisto malega, kar so ljudje imeli. Takrat so pri nas na Goriškem bili zgrajeni tabori, naši slovenski in furlanski kmetje so si s svojimi gospodarji - plemiči uredili varnostni sistem, ki ga tudi France Bevk opisuje v svoji knjigi "Stražni ognji".

Benečani so na Gorico prezali. Na svojih posestvih so tik ob meji zgradili močne utrdbe. Najpomembnejša je bila v Gradiscu ob Soči, utrjene postojanke so bile tudi v Fari, Foljanu, na Mjanici, itd. Benečani so sicer trdili, da so postojanke zgradili, da bi furlansko nizino ubranili pred Turki, v resnici pa so komaj čakali na propad družine goriških grofov. Odotd tudi dedna pogodba med goriškim grofom in habsburškim kraljem. Se nekaj let pred smrtjo Leonharda, in sicer leta 1497, je le-ta prepustil Maksimilijanu nekatere gradove in meta, med temi Krimin in okolico Codroipa. Seveda so Benetke protestirale, kajti kraji okrog Codroipa so bili znotraj ozemlja Serenissime. Goriškega plemiča Simona Ungrispracha je Maksimilijan imenoval za svojega zastopnika v teh krajih. V Benetkah so se pripravljali na vojno, a strene so jim zmešali Turki. 7.000 jih je vdrla v Furlanijo in ropali so tja do Latisane.

12. aprila 1500 je v Lienzu umrl zadnji goriški grof Leonhard. Ni imel moskega

potomstva. Zaradi tega so vse njegove posesti prisle v last Maksimilijana. Ta je bil na zborovanju v Agsbu, ko je izvedel za Leonhardovo smrt. Dobro se je zavedal, da bi bilo vsako odlaganje lahko usodno. V Gorico je takoj poslal grofe Nassau, Zollern in Fuerstenberg s 300 konjeniki. 21. junija 1500 so ti odposlanci bili deležni sprejema goriških plemičev in v dvorani Dezelnih stanov na gradu sprejeli njihovo vdanost Maksimilijanu. Ta je s podpisom svojih odposlancev potrdil vse dotedanje pravice, ki so jih plemiči imeli pod goriškimi grofi.

Prebivalci goriške grofije so si nadejali, da bodo pod novim vladarjem ziveli v miru. Ni bilo tako, kajti Maksimilijan se je kaj kmalu zapletel v vojno, tudi z Benetkami, in bil v vojni celih osem let. Tudi nasi kraji so bili hudo prizadeti.

Francoski kralj Ludvik XII je namreč zasedel Milan. Hotel je postati poveljnik svetega rimskega cesarja. Maksimilijana namreč papež ni bil se okronal. Najprej je papež Julij II Maksimilijana pozval naj pride Rim. Ludvik XII pa se je povezal z Benetkami, da bi Maksimilijanu prepovedal pohod po ozemlju Serenissime. Habsburžan je nameraval v Rim z 22.000 vojaki. Tega pa se je papež ustrasil in presel na stran Francozov in Benečanov. Zaradi tega je pa-

pez s svojim odposlancem Maksimilijana dal okronati za cesarja kar v Trentu.

Maksimilijan, tokrat z naslovom cesarja, je kljub temu vdrl na ozemlja Serenissime in Milanske vojvodine. V prvih tednih je doživljal uspeh za uspehom, zavzel številna mesta v Benetu in Furlaniji. Kaj kmalu pa se je vojna sreča obrnila. Doz je poveljstvo svoje vojske dal vojskovodji Bartolomeu d'Alviano. Ta je habsburško vojsko premagal v Cadoru in dobl veliko vojnega plena, med tem tudi številne topove.

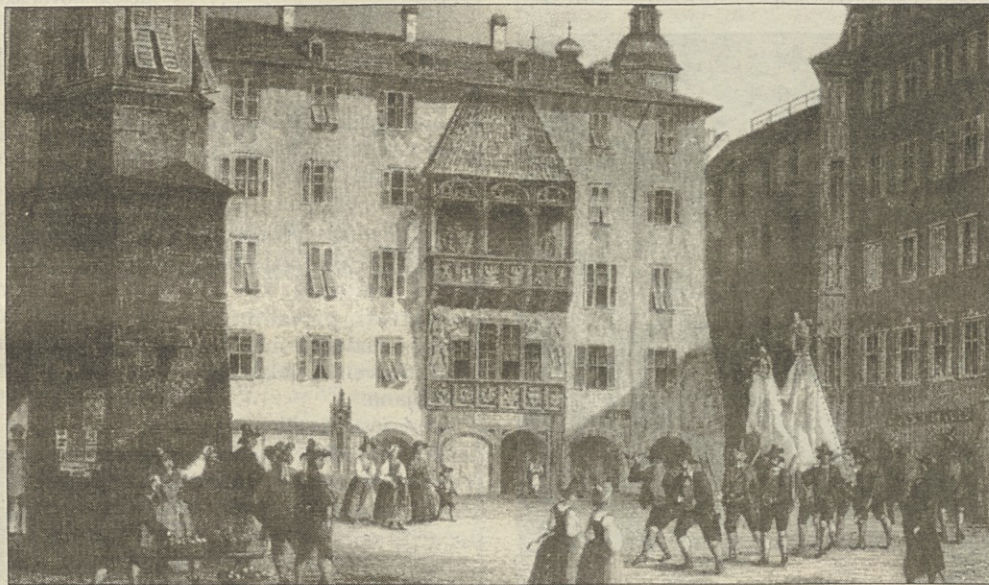
Bartolomeo d'Alviano je po zaslugi svojih obvesčevalcev izvedel, da je pot do Gorice prosta. Tu je bila le maloštevilna domača vojska. Koroski plemiči so sicer bili obljubili izdatno pomoč, a so z njo zamujali. Enako je bilo z obljubljenimi pomočjo kranjskih plemičev. Ti so celo trdili, da morajo dati prednost obrambi poti, ki iz svoje dežele vodijo v Trst in istrske predele, ki so pod oblastjo Habsburžanov.

Iz beneških virov izvem, da je bil Bartolomeo d'Alviano zelo krut s svojimi nasprotniki. V prvih zmagovitih bojih s cesarsko vojsko v Venetu in Furlaniji njegovi vojščaki niso le ujeli sovražnikov. Vsem zajetim nasprotnikom so odsekali glavo. D'Alviano je namreč obljubil izredno plačilo za vsako odsekano "nemsko" glavo. Te

Ob 500-letnici »Goldenes Dachla« v Innsbrucku častijo Maksimilijana

Kdor je kdajkoli sel v Innsbruck, si je ogledal stavbo z znamenitim balkonom »Goldenes Dachl«. Pod njim je vsak dan polno radovednih turistov. Letos je 500 let odkar je bil ta balkon zgrajen. V Innsbrucku so to okroglo obletnico počastili na kar se da najbolj primeren način, tudi zato, da bi s tem počastili cesarja Maksimilijana I., ki je imel v Innsbrucku svoje rezidenčno mesto. Dunaj je bil takrat daleč, veliko manj pomemben kot Innsbruck, vsaj za tega cesarja, ki je takrat imel krono in žezlo starih poglavarjev svetega rimskega cesarstva, in ki je pomemben ne samo za Tirolce, marveč tudi za Goriško, saj je leta 1500, po smrti zadnjega goriškega grofa Leonharda, pridobil zajetna ozemlja Goriške grofije.

Večina turistov se ustavlja pod tem znamenitim balkonom, na pročelju katerega so prikazani cesar, njegovi ženi in se kdo drug. Turisti se po obvezni fotografiji prično zanimati za nakup spominkov v številnih trgovinah ter za prigrizek v eni tamkajšnjih kavarn ali gostiln. Prebivalci Innsbrucka imajo lepo navado. Pod »Goldenes Dachl« se mladoporočenci zbirajo s prijatelji, da bi novi življenjski poti nazdravili s kozarcem dobrega vina. Tudi to je turistična zanimivost in kar veliko jih tako veselo dogajanje ujame v svojo filmsko kamero. Turistom je sedaj na voljo, vsak dan med 10. in 18.

uro, obisk male dvorane v stavbi, kjer je ta znameniti balkon. Tam je na ogled kar nekaj dokumentov ter drugih eksponatov, ki spominjajo na Maksimilijana. Lahko gledamo in poslušamo (v številnih jezikih) na videofilmu prikazano zgodovino tega cesarja. Za turista je to koristen napotek. Z vstopno karto si lahko potem ogledamo tudi največji innsbruski muzej Ferdinandeum ter Maksimilijanov muzej v nekdanjem arsenalu Zeughaus.

V slednjem seveda vse govori o tem cesarju. Maksimilijan je v Innsbrucku in na Tirolskem nasploh živel skoraj tri desetletja in tam pustil veliko sledov. Zelo zanimiva je tudi posebna razstava v Ferdinandeumu, kjer je si-

cer tudi precej drugih razstav tja do sedanja tirolske likovne umetnosti. Letos je tam razstava o bronastih in drugih kovinskih izdelkih, ki so iz Tirolske sli v svet.

Maksimilijan je namreč imel zelo jasne pojme, kaj pomeni živeti na stičišču dveh svetov, nemškega in italijanskega, na pomembni prometni poti kakršna je bila Tirolska. Bil je cesar, ki je imel jasno vizijo kaj pomeni Evropa. Za vse to pa je potreboval vojsko. Tirolska je bogata z rudami. Zaradi tega je takrat dal izdelati v raznih delavnicah na Tirolskem več kot 300.000 oklepov. Bili smo se v času, ko so vojščaki nosili okpele. Poleg oklepov je tu bilo tudi orožje, od sabelj

do sulic pa do prvih topov. Maksimilijan seveda ni mislil samo na orožje. Potreben je bil predvsem denar. Vrh vsega pa je ljubil umetnost. Iz bronu se je dalo narediti čudovite stvari. Veliko vsega tega lahko vidimo na sedanji razstavi v Ferdinandeumu.

Ze res, da 500-letnica »Goldenes Dachla« zasluži posebno pozornost, saj je to največja turistična atrakcija Innsbrucka. Ker pa se tirolski kulturniki tudi tokrat tako sklicujejo na Evropo imamo vtis, da so se tega lotili zelo nactno in da imajo za hrbtom tudi politično premiso. Govorimo o Evropi regij in ne o Evropi držav. Tirolska pa je regija, katere del je danes v dveh državah, Avstriji in Italiji. Ze lani smo dobili tak vtis, ko smo

tako v starem gradu v vasiči Tirol poleg Merana (Južna Tirolska, Italija) in v opatiji Stams (Severna Tirolska, Avstrija) videli lepo urejeno razstavo o grofu Mainhardu, ki je precej časa pred Maksimilijanom združil Tirolsko in tam vodil politiko, ki je segala veliko bolj na sever in bolj na jug od strogih tirolskih meja. Ne pozabimo, da je Mainhard, preden je prišel na Tirolsko, bil goriški grof. Lanska razstava nam je dala vtis, da hočejo Tirolci odpraviti sedanjo državno mejo na Brennerju in s tem biti se bolj prisotni v Evropi. Brez dvoma letošnje proslavljanje Maksimilijana gre v nadaljnje mednarodno evropsko ovrednotenje Tirolske.

m.w.

prešla v roke Habsburžanov, sekali glave v Krminu in Vipavi

odsekane glave so zatem odnesli v Benetke, kjer so jih razkazovali prebivalcem Serenissime. O tej krutosti pisata beneska kronista in zgodovinarja Pietro Bembo in Giovanni Fugger, povzel ju je veliko let kasneje goriski zgodovinar Carlo Morelli di Schoenfeld v svoji zgodovini goriske grofije.

V marcu 1508 je d'Alviano nova vojska prisla v naše kraje. Skozi Cedad so Benečani vdrl v Obarid in na Bovsko ter tako prekinili zvezo med Korosko in Gorisko. Iz Kranjske ni bilo v Gorico pomoci. 9. aprila je poveljnik Krmina Giorgio Hoffer le pol dneva branil to utrdbo pred Benečani. Njihova vojska je bila strasansko premočna: tisoč konjenikov in devet tisoč pesakov. Tudi tu so Benečani pozigali in klali, ujetnikom sekali glave. Ne samo vojakom, marveč tudi civilnim osebam, možem in ženam, otrokom ter starčkom. Za vsako odsekano glavo so dobili posebno nagrado. Beneski kronist pove, da se je za ženske moral zvazeti beneski oficir, providur Cornaro. Vec sto jih je zbral v krminski cerkvi, da bi jih ubranil pred podivjanim barbarstvom svojih vojakov.

Beneska vojska se je zatem namenila v Gorico. Tukajsnja poveljnika Andrej Lichtenstein in Johann Auerberg sta imela le malo možnosti za obrambo. Podrla sta

most cez Sočo pri Pevmi. Tu so se branilci lahkoborili en sam dan. Trdnjavski stolp je kmalu padel. Benečani so branilce pobili, kar hitro postavili nov most in cez njega vdrl v Gorico. Tristo konjenikov je istočasno prebrodilo Sočo pri Zagraju in po sovedenjski in standreški ravnini prislo do Gorice. 14. aprila so Benečani prisli v mesto. Le malo branilcev je ostalo v ogradu, ki je padel 22. aprila 1508. Bilo je prvič v svoji tisoletni zgodovini, da je goriski grad padel v roke nasprotniku, trdi Carl von Czoernig v svoji knjigi o zgodovini Goriske.

V Ljubljano je zbezal Johann Auerberg, kranjskim plemičem je skušal dopovedati, da je njihova pomoč nujno potrebna, ker da bodo Benečani sicer nadaljevali njihovo zmagovito pot v Vipavo, Postojno in Senožece, torej na Kranjsko. Naletel je na gluha ušesa. Benečani so res nadaljevali svojo pot in zasedli najprej Vipavo, Rihenberg in Devin. Tudi v Vipavi so vsem ujetim vojakom in prebivalcem odsekali glave in požgali vse hise. Prisli so tudi v Trst, zasedli notranjost Istre in Pazin, prisli v Postojno. Vojaki na ladjah so zasedli številne kraje na kopnem in na otokih v Kvarnerskem zalivu. Benečani so praktično zasedli vse tiste kraje, ki so stiri sto let kasneje, po 1. sve-

točni vojni, prisli v sklop italijanske kraljevine.

Benečani so Maksimilijana vojsko potolkli. Pietro Venier je bil postavljen za providurja, Domenico Gritti pa za poveljnika na gradu. V Gorici so pričeli utrjevati grad. Od takrat imamo na grajskem gricu se eno utrdbo, takoimenovani "Bastione veneto". Seveda so na pročelje gradu postavili svojega leva. Podobne leve najdemo na številnih utrdbah v Sredozemlju. Prislo je do premirja med cesarjem in dozi.

Uspehi in pohlep Benetk so zaskrbeli tudi francoskega kralja, ki se je zbal njihovih ekspanzionističnih teženj v smeri Lombardije. Prav tako je na Benetke sedaj drugače gledal papež, saj so Benečani hrepeneli tudi po njegovih posestvih v severni in srednji Italiji. Zato so nekatere evropske kronane glave ustanovile 10. decembra 1508 zvezo v Cambraiu. Podprl jo je tudi papež. V letu 1509 so cete francoskega kralja Ludvika in papeža Julija II ponovno zasedle vse tiste od Benecanov zasedene rkaje, ki so jih smatrali za svoje. Prislo je do bojev v katerih so Benečani bili potolčeni. Maksimilijan je v prvem zaletu zasedel Verono, Vicenzo in Padovo. Cesarske cete so zasedle tudi nekatere kraje v Furlaniji. Bartolomeo d'Alviano je tu imel veliko cet, prodiranje je bilo oteženo. Cesarski povelj-

nik, grof Heinrich von Brunswick, je vdrl na Gorisko in v Furlanijo. V juliju so njegovi konjeniki sli mimo utrjenih Gorice in Gradisca in pri Trivignanu v Spodnji Furlaniji vdrl v benesko vojsko tabornice in sejali smrt. V Gradiscu so se Benečani utrdili, v Gorici pa so se vdali. Goriski grad je tako spet prisel v roke cesarju zvestim podnikom. Posadki v Tolminu in Bovcu sta onemogočali prihod cesarske vojske iz koroske strani. Bovec so sicer cesarski vojaki zasedli 13. septembra 1509, nekaj dni kasneje tudi Tolmin. Najbolj krcevitost so se Benečani upirali v Istri.

V naslednjem letu 1510 se je vojskovanje nadaljevalo. V takratnih kronikah najdemo omenjene gradove v Vipovzah in v Smartnem, trdnjavo v Gradiscu, bitko pri Kopru, pohode do Senožece, itd. Ostajalo pa je pri starem, v Furlaniji so Benečani se vedno imeli v rokah nekatere pomembne postojanke. Spopadi so se nadaljevali v letih 1511 in 1512 z menjajočo se srečo. Leta 1513 so cesarski vojaki zasedli tudi do takrat benesko obmorsko mesto Marano. Cesar Maksimilijan I je umrl 12. januarja 1519. Bilo mu je šestdeset let. Njegovi nasledniki so vladali tudi Goriski tja do konca 1. svetovne vojne, torej celih 400 let.

Marko Waltritsch

Dogodivščine s spomenikom Maksimilijana v Krminu

Leta 1900 je avstrijski cesar Franc Jozef prisel v Gorico. S svojim obiskom je počastil 400-letnico pridružitve Goriske grofije takratnemu cesarstvu Habsburžanov. Kot se za takšno priložnost spodobi so v Gorici bile velike slavnosti. Nekateri zavzeti cesarski podaniki so takrat želeli v glavnem mestu velike dežele odkriti spomenik cesarju Maksimilijanu I, to je prvemu habsburskemu cesarju, ki je leta 1500 prevzel oblast v vseh posestvih takrat preminulega moškega potomstva goriskih grofov. Goriski občinski svet ni soglašal s tem mnenjem. Zahvaljujoč se takratnemu volivnemu sistemu je namreč relativna večina meščanov in s tem ljudi, ki je imela volivno pravico, imela absolutno oblast v občinskem svetu. Za razliko od skoro vseh drugih občin (tudi furlanskih in bizjaskih) so v Gorici na županstvu vedrili italijanski liberalci - irendentisti. Čeprav so se cesarju Francu Jozefu oportunistično ali hlapčevsko poklonili ob njegovem prihodu v Gorico, niso v mestu želeli imeti spomenika cesarja Maksimilijana I.

Drugace je bilo v Krminu, furlanskem kraju na takratni meji Avstro-Ogrske z Italijo. Se danes nekateri vsako leto v avgustu, na obletnico rojstnega dne Franca Jozefa prirejajo znani praznik v Jasihu. Tam so se leta 1900 odločili, da bodo oni postavili spomenik Maksimilijanu. Tudi zaradi tega, ker so oni se pred Gorico prisli pod takratnega poglavarja svetega rimskega cesarstva. Že v letu 1947 je zadnji goriski grof Leonhard odstopil cesarju Maksimilijanu I. svoja posestva v Krminu, Codroipu, Belgradu in Castelnuovu. Podatek najdemo v knjigi krminskega zdravnika Costantina Cumana z naslovom »Vecchi ri-

cordi cormonesi«. Izšla je v Tistu leta 1868. V njej je napisano, da se tozadevni dokument nahaja v občinskem arhivu v Krminu. Če je ta dokument tam se danes, ni znano. Dodati velja se nekaj. Nic cudnega ni, da je med posestvi grofov tudi nekaj krajev v Srednji Furlaniji. Goriski grofje so svoje posesti imeli na Goriskem, v Istri, v Furlaniji, na Tirolskem in se kje drugje.

V občinskem svetu v Krminu so o predlogu za postavitev spomenika cesarju Maksimilijanu razpravljali 13. marca 1900. Predlog je dal župan baron Giorgio Locatelli. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni Federico Don-da, Marco Ferlat, Osvaldo Natale, Antonio Persa, dr. Domenico Marchesini in Antonio Zorn. Proti je bil le irendentistični svetovalec dr. Giuseppe Fabbrovich. Odbor je hitro začel z delom, kar je razvidno iz številnih zapisov občinske uprave. Bili so objavljeni leta 1895 v knjigi Giovanni Battista Panzere "Cormons. Immagini e cronache dal vecchio confine". Na deželni in državni ravni je Krminčanom pomagal vodja furlanske klerikalne stranke Luigi Faidutti. Pri neki tvrdki na Dunaju so naročili, da jim izdelajo kip, izdelek kiparja Edmunda Hoffmana. Bil je narejen po podobnem kipu znamenitega kiparja Duehrerja ki ga hranijo v Kunsthistorisches Museum na Dunaju. Slavnostno odkritje Maksimilijanova kipa na osrednjem tr-

gu Cumano v Krminu je bilo 14. junija 1903 (na sliki). Kot nam kažejo takratne fotografije je na slavnosti bilo veliko stvilo ljudi.

Spomenik je tam stal do 1. svetovne vojne. Že nekaj dni po italijanski zasedbi Krmina v maju 1915, je takratni italijanski župan A. Marni pisal civilnemu komisarju, da bi bilo treba spomenik odstraniti. Vendar je ta tam ostal, pa čeprav so cesarju glavo prekrili z zakljem. Spomenik vidimo nedotaknjene tako na fotografijah kot na dokumentarnih filmih po kobariskem prodoru v pozni jeseni 1917.

Drugace pa je bilo po drugem prihodu italijanskih cet v Krmin konec leta 1918. Že naslednje leto 1919,

je bil spomenik s podstavkom, na katerem je bil primeren slavnostni napis, z izrazom zvestobe cesarski hiši, odstranjen. Pozabljen je nekaj let lezal zavržen na dvorišču krminske bolnice. Nasel se je tudi tisti, ki je hotel pretopiti bron. Namera mu ni uspela. Po drugi svetovni vojni, ob koncu petdesetih let, je goriska pokrajinska uprava prevzela spomenik in ga na svoj podstavek postavila v parku goriske palače Attems.

Krminčani so se takrat spomnili, da je spomenik pravzaprav njihov. Že leta 1958 je Giuliano Zorzut sprožil idejo, da bi spomenik ponovno postavili na isti kraj, kjer je bil postavljen na začetku stoletja. Stvar je takrat

sprožila vrsto ugibanj in polemik, ki so nasle svoj odmev v časopisih. Z uresnitvijo ideje ni bilo takrat nič, ni pa zamrla. Prizadevanja Krminčanov, raznih županov in občinskih mož, niso nehala. Konec sedemdesetih let se je zahteva uresničevala, pa čeprav ne brez polemik. Takratni liberalni občinski svetovalec Paolo Sluga je v svoji polemiki sel celo tako daleč, da je trdil, da sploh ne gre za Maksimilijanov spomenik. Bil naj bi to celo kip Kristofa Kolumba, ki naj bi bil narejen v nekem severnonemškem mestu, ostal pa je neprodan na dvorišču tamkajšnje tovarne. Njegova "trditev" pa je bila neosnovana, nihče je ni upošteval, saj so dokazi bili čisto drugačni.

28. junija 1981 se je Maksimilijanov spomenik vrnil v Krmin. Podstavek je sicer nov, saj so starega, s slavnimi napisom habsburski monarhiji, obdržali na dvorišču goriske palače Attems. Zasluga za "povratak" spomenika gre odboru, ki mu je na čelu bil Giuliano Zorzut, občinskemu odborniku za kulturo, ki je bil Giovanni Battista Panzera, za župana je v Krminu takrat bil Fausto Nunin.

Spomenik cesarju Maksimilijanu I. je danes na glavnem trgu. Tudi starodavna kavarna, ki se je prej imenovala "Europa" nosi danes ime po tem cesarju. Spomenik danes nikogar ne moti.

m.w.

BENEŠKI FILMSKI FESTIVAL

Mostra pred izzivom tretjega tisočletja

Kot že vsako leto, je na Mostri odmevalo vprašanje o bodočnosti filma. Simpozije in srečanja, ki so se niti ne v daljni preteklosti vrteli okrog odnosa med filmom in televizijo, so napolnila predvsem vprašanja povezave filma z novo digitalno tehnologijo, ki lahko proizvaja »virtualno realnost«, ali odnos do novih telematskih sredstev, ki prenašajo podobe na daljavo. Nacini proizvodnje kot tudi oblike distribucije filma se vrtoglavo spreminjajo in marsikdo se boji trenutka, ko bo zlahtni filmski trak izdihnil, nekateri pravijo čez približno deset let. Davna preteklost je tudi tisti čas, ko je sedemnajst let od tega Michelangelo Antonioni predstavil na Mostri svoj eksperimentalni film »Il mistero di Oberwald« in je bila pionirska novost uporaba elektronike, tj. snemanje na magnetni trak in ne na filmski, fotografski celuloid.

Osrednja tema strokovnih pogovorov in srečanj na Mostri je bil zato »film tretjega tisočletja«. To je bil naslov simpozija, ki je teklen od 31. avgusta do 2. septembra in obenem tudi tema, ki se je obravnavala vsak večer na »filmski televiziji«. Pogovori filmske televizije so se prenasali z Lida vsak večer po sistemu celičnega tv si-

stema na 40 gigahertzov, ki je med drugim inovativen sistem lokalnega televizijskega oddajanja. Na Riva delgi Schiavoni v Benetkah je bila video stena, v posrednem prenosu pa so se srečanja prikazovala tudi prek evropskega satelita Eutelsat Hot Bird. Tematska srečanja so obravnavala filmske teme, kot so eksperimentacija, gla-

sba v filmu, izvor in narodnost, montaža in naracija, informiranje in kritika, pisanje za film, igra v filmu, festival in Benetke, ovrednotenje kratkega filma. Bila je kratka analiza raznih aspektov filma, ki so sedaj v pospešeni mutaciji.

Za kuratorja mednarodnega simpozija Film tretjega tisočletja Francesca Casettija so izzivi trije: nove oblike porabe filmskega proizvoda, nove oblike produkcije in tudi novi mediji, »posredniki«. Kot se je film v dvajsetih letih moral soočiti z gledališčem in v osemdesetih s televizijo, so sedaj na vrsti virtualna resničnost, videoigre in druge interaktivne dejavnosti s področja komunikacije. Področja, ki so si navadno bila narazen, se začenejo združevati: telekomunikacije, informatika, televizija, založništvo govorijo že skoraj isti jezik. Vprašanje je torej, kako

lahko film ostane zvest samemu sebi in se obenem vključi v nov kontekst.

Avtorji so bili seveda različnih mnenj: medtem ko je Ken Loach priznal, da se pred novimi tehnologijami počuti kot Tatijev monsieur

Hulot, je Gabriele Salvatores mnenja, da je predvsem važno imeti jasen ustvarjalni načrt. Roman Polanski je rekel, da od kar ve, sliši govoriti o krizi filma, mojster specialnih efektov Scott Anderson pa se boji predvsem

tega, da bi biznis prek tehnologije postavil ključ na avtorja. Bernardo Bertolucci pa pravi, da je vendar film en sam »specialni efekt«.

Racunalniški hipertekst (možnost ustvarjanja »visjega« teksta iz se sestavljenih) ze razgrajuje tradicionalno naracijo in proti linearnosti pripovedovanja postavlja multilinearost, stalni zorni kot se zamenjuje s spreminljivim. Porabniki, ki se na drugih poročjih privajajo fluidnim spreminljivim tekstovnim tvorom bodo torej prej ali slej to zahtevali tudi od filma. Podreti bo treba mejo med računalniško kulturo, informatiko, in humanistično kulturo.

Pri vsem tem pa nikakor ne smemo pozabljati, kot pravi direktor Mostre Gillo Pontecorvo, »da je filmska umetnost industrija prototipov in ne serijska produkcija na tekočem traku.«

Ales Doktoric

Virtualni set

Elektronska digitalna revolucija omogoča, da se se podobne »spreminjajo« v številke in številke proizvajajo podobe. Letošnja Mostra je v prostorih hotela Excelsior postavila tudi »virtualni set«, odprti film/tv studio, v katerem so si novinarji in obiskovalci ogledali vse naprave, s katerimi lahko ze danes ustvarjamo ozadja in prostore ali proizvajamo podobe v gibanju, ki so delno ali v celoti virtualne, tj. v realnem svetu pred kamero neobstoječe.

»Eksperimentacija ne teče več na ravni tehnologije, ki ze obstaja, ampak na ravni uporabe tehnologije same«, je povedala Maria Grazia Mattei, reziskovalka novih medijev in odgovorna pri Mostri za Virtualni Set.

Končan je čas, ko so bili specialni efekti samo dodatna vrednost filmskega proizvoda. »Visual supervisor« upravnik digitalnih specialnih efektov je tudi kandidat za avtorsko mesto, ki ga pri filmu sedaj zaseda režiser. To bo takrat, ko bo virtualna realnost postala prava »materia« filma...

Zmagoviti »Michael Collins« kolosal v hollywoodskem stilu

»Michael Collins« spada gotovo med tiste filme, ki skušajo zblizati angazirani in komercialni film. V tem smislu je treba razumeti izbiro žirije, ki so jo mnogi kritizirali zaradi prevelike konvencionalnosti, kot predlog resitve spora med pristasi avtorskega filma in okusom širokega občinstva.

Režiser, Irec Neil Jordan, ima med drugimi filmi že dve veliki uspešnici, kot sta »The Crying Game« (oskar) in »Interview with the Vampire«. Tokrat je postavil na platno zgodbo o legendarnem vodji irskega gibanja za neodvisnost, ki je v začetku tega stoletja vodil bitko proti Angležem in dosegel podpis sporazuma, ki je leta

1922 ustanovil samostojno državo Irsko.

»Michael Collins« je kolosal v hollywoodskem stilu, proizvodni hiši Warner Bros je stal 30 milijonov dolarjev. Igralci so že znani filmski obrazi. Liam Neeson je že kandidiral za oskar s Spielbergovim »Schindler's List« in sedaj zmagal v Benetkah tudi nagrado za naslovno moško vlogo, Julia Roberts, v filmu Collinsova življenjska spremljevalka, pa je pred leti zablestela kot »Pretty Woman«.

Jordanov film vsebuje vse tiste sestavine, ki jih komercialna uspešnica mora imeti: le epski spektakel, ki ga zene hiter ritem in dolocuje poenostavljeno pripovedo-

vanje, ki ga podčrtuje močna glasbena kulisa in poveljujejo veličastni masovni prizori, med katere se tu pa tam vtrivajo sentimentalni intermezzi.

Neil Jordan je zgodbo uglasbil na ton ljudske biografije, da bi razložil to, kar od nekda lomi irsko duso razklano med političnim bojem in oboroženim spopadom. Michael Collins se prikazuje kot romantični junak, pogumen in po potrebi tudi neusmiljen, ki ob koncu izbere pot razumnosti in kompromisa, da bi omogočil spravo. To svojo potezo plača z življenjem, kot zrtev bratormorne vojne, ki se nadaljuje vse do danes.

Dokaj preprosto je torej

sporocilo filma, ki klice po opuščanju oboroženega spopada v imenu političnega boja. To je verjetno edini element, ki nakazuje povezanost filma s sodobnostjo, a bolj kot predvidljiv družbeni angažma je v filmu očitna njegova samoumevnost. Čeprav je film resnična zgodba, je njegova filmska verodostojnost varljiva, predvsem ker ne upošteva kompleksnosti dogodkov in cloveskih dejanj. A gledalci bodo v zameno našli v njem čar pravljičnega junaka in se bodo se enkrat prepričali, kako lahko film spreminja resničnost v velik spektakel.

Masa Tomadini
Ales Doktoric

The Beats goes on 50 let protikulture

Beat generacija, kakršno je prikazala retrospektiva beneske Mostre, niti ni prava »generacija«, ampak združuje dela in ljudi, ki so imeli neko posebno občutljivost, prepričanje ali enostavno skupen oz. soroden jezik, način komuniciranja in slog življenja.

Tako je tudi označil svojo zamisel in izbor Franco La Polla, urednik kataloga in selektor 60 filmov v programu, ki se torej ni poslužil nekega ze identifikiranega filmskega korpusa, ampak je vzel v pretres tisti poseben alternativni duh, ki se je začel pojavljati že v Ameriki prvega povojnega obdobja. Ob filmih, ki so organsko gradili tisti posebni odnos do sveta, je retrospektiva prikazala tudi tiste, ki so ga le opisovali.

Beat generacija se seveda ni izrazala izključno s filmskim sredstvom, ampak je učinkovala na različnih področjih kulture. Rodila se je v literaturi in hitro tudi razvila svoj značilni življenjski slog. Najbolj znane osebnosti so gotovo Jack Kerouac (roman Na cesti), William Burroughs (The Naked Lunch) in pesnik Allen Ginsberg, ki so kulturne figure se danes. Ameriko je buril njihov nekonformizem, njihovo povzdigovanje potepuskega življenja, alkohola, mamil, svobodnega seksa, kar so oni razumeli kot sredstva svobode in resnice.

Verjetno pa gre iskati pri beat generaciji tudi svojevrstno preoblikovanje ameriskega sna. Vedno je v prvem planu »vizija«, ki jo večkrat omogoči mamilo in postane zato halucinacija, a je tudi sanjarjenje o svetu, ki ga materialistična realnost negira, in postane lahko

zato mora. Prav zaradi te vizijske in vizualne dimenzije je imel film kot tak važno vlogo pri zarisovanju ameriske beat konstelacije: filmski underground se je cepil s kulturo nacrtnege outsiderstva, s fascinacijo afroameriske kulture in glasu, s čarom mističnega iracionalizma, zen budizma in Oriento.

Vsi elementi protikulture, ki jih je beat generacija nekako katalizirala, so se v začetku rojevali in razvijali spontano, skoraj na nivoju ustnega izročila, ze od konca petdesetih pa se jih je začela polasčevati tudi hollywoodska produkcija in televizija. Beati so v teh delih malopridnezi, mamilasi ali celo morilci, predstavniki temne strani Amerike. Strideset let pozneje je odnos do Beatov seveda različen. Cronenbergov film »The Naked Lunch« (1992), ki je z masinerijo specialnih efektov prepisal »nemogočo« Burroughsovo knjigo v spektakel.

Med filmarji beat obdobja je Stan Brakhage v svojem kratkem »Desist-film« (1954) prvi globoko inoviral pristop do snemanja: ročna kamera prosto sledi gibanju ljudi in občutku trenutka. Jonas Mekas pa je posnel film »Guns of frees« (1961) in ob njem sestavil tudi manifest nove kinematografije, ki ga je osvojil New American Cinema Group: »Puscam drugim nalogo, da vas zabavajo z njihovimi lepimi zgodbami... videl sem preveč lazi in zato, ce me sedaj kaj razjezi, zakricim. Zakaj ne bi uporabil filma, da razložim vzroke moje jeze?... Vem, da ko začnejo pesniki kričati, so stvari na psu, in so res na psu...« (ad)

Prizor iz filma Neila Jordana Michael Collins, ki je na beneškem festivalu zmagal Zlatega leva

VINO / V KRAŠKEM MUZEJU V REPNU

Enolog Vodopivec o novih načinih predelave grozdja

Izvedenca povabili Kmečka zveza in Zveza neposrednih obdelovalcev

Na povabilo stanovskih organizacij Kmečke zveze in Zveze neposrednih obdelovalcev, je v ponedeljek, 9. t.m. v prostorih Kraškega muzeja v Repnu predaval priznani slovenski enolog mag. Miran Vodopivec o novostih pri predelovanju belih in rdečih sort grozdja. Nepričakovano velikemu številu vinogradnikov je, tudi s pomočjo diapozitivov, prikazal shemo najnovejših načinov te predelave. Za bele sorte je prikazal tri načine predelave in sicer: klasični način, ki je z malenkostnimi dopolnitvami že ustaljen pri velikem številu naših vinogradnikov; predelavo s kriomaceracijo droz, kar je nekoliko višja stopnja in zahteva opremo za hlajenje droz na nizko temperaturo, kar je pri nas še razmeroma redek pojav (trije ali stirje v vsej pokrajini); in nazadnje predelavo belih vin v peneca vina, kar je za naše vinogradnike še novost, bi pa bila za naše vinogradništvo obogatitev, če bi se predelava belih sort v peneca vina uveljavila tudi pri nas.

Na enak način je predavatelj prikazal tudi načine predelave rdečih sort: najprej spet klasični način, ki je pri nas v glavnem že dobro zasidran, nato klasično predelavo rdečih vin za staranje. Pri nas je ta način predelave zelo redek, ker je še vedno zelo uveljavljeno preprica-

nje, da so naša vina malo obstojna in primerna le za sprotno porabo. Izkušnje, čeprav res še malostevilne, pa dokazujejo, da so tudi naša vina primerna za staranje, seveda ob primerni tehnologiji. Nazadnje je prikazal še predelavo mladih rdečih sort s karbonsko maceracijo, kar se pri nas, razen redkih izjem, še ne dela.

Za vinogradnike je bilo predavanje strokovnjaka mag. Vodopivca lepa prilžnost za izpopolnitev in obogatitev lastnega znanja in izkušenj. Svoja izvajanja je na koncu predavatelj posredoval prisotnim tudi pisno v strnjeni obliki, žal pa tekstov ni bilo dovolj za tolikšno število udeležencev in jih bodo zainteresirani lahko dobili pri svojih stanovskih organizacijah, kjer jih bodo razmnožili. Seveda se je predavatelj rad odzval tudi mnogim vprašanjem tako, da je tudi na tak neposreden in sproščen način večer še toliko bolj prijeten.

Gostu, ki je tudi sicer že mnogo let dragocen strokovni sodelavec naše Kmečke zveze, se je na koncu za predavanje v imenu obeh pobudnikov zahvalil vodja strokovne službe Kmečke zveze dr. Mario Gregorič in goste povabil, da bi s svojimi strokovnimi navetmi prisel med naše vinogradnike tudi v času vinifikacije.

j.k.

Pomoč osmičarjem za plačilo globe

O globi, ki so jo orožniki nabrežinske postaje julija letos dali nekaterim »osmičarjem« zaradi razobesene bršljanove vejice (fraske) na javni cesti, je Primorski dnevnik že obsirno pisal neposredno po dogodku. Vse skupaj se zdi kar groteskna zadeva, saj čl. 23 zakona o cestnem prometu sicer res določa, da morajo imeti vsi znaki za javno reklamiranje dovoljenje lastnika javne ceste, vendar pa se zdi pretirano trditi, da je lahko bršljanova vejica, po domače fraska, v polnem pomenu besede reklamno znamenje, za katero bi bilo potrebno posebno dovoljenje »lastnika ceste«, toliko bolj, ker gre v tem konkretnem primeru za staro tradicijo iz avstrijskih časov, ki ji doslej še nihče ni nasprotoval, zlasti pa ne z dajanjem kar visokih glob.

O vprašanju je razpravljala tudi Glavni svet Kmečke zveze na svojem zadnjem zasedanju in sklenil, da prizadetim osmičarjem nudi vso potrebno pomoč in da posveti zadevi potrebno pozornost, saj končno ne gre le za neposredno prizadete, pač pa za vprašanje, ki v bistvu prizadeva vso skupnost glede na uveljavljen in splošno spoštovan običaj.

Tako je Kmečka zveza takoj posredovala pri tržaškem prefektu, pri kvestorju, kakor tudi pri pokrajinskih in občinskih upravah. Pri vseh je dobila zagotovilo, da ni nobenega uradnega namena, da bi se »fraske« tolmacile kot reklamni znak in da se vsekakor postopek,

kakršnega so si privoščili orožniki nabrežinske postaje, ne bo več ponovil z dodatkom, da je v inkriminiranem primeru šlo bolj za »nesrečo na delu«, kot pa za kakšen preganjski namen.

Tudi iz posvetovanj, ki jih je Kmečka zveza imela z nekaterimi odvetniki, je izšlo mnenje, da je najbolje, da se glede na izraženo razumevanje in podporo, ki jo je naše kmetijstvo v zadnjem času deležno na krajevni ravni, zadeva zaključi s plačilom globe, ker obstajajo zadostna jamstva, da se zadeva ne bo več ponovila. V kolikor pa bi se to le zgodilo, je Kmečka zveza in z njo vsa skupnost, pripravljena ubrati pravno pot v obrambo te tradicionalne pravice osmičarju in kar je pri tem pomembno, tudi stare in priljubljene tradicije naših krajev.

Tako stališče stanovske organizacije nikakor ne pomeni »spuščanja hlac« pač pa sloni izključno na ugotovitvi, da so bila dana uradna jamstva, da se primer ne bo več ponovil, pa tudi na želji, da bi se izognili pravni poti glede na stroške, ki bi jih zahtevala in tudi glede na dolgotrajnost postopka.

Prav zato je Glavni svet Kmečke zveze ob tem svojem stališču sprejel tudi sklep, da do pobude za solidarnostno nabirko za prizadete osmičarje, ki naj bo obenem tudi izraz zavesti, da ne gre le za nekaj primerov, pač pa za interes širše skupnosti in za spoštovanje v desetletjih uveljavljenega in spoštovanega običaja. (jk)

ČLOVÉK IN ZEMLJA

Tudi nove meritve napovedujejo dobro kakovost letošnjih vin

Strokovna služba Kmečke zveze je tudi v prejšnjem in tem tednu nadaljevala z meritvami zrelosti grozdja, najprej v dolinski občini in v Bregu, konec tedna pa tudi v malo višjih legah pri Pisciščah in v kontovelsko-proseškem bregu in zadnji dan tedna razširila meritve se na spodnji del Krasa v Medjivasi.

Rezultati okrog 40 meritev potrjujejo predvidevanja, po katerih letošnja trgateg na Tržaškem nekoliko zamuja, čeprav je vsebnost sladkorja v jagodah zadovoljiva in je tudi dobro usklajena s skupno kislino, ki pa je še razmeroma visoka tako, da bo predvideni rok za trgateg na omenjenem vinorodnem območju nastopil ob koncu nastopajočega tedna med 20. in 21., ko bo razmerje usklajeno. To pa tudi napoveduje dobro kakovost letošnjih vin.

Vsebnost sladkorja je, kot rečeno, dovolj zadovoljiva in se suče okrog 16 stopinj po

Babovi lestvici, kar odgovarja 10 - 10, 2 stopinje alkohola. To pomeni, da bo ob ugodnih vremenskih pogojih v naslednjih dneh do trgatve vsebnost sladkorja vsekar dovolj visoka.

Seveda pa so tudi vinogradi, kjer je vsebnost sladkorja že višja in znaša, vedno po Babovi lestvici 16, 5 do 17 stopinj, kisline pa nihajo med 8, 5 gr pri zrelejšem grozdju, do 10 gr pri grozdju, kjer je vsebnost sladkorja še nižja. To tudi potrjuje prej omenjeno skladnost.

Zdravstvena služba Kmečke zveze tudi ugotavlja, da je zdravstveno stanje grozdja, z redkimi izjemami, razmeroma zelo zadovoljivo, zadovoljiva pa so tudi predvidevanja o količini priidelka.

Vse to velja seveda za prej omenjena vinorodna območja. O stanju na Krasu bomo poročali prihodnjič, ko bo že opravljeno primerno število meritev. j.k.

VSAKOLETNI IZLET KMETIJSKE ZADRUGE IN KMEČKE ZVEZE V GORNJO RADGONO

Po obisku na kmetijskem sejmu tudi ogled številnih zanimivosti

Veliki sod in dragocena arhivska vina ptujske kleti - Obisk v pivovarni Laško - V sredini oktobra izlet v Umbrijo, spomladi pa na Nizozemsko

Tudi letos sta Kmetijska zadruga in Kmečka zveza organizirali dvodnevni izlet na ogled kmetijsko-zivilskega sejma v Gornji Radgoni. Izlet je bil v sredo, 28. in četrtek, 29. avgusta. Po navadi obsega izlet tudi kako zanimivost v okolici in vzbuja vedno precejšnje zanimanje. Zaradi izrednega povpraševanja so morali letos organizatorji najeti dva avtobusa, kar je delalo nemalo preglavic organizatorjem samim (npr. pri organizaciji kosila ipd.), čeprav je v glavnem vse skupaj dobro steklo.

Program je bil pester in zanimiv. Prva točka izleta je bila ogled sejma v Gornji Radgoni. Na žalost je tudi letos prav med obiskom obilno delovalo, kar je oviralo ogled zunanjih sejmskih prostorov.

Po ogledu sejma je sledilo kosilo v Janzevem hramu. Nato so se potniki razdelili: en avtobus si je ogledal zanimivo mestno središče Ptuj, izletniki drugega avtobusa pa so si ogledali ptujsko vinski klet. Vinska klet se nahaja prav pod sta-

rim delom Ptuja. Sedež kleti je pri samostanu, kjer je tudi sprejemanje grozdja. Klet ima zanimivost, da ima drugi največji leseni sod v Sloveniji. Po velikosti največji sod leži v kleti v Kopru, ni pa uporaben. Druga zanimivost kleti je približno 300 let staro vino, ki je še vedno pitno. V ta namen pa ga ne uporabljajo, ker ga imajo le kot arhivsko vi-

no. Da je vino še vedno pitno, ugotavljajo z vsakoletno analizo. Vino tudi ni naprodaj, računajo pa, da ima en liter tega vina vrednost okrog 16 do 17 milijonov lir! Ptuj-ska klet ima še drugo arhivsko vino, vendar ga je samo za nekaj steklenic ga prodajajo na družbi v Ljubljani. Steklenica tega vina je vredna okrog 6 milijonov lir. Ptuj-ska klet

prideluje tudi peneče vino. S to proizvodnjo so pravzaprav začeli lani, proces pa traja 5 let. Ogled kleti se je zaključil s pokušnjo nekaterih vin, med katerimi omenimo traminac, chardonnay, beli pinot in druga.

Večerja je bila na turistični kmetiji pri Kapeli, 16 km daleč od Ptuja. Tu so izletnike presenetili muzikantje. Sledila je

prenocitev v dijaškem domu v Ptuj.

Naslednji dan je pot peljala proti Celju, kar po stari cesti. Avtobusa sta se peljala mimo drevoreda, v bližini naselja Frankolovo, ki spominja na tragico dogajanje iz 2. svetovne vojne. Ker so partizani ubili nekaj nemških vojakov, so se slednji masčevali tako, da so prijeli 100 domačinov in jih obesili na drevesa ob glavni cesti. Danes je to področje zaščiteno. Drevesa, ki predstavljajo spomin na kruto dejanje, pa pustijo tako, kot so. Na njih namreč ne izvršujejo nobenega obrezovanja ali drugih operacij, prav zato, da bi ohranili spomin na pobite žrtve.

Prvi postanek drugega dne je bil v Celju, kjer so si izletniki ogledali pokrajinski muzej.

Pot je krenila dalje do Laskega, kjer je bil obisk pivovarne Laško. Danes je pivovarna na visoki tehnološki stopnji, 90 % vseh procesov proizvodnje piva je avtomatiziranih. Zaposlenih je kar 500 ljudi. Laško pivo izvažajo po vsej Evropi.

Kosilo je bilo v menzi pivovarne, kjer so izletnikom ponudili pivo.

Po kosilu je sledil sprehod do grada, nato se je izlet nadaljeval z ogledom rimskih izkopanin pri Sepmetru v Savinski dolini.

Zadnja točka izleta je bil obisk zanimive kraske jame Pekel.

Po »obvezni« točki pri okusnih krofih v Trojanah se je izlet zaključil z večerjo pri Ravbarju v Domžalah.

V glavnem so bili izletniki zelo zadovoljni kot dokazuje fotografija Petre Jereb. O vtisih o izletu smo povprašali nekatere udeležence.

Mario Zerjal iz Doline, ki se je z ženo udeležil izleta, je bil zelo zadovoljen. »Izlet je bil poučen in na programu je bilo malo vsega. Preživela sva dva dni v miru, v družbi, tako, da nam ni bilo treba delati doma.«

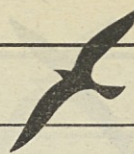
Parovel Dario iz Zabečca: »Na tovrstnih izletih sem že četrtič ali petič in tudi letos je bilo kot vsako leto, lepo. Edino, kar je nagajalo, je bilo vreme.«

Zelo potizivno mnenje smo slisali tudi od Lucijana Malalana iz Trebča. »Moj vtis o izletu je zelo, zelo pozitiven. Hrana, postrežba in vse je bilo odlično. Videli smo mnogo stvari, skoda pa, da je bilo premalo časa za obisk sejma. Tam bi namreč bilo treba ostati vsaj 5 - 6 ur, da bi videli vse. Premalo časa je tudi bilo za ogled vseh ostalih zanimivih stvari. Zelo zadovoljni so bili tudi moja žena Anica, brat in svakinja. Skoda, da namesto domov nismo šli kar v Umbrijo...«

Umbrija je namreč cilj naslednjega izleta, ki ga bo organizirala Kmetijska zadruga za oljkarje, vabljeni pa so seveda tudi ostali. Dvodnevni izlet bo 16. in 17. oktobra.

Kmetijska zadruga ima za prihodnje leto na programu še en zelo zanimiv izlet, in sicer na Nizozemsko. Izlet je predviden spomladi, in sicer zadnje dni aprila, prav ko pokrajino krasijo številni tulipani pisanih živih barv.

Magda Sturman

Rezerve v ex »YU«

DAGMAR ŠUSTER

Komentatorje aktualnih gospodarskih gibanj bi bilo najbolje poslati na daljši dopust, ki bi trajal do volitev. V tem času je namreč mogoče sleherno (četudi strokovno in objektivno nevtrarno) oceno hitro politizirati ali diskvalificirati. Ob tem si ne morem kaj, da ne bi omenil predsednika vlade, ki je spretno uporabil sveže podatke o juljski industrijski proizvodnji in avgustovski inflaciji. Razumljivo. Manj razumljivo pa je, da je ostal brez replike. Toda vse to je, vsaj ta hip, stvar (ne) sposobnosti (o) pozicije.

Drugače pa je v resnici skoraj vse po »starem«. Industrijska proizvodnja je tudi po sedmih mesecih v minusu (1,7 odstotka) in tudi z izvozom ni nič boljše, čeprav nam manjkajo zanesljivejši podatki. Inflacija na letni ravni (-avgust 1996 : avgust 1995) se vedno presega deset odstotkov, podoben rezultat pa dobimo tudi, če primerjamo prvih osem mesecev letošnjega z enakim obdobjem lanskega leta.

Nič novega ni tudi na področju plač. Tudi po (zadnjih) junijskih podatkih o povprečnih neto plačah so le-te realno še vedno višje kot v lanskem prvem polletju. V negospodarstvu je rast višja kot v gospodarstvu. Nekoliko drugače je z maso izplačanih čistih plač in nadomestil čistih plač v prvih sedmih mesecih letos. Gospodarstvo (zaradi zmanjšane zaposlenosti) beleži rahel realen padec, zavarovalnice in t. i. družbene dejavnosti pa so maso rahlo realno povečale. Banke so obseg izplačanih plač realno bistveno povečale, enako pa velja za državo in njene organe.

Tudi najnovejši podatki o javnofinancnih prihodkih (za avgust) potrjujejo nadaljevanje dosedanjih trendov, čeprav se je njihova realna kumulativna rast malenkost znižala (na 3,6 odstotka). Tudi v strukturi teh prihodkov ni bistvenih sprememb. Se naprej se krepijo prihodki proračunov in zdravstvene blagajne, znižujejo pa prihodki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

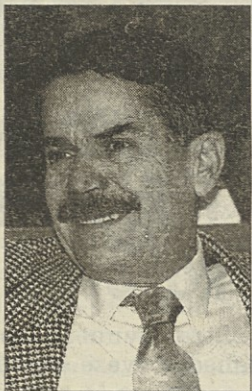
Se bi lahko nadaljevali, pa bodi dovolj. To gospodarsko leto bo pač približno takšno, kot ga že pol leta napovedujemo. To pa pomeni slabše od (tudi od navzdol popravljenih) uradnih napovedi. Več ne kaže zapisati. Že zaradi uvodnih omejitev, pa tudi zato, ker je realno prava tema le čas po volitvah in prihodnje oziroma prihodnja leta. Tudi zato je dobro, da bodo volitve cimprej.

V zvezi z gospodarsko prihodnostjo pa bodo na novo odprte vse stare teme. V mislih imam predvsem vprašanje, kako zagotoviti (hitro) gospodarsko rast. Odgovor je bolj zapleten, kot se zdi na prvi pogled. Toda nekaj bržčas ni sporno: gospodarsko rast je mogoče doseči predvsem z večjim izvozom.

O tem sem na tem mestu že večkrat pisal. To, da se vračam k izvozu, ni le posledica dejstva, da gre za »večno« temo. Vzpodbudila so me tudi zadnja dogajanja v prostoru bivše skupne države. Odpirajo se očito novi vidiki gospodarskega sodelovanja med državami, ki so nastale iz bivše Jugoslavije. Tudi se včeraj takorekoč vojskuje se strani odpravljajo vizume, konstituirajo pogoje za prosto trgovino itd.

Slovenija v teh procesih zaostaja. Z Make-donijo smo sicer znova uveljavili (tokrat asimetrični) sporazum o prosti trgovini, ki smo ga pred leti že imeli in je propadel. Nasa vlada je sicer, že dolgo tega, podpisala ustrezen sporazum s hrvaško vlado, ki pa ga sabor ni nikoli verificiral. Z ZRJ nimamo vzpostavljene niti diplomatskih odnosov. In če je slednje se mogoče nekako razložiti, je prav neverjetno, da nimamo sporazuma o gospodarskem sodelovanju in o prosti trgovini z Bosno in Hercegovino. In se mnogi drugih sporazumov z BiH nam manjka.

V obdobju 1970 - 1987 je slovensko gospodarstvo prodalo v druge republike 23,4 odstotka od svoje celotne prodaje, lani pa manj od treh odstotkov oz. približno osemkrat manj. Seveda se stari časi ne bodo ponovili. Povsem realno pa je (relativno) hitro bistveno povečati medsebojno zunanjetrgovinsko menjavo. Gre za prvovrstne gospodarske interese in morebitni politični zadržki so odveč. Sicer pa tako in tako vsi rinemo v Evropo. Tam pa menda imajo svoboden pretok blaga in storitev, kapitala in ljudi.

OBISK GENERALNEGA DIREKTORJA ORGANIZACIJE ZA PREHRANO IN KMETIJSTVO

Ugodna ocena za kmetijstvo

Leta 2030 bo že trem milijardam ljudi po vsem svetu primanjkovalo hrane

LJUBLJANA (STA) - Generalni direktor Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) Jacques Diouf je ob koncu dvodnevnega obiska v Sloveniji, kamor je prispel na povabilo ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jozeta Osterca, na včerajšnji novinarski konferenci ocenil, da ima Slovenija izredno produktivno kmetijsko proizvodnjo, tako glede donosov kot tudi kakovosti primarne pridelave in predelave hrane.

Generalni direktor FAO, ki se je srečal tudi s predsednikom države Milanom Kučanom in zunanjim ministrom Davorinom Kracunom, si je med obiskom v Sloveniji ustvaril podrobnejšo sliko o kmetijski politiki in o položaju kmetijstva v naši državi ter jih primerjal z izkušnjami drugih držav v prehodu. Poudaril je pomen prilagajanja držav na prehodu trznemu gospodarstvu in vključevanja v evropske strukture, s slovenskimi sogovorniki pa se je dotaknil tudi vprašanja podajanja statističnih podatkov, ki morajo ustrezati mednarodnim zahtevam, vprašanja predelave mesa ter izobraževanja in vodenja kmetij.

Slovenija je članica FAO se le od leta 1993, vendar pa se zaveda pomembnosti projektov, v katerih ji strokovnjaki FAO skušajo svetovati glede primarne pridelave in predelave hrane ter organiziranja kmetov pred vstopom v Evropsko unijo, je poudaril minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Osterc in dodal, da so tem v kratkem času ob pomoči strokovnjakov FAO dosegli lep napredek. Minister Osterc je poudaril tudi pomembnost vključevanja naših strokovnjakov v programe in ekspertne komisije FAO, izrazil pa je tudi željo, da bi se v subregionalni urad za potrebe FAO, ki so ga v tork odprli v

Budimpešti, vključil kaksen slovenski strokovnjak.

Na svetovnem vrhu o prehrani, ki bo sredi novembra na sedežu FAO v Rimu, bodo razpravljali predvsem o ukrepih za zagotovitev dovoljnih količin hrane za hitro rastočo prebivalstvo Zemlje, saj bo leta 2030 po predvidevanjih FAO na svetu tri milijarde ljudi, ki se bodo soočali s pomanjkanjem hrane. Po besedah generalnega direktorja Dioufa je zato treba poiskati ustrezne načine za povečevanje pridelke hrane. Zagotoviti pa je treba tudi ustrezen makroekonomski okvir, ki bo poskrbel za naložbe v kmetijstvo ter v čim večji meri preprečeval onesnaževanje okolja. Diouf je izrazil zadovoljstvo, da tudi slovenski predsednik Kučan podpira pobude FAO, ki jih bodo predstavili na mednarodni konferenci v Rimu. Kot je dejal generalni direktor FAO, je doslej prihod v Rim potrdilo že več kot 100 predsednikov držav.

Med glavne izzive FAO je uvrstil iskanje načinov, kako rešiti državam sveta pomagati, da bodo same pridelale dovolj hrane za svoje potrebe. Naložbe v infrastrukturo, prenos

znanja ter pospeševanje trgovine s preseznimi količinami kmetijskih pridelkov in hrane so ob varovanju okolja po njegovem mnenju glavne naloge te organizacije v prihodnosti.

Minister za kmetijstvo Jože Osterc

RADIOAKTIVNI ODPADKI PRI ZAVRATCU / KONČALI MERITVE

Novo staro zasilno skladišče

Vanj so začasno shranili vseh 97 sodov radioaktivnih odpadkov

LJUBLJANA (STA) - Strokovnjaki Ekološkega laboratorija z Instituta Jozef Stefan so končali meritve v okviru druge faze sanacije zasilnega skladišča radioaktivnih odpadkov pri Zavrvcu, so sporočili iz Agencije za radioaktivne odpadke (RAO). Strokovnjaki so uskladiščili 97 sodov radioaktivnih odpadkov in jih začasno zazidali v omenjenem skladišču, kjer bodo ostali do končne odločitve o skladiščenju odpadkov, ki bo sprejeta na podlagi poročila o meritvah. S kosovnim materialom so napolnili 25 sodov.

Do nadaljevanja sanacije zasilnega skladišča pri Zavrvcu je vseh 97 sodov z odpadki začasno shranjenih in zazidanih v dekontaminiranem prostoru v objektu, ki je se dodatno zavarovan z železnimi vrati. Pooblaščen upravni organ, ki bo se naprej skrbel in nadzoroval zasilno skladišče, je Zdravstveni inšpektorat RS. Namen meritve je bil ugotoviti in analizirati stanje v objektu. Dosedanje meritve so pokazale, da v 19 sodih ni radioaktivnega materiala, na podlagi dodatnih meri-

tev in podrobnejše analize vsebine teh sodov pa bo možno natančneje določiti tiste, ki bodo odloženi na komunalno deponijo.

Izvedbo meritev je Agencija RAO zaupala strokovnjakom Ekološkega laboratorija z mobilno enoto (ELME) z Instituta Jozef Stefan, ki so zahtevno delo kljub neugodnim razmeram opravili hitro in izjemno strokovno, kot navaja sporočilo omenjene agencije. Pri sanacijskih delih je sodelovalo stiriinast sodelavcev ELME, doze, ki so jih prejeli med izvajanjem del, pa so bile nizke. Pred izpostavljenostjo sevanju so bili zaščiteni z zaščitno obleko in masko, na nobeni uporabljeni zaščitni opremljeni pa po uporabi niso izmerili kontaminacije.

Iz zasilnega skladišča so odstranili približno štiri kubne metre materiala (les, beton, pesek). Za te neradioaktivne odpadke je bilo izdano potrdilo, da jih je mogoče odložiti kot običajne komunalne odpadke. Končna sanacija bo potekala predvidoma naslednje leto.

PREDSTAVITEV ŠTUDIJA MBA

Študij menedžmenta za malce starejše študente

LJUBLJANA (STA) - Institut za mednarodno poslovno sodelovanje Aktiva je včeraj pripravil dan predstavitve podiplomskega študija menedžmenta MBA, ki ga v sodelovanju s Konzorcijem ameriških poslovnih sol ter Univerzo Clemson iz Južne Karoline v ZDA organizira že četrto leto zapored.

Na srečanju sta sodelovala tudi gosta iz Univerze Clemson, dekan poslovne fakultete Jerry Trapnell ter direktor podiplomskega študija MBA Dudley

Blair, program in potek študija pa je predstavil direktor Konzorcija ameriških poslovnih sol in direktor evropskega dela študija Al H. Ringleb.

V novi študijski generaciji, ki bo začela s predavanji 21. septembra, je 28 študentov iz Slovenije ter 15 iz tujine, njihova povprečna starost pa je 34 let. Večina jih ima inženirsko dodiplomsko izobrazbo, slaba polovica jih prihaja iz gospodarstva, preostali pa iz državnih ustanov in storitvenih dejavnosti.

INDUSTRIJA ŠE IZGUBLJA DELOVNA MESTA / ČIŠČENJE EVIDENC ZAVODA ZA ZAPOSLOVANJE

Le sezonski padec brezposelnosti?

Precej je takih, ki po izgubi statusa brezposelnega službe niti ne iščejo

LJUBLJANA - Stevilo brezposelnih se letos, odkar so se v zavodu za zaposlovanje lotili »čiščenja« evidenc, naglo zmanjšuje. Žal pa tisti, ki izgubljajo status brezposelnega, odhajajo v skupino neaktivnega prebivalstva, ki nima službe in je niti ne išče, saj se stevilo delovnih mest vztrajno krči, menijo v Ekonomskem inštitutu Pravne fakultete.

Zaradi sezone je stevilo brezposelnih junija doseglo letos najnižjo raven (113.977 ljudi), kar je za dva odstotka manj kot pred letom, julija, ko se je sezona po zaključku šolskega leta okrepila, pa je bilo brezposelnih 114.051 ljudi ali za pet odstotkov manj kot lani v tem času. Uradna stopnja nezaposlenosti se je zmanjšala na 13,3 odstotka. Če pa upoštevamo anketo o delovni sili, ki je usklajena z mednarodnimi standardi, znasa stopnja brezposelnosti pri nas 7,3 odstotka in je

za slabo desetinsko odstotka manjša kot pred letom dni. Brezposelnost je sicer najbolj prizadela mlade, saj je stopnja brezposelnosti v starosti od 15 do 24 let kar 18,8 odstotka, v starosti od 25 do 49 let pa »le« 5,9 odstotka.

Krčenje zaposlenosti izvira iz gospodarstva, kjer se je zaposlenost junija zmanjševala po 0,21 odstotka mesečno ali po dva odstotka letno in je bila za 2,4 odstotka pod primerljivo lansko ravno. Raven zaposlenosti v industriji je že zdaj za

sedem odstotkov pod lansko ravno, a se padanje še vedno nadaljuje. Zaposlovanje v javnih ali državnih službah v zadnjih mesecih stagnira, čeprav je zaposlenost še vedno večja od lanske. Statistični podatki za zadnje leto kažejo, da je v industriji izgubilo delo več kot 13 tisoč delavcev (od maja 1995 do maja letos). Stevilo zaposlenih v drobnem privatnem sektorju se je povečalo za 4.727. Stevilo delovnih mest se je skupaj zmanjšalo za skoraj 3.600, stevilo uradno prijavljenih iskalcev zaposlitve se je povečalo za 1.972, stevilo za delo nezainteresirane prebivalstva pa za 1.620. Ekonomski inštitut Pravne fakultete tudi ugotavlja, da se strukturalna brezposelnost pri nas poglablja. Stevilo prostih

delovnih mest se namreč zopet krepi. Junija letos je bilo razpisanih 13.404 delovnih mest, na novo zasedenih pa le 5.954, torej je več kot 56 odstotkov delovnih mest tudi

ostalo praznih. Se lani je bila razlika med prostimi in zasedenimi delovnimi mesti kar za 10 odstotnih točk nižja.

Andreja Rednak

FRANCES WOOD, VODITELJICA KITAJSKEGA ODDELKA V BRITANSKI NARODNI KNJIŽNICI, TRDI, DA POLO NI BIL NA KITAJSKEM

Marco Polo - mož ali rokopis

Njene trditve so izzvale burne reakcije - Zakaj Polo ne omenja zidu, povezovanja nog, pitja čaja...?

Frances Wood, voditeljica kitajskega oddelka Britanske narodne knjižnice, je s knjigo, v kateri trdi, da Marko Polo, najbolj znan svetovni popotnik, nikoli ni bil na Kitajskem, sprožila veliko polemiko. V članku opisuje, kako je, če se clovek znajde v središču nevihte - in vztraja pri svoji zgodbi.

Ostre reakcije

Na akademski debati na temo Marka Pola, ki jo je organiziral italijanski oddelek Univerze v Londonu, sem spoznala Alda Tuccija, priznanega strokovnjaka za srednjeveško trgovanje z beneške univerze. Njegove prve besede so bile: »Čaka vas smrt.« Nek kitajski tednik pa je zapisal, da obstaja velika verjetnost, da mi ne bodo več dovolili vstopiti v Italijo.

Kritike knjige so razkrile različna stališča narodov do omenjene tematike. Brazilci so bili nadvse navdušeni; v primeru, če se Marko Polo »potopi«, bi sel z njim tudi Kristof Kolumb (ki je smatral Kubo za Polovo Japonsko), to pa bi vrnilo področje portugalskim raziskovalcem in priznalo Herradov opis Kitajske (iz leta 1585) za najpopolnejše zgodnje poročilo ocvridca.

Ameriskim novinarjem se je celotna afera zdela zabavna, zabavna, a malo bolj resna razprava pa se pričakuje še ob skorajšnjem izidu ameriške izdaje. V Angliji mi Williama Dalrympla s casnika Independent o svojih trditvah ni uspelo prepričati, cesar pa zaradi njegove odmevne knjige Po sledeh Marka Pola tudi nisem pričakovala.

Njegove besede: »...zaključki v knjigi dr. Woodove se zdijo nadvse dvomljivi in sprožajo veliko več vprašanj, kot pa jih rešujejo,« so mi bile v veliko zadovoljstvo, saj je bil ravno to moj glavni namen; namreč sprožiti čim več vprašanj ter podati možne razlage, ne pa razglasiti ene same možne resnice.

Noel Malcolm iz redakcije casopisa The Sunday Telegraph je bil v svojih sodbah bolj oster; v vsem je videl le serijo negativnih argumentov, zasnovanih na neobstojećih dokazih.

Izpuščena dejstva

Spoznala sem, da sem najbrž preveč časa posvetila stvarim, ki jih je Marko Polo pri svojih opisih Kitajske izpustil:

lo v svojih zgodnjih tekstih povezovanja stopal ne omenja, čeprav Ramusiova tiskana verzija iz leta 1559 vključuje zapis o drobčenih stopinjah in nenavadni ziba-

vseh Evropejcev po letu 1320. Bolj prepričljivo zveni trditev, da si v tistih casih se ni povezovalo stopal veliko žensk, saj je bila tovrstna »moda« se le v zametkih, po-

kaj naj bi bil zaprt Polo.

Izmišljeni Marco Polo?

Očitno sodelovanje med Polom in Rustichellom je postalo predmet

mnih 58 strani in 38 cudovitih ilustracij.

Speta je skupaj s dvema tekstoma: Aleksandrovo romanco (prepisano leta 1338) in Didimus, kralj Brahmanov

Različni odmevi

Odziv je bil takojšen. Zacetelo se je z radiom BBC, ki je že ob 4. uri zjutraj klical Narodno knjižnico v upanju, da bi me ujeli pri pisalni mizi. Čez dan je telefon zvonil nepretrgano; med drugim so klicali predstavniki italijanskih casopisov, brazilске televizije, kanadskega radia,...

Moj edini namen je bil poskusati lociti moza in dejstva, ki jih lahko ugotavljamo po 700 letih, od mite. Zavedala sem se, da bodo morda Italijani vso zadevo vzeli precej custveno. Kot predniki Marka Pola sem tudi sama obiskala Benetke z ladjo in sploh nisem vedela, da so benesko letališče imenovali po njem. Ducati novinarjev, s katerimi sem imela intervju, predvsem kar po telefonu, so se vedli vljudno, brez nacionalističnih izbruhov, bili so polni hvale na račun britanske zgodovinsko-geografske objektivnosti, čeprav sele sedaj ugotavljam, da mi svojih clan-kov pravzaprav ni poslal nihče.

Veliki zid, pisavo, povezovanje stopal, pitje čaja in (kar sem izpustila tudi jaz) uporabo jedilnih palčk.

Kaj je v tekst vključeno in kaj izpuščeno, je stvar odločitve pisca. Trenutno popravljam Modri vodnik po Kitajski, ki sem ga napisala pred nekaj leti in vem, da se v njem odraža moj osebni pogled na deželo kljub poskusom, da bi bila objektivna in bi vključila stvari, ki mi niso všeč ali niso zanimive ali pa jih, kot v primeru narasajočega števila tematskih parkov sploh ne zelim opazovati.

Dejstvo je, da je Marko Polo, ce je na Kitajskem res bil, opazoval in, kar je pomembneje, pisal o stvareh, ki so se zdele zanimive oz. pomembne njemu. Vseeno pa me bega dejstvo, da Marko Po-

joci hoji, kar lahko pripisemo povezovanju stopal.

Številni zagovorniki Marka Pola trdijo, da je ves čas preživel v Mongoliji, kjer ženskam stopal niso povezovali. Torej tega ni videl in o tem ni pisal. Isti argument uporabljajo tudi glede pitja čaja, saj pri Mongolih to takrat ni bilo v navadi. Če je Marko Polo res bil, kot trdi, na »poti odkrivanja dejstev«, kamor naj bi ga poslal Kan, da mu poroča o obicajih ljudi iz na novo zavojevanih dežel, je z Mongolii zapravljal svoj in Kaleniv cas.

Popotnik Odorik

Spet drugi predlagajo, da ga stopala enostavno niso zanimala. In vendar so bila stopala predmet grozljivega zanimanja

leg tega pa so pohabljenе ženske ostajale doma in se niso kazale po ulicah. Za zanimiv protiargument v tem primeru pa je poskrbel menih Odorik, ki je v dvajsetih letih stirinajstega stoletja poval po Kitajski in v svojih spominih omenjal tudi povezovanje stopal. Kot potujoči menih seveda ni imel podobnega statusa in privilegijev kot Marko Polo.

Primerjave z Odorikom ostajajo predmet mojega zanimanja. A zapetletenost teksta, mita in zgodovine je takšna, da zacenjam dvomiti tudi glede Odorika. Njegovi spisi so kar preveč prikladni, saj natanko zapolnjujejo Polove vrzeli v tekstu.

Prisoten v Tuccijevi debati je bil tudi David Trotter, srednjeveški lingvist iz univerze v Walesu, ki je urejal Odorika. Njegovi dvomi imajo mnogo bolj trdno podlago. Opozoril je na podobnosti nastanka Polovih Opisov sveta in Odorikovih Potovanj. Obe deli sta (ocitno) zapisani po nareku. Odorik je narekoval, ko je že ležal na smrtni postelji, in takoj se zastavi vprašanje drugega »glasu« in kolikšna je prirejenost tekstov.

V uvodni besedi Opisov sveta Marko Polo izjavlja, da je zgodbo narekoval sojetniku Rusticellu iz Pize, slavnemu piscu romanov za Richarda I. A medtem, ko je Rusticellova aretacija razmeroma dobro dokumentirana, nihče ne ve točno, ne kdaj in ne za-

raziskav Benedetta, ki je opozoril na podobnosti retoričnih oblik, najdenih v Polovih Opisih sveta in Rustichellovih romanih.

Pred kratkim je John Critchely naredil računalniško analizo različnih verzij Opisov sveta in odkril ne le dva, temveč več »glasov«, kar bi lahko pomenilo tudi več sodelavcev.

Barbara Wehr iz univerze v Mainzu, jezikoslovka kot Trotter (in tretji profesor v Tuccijevi debati), je sla celo tako dalec, da na podlagi jezikoslovnih in knjižnih slogov dopušča možnost, da si je Rusticello lik Marka Pola izmislil. Takšna interpretacija bi govorila za in proti temu, v tancico skrivnosti zavitem, mozu.

Morda je res obstajal suhoparen rokopis popotovanj, ki ga je Rusticello »predelal« v fantastično zgodbo z junakom. A kdo je avtor rokopisa? Lahko je celo Marko Polo. Wehr in Trotter se strinjata, da je potrebno pozabiti spor glede Pola kot osebe in se osredotočiti na tekst.

Prizadeta zaradi ostrih kritik sem pričela prebrati zgodnje tekste, vključno z nekaterimi Pipinovimi verzijami. Največji problem studije Polovih spisov je odsotnost »originalnega« rokopisa. Ena od različic, ki je na splošno sprejeta kot »zgodnja«, je srednjeveški francoski rokopis iz leta 1400. Kot vse ostale zgodnje verzije je tudi ta zelo kratka; obsega skro-

(prepisala ga je ista roka kot Polov tekst), bizarno zgodbo, prevedeno iz latinsčine v angleščino. Pusta, neolepsana in enako kratka verzija se lahko najde v zgodnjem beneskem rokopisu Opisov sveta iz leta 1437, shranjenem v oddelku za rokopise Britanske knjižnice. Obsega le 39 strani.

Nedotakljivi mit Marka Pola

Očitno je, da je rokopis doživljal mnoge »predele«. Popularne verzije, kot naprimer verzija Ronalda Lethama, ki jo je leta 1958 izdala založba Penguin in jo se vedno izdaja, so ustvarjene mit Marka Pola in njegove knjige. Čeprav je tekst zalozbe Penguin kompilacija, saj vključuje stavke in odstavke iz 47 različnih rokopisov in tiskanih verzij Opisov sveta, ki so vsi datirani po Polovi smrti (nekateri celo 200 let), tega dejstva zagovorniki Marka Pola preprosto nočejo sprejeti.

Kot oboževalci Marka Pola tudi jaz nadaljujem argument. Se vedno prejemam mnoga pisma. Zadržna, ki sem jih prejela, so bila na moč nenavadna in poučna, saj ne slišimo pogosto o tatarskih zelenjavnih jagenjčkih ali morskih ovcah. Vse to samo povečuje moje veselje do raziskovanja, pa čeprav mnogih o nezanesljivosti obeh, moza in rokopisa, ne morem prepričati.

Financial Times

Marco Polo naj bi večino časa preživel v Mongoliji

NOGOMET / DANES V A LIGI

Sampdoria-Milan derbi tega kola

Videmčani bodo igrali v Rimu proti Laziu
V C2 ligi Triestina na nevarnem gostovanju

Derbi današnja 2. kolo italijanske nogometne A lige bo v Genovi, kjer se bosta spoprijela Sampdoria in Milan. Za obe ekipe je tekma dokaj pomembna, saj se mora Sampdoria oddolžiti za spodrsrlaj v 1. kolu v Perugii, Milancani pa za neroden pokalni poraz v sredo doma proti Portu.

Vidensko mostvo bo tudi v tem kolu pred izjemno težko nalogo. Po uvodnem spodrsrlaju doma proti Interju, bo Udinese danes gostoval v Rimu, kjer bo igral proti Laziu, ki tudi ni startal najbolje v letošnjem prvenstvu.

DANASNJI SPORED (16.00)
Atalanta - Fiorentina, Inter - Perugia, Juventus - Cagliari, Lazio - Udinese,

Napoli - Reggiana, Piacenza - Parma, Verona - Bologna, Vicenza - Roma, Sampdoria - Milan (ob 20.30).

B liga: Cremonese boljši od Genoe

V sinočnjem 2. kolu italijanske B lige je Cremonese doma premagal Genoa z 2:1 (2:0). Strelca za gostitelje sta bila Maspiero in Mirabelli, za goste pa je častni gol iz enajstmetrovke dal Masolini.

DANASNJI SPORED

(16.00): Brescia - Palermo, Cesena - Reggina, Cosenza - Bari, Empoli - Salernitana, Foggia - Castel di Sangro, Lecce - Padova, Lucchese - Chievo, Pescara - Ravenna, Venezia - Torino.

NOVICE

Rolkanje: na SP v Budimpešti David Bogatec na 4. mestu

BUDIMPEŠTA - Na svetovnem rolkarskem prvenstvu v Budimpešti je naš rolkar David Bogatec med posamezniki osvojil odlično 4. mesto in bi lahko s kančkom več sreče tudi posegel po kolajni. O tem prvenstvu bomo seveda še poročali.

Rokomet: odličen start Principa

TRST - Trzaski Principe je na najboljši način načel prvenstvene nastope v prvi italijanski rokometni ligi. Varovanci trenerja Lo Duce so namrec včeraj v Trstu premagali kar s 35:20 (19:8) novince v ligi Rosolinija. Trzasko mostvo je igralo odlično.

Atletika: več rekordov na mitingu v Turinu

TURIN - Na mednarodnem atletskem mitingu v Turinu so dosegli vrsto odličnih rezultatov. Rusinja Ivanova je namrec na 2 milji izboljšala svetovni rekord z 12:54, 97. Padlo pa je kar pet italijanskih rekordov. Roberta Brunet je na 2.000 m izboljšal državni rekord s 5:32, 34. V skoku s palico je Maria Carla Bresciani preskočila letvico na 406 cm, Elisabetta Perrone pa je pretekla 2 milji v 13:03.

Veliko pričakovanje je vladalo za nastop olimpijskega prvaka Hichama El Gerrouja, ki je pred mitingom celo napovedoval, da želi izboljšati Morcelijev rekord na 1.500 m. Dosegel pa je le čas 3:33, 51 (Morcelijev rekord pa znaša 3:27, 37).

Vuelta: zmaga Minalija

JEREZ DE LA FRONTERA (SPANIJA) - Italijan Nicola Minali je osvojil v sprintu 8. etapo mednarodne kolesarske dirke po Spaniji (Vuelta). To je že druga Minalijeva zmaga na tej dirki. VRSTNI RED 8. ETAPE: 1. Minali (Ita) 5:56:57, 2. Lombardi (Ita), 3. Blijlevens (Niz), 4. Baldato (Ita), 5. Jalabert (Fra) i.c. SKUPNI VRSTNI RED: 1. Fabio Baldato (Ita) 36:29:57; 2. Giovanni Lombardi (Ita) po 20 sek.; 3. Laurent Jalabert (Fra) po 21; 4. Jurgen Werner (Nem) po 45; 5. Luca Pavanella (Ita) po 52.

Pariz - Bruselj: slavje Italijana A. Taffija

BRUSELJ - Italijanski kolesar Andrea Taffi je povsem zaslužen zmagal na mednarodni dirki Pariz - Bruselj (247, 3 km). Na drugo mesto z zaostankom 1:52, 0 se je uvrstil Johan Museeuw, ki je v sprintu premagal Italijana Michela Bartolija in Rusa Andreja Cmilja.

Milan-Vignola: prvi Roscioli

VIGNOLA (MODENA) - 44. mednarodna kolesarska dirka Milan-Vignola se je končala s popolnim slavjem italijanskih kolesarjev. VRSTNI RED (193 km): 1. Fabio Roscioli 4:30:10; 2. Filippo Casagrande po 41 sek.; 3. Stefano Cembali, 4. Dario Andriotto, 5. Stefano Giralardi (vsi Ita) po 45 sek.

ODBOJKA / ŽENSKI TURNIR

Kljub porazu spodbudna predstava Koimpexa

Včeraj se je začel ženski del mednarodnega odbojarskega turnirja za Pokal Bazovskih zrtev, ki ga prireja SZ Sloga. Za ljubitelje naše odbojke pa je bil prav ta turnir tudi priložnost, da prvič vidijo »na delu« našo novo združeno ekipo, ki bo v letošnji sezoni nastopala pod sponsorjevim imenom, torej kot Koimpex. In reci moramo, da smo s tem prvim nastopom lahko zelo zadovoljni. Seveda so igralka se daleč od prave forme. Ekipa se ni uigrana, kar je povsem razumljivo, če upoštevamo, da trenira sele od ponedeljka. Vendar so nas naša dekleta prijetno presenetila s svojo borbenostjo, pa tudi s serijo tehnično dovršenih akcij. Povsem pozitiven prvi vtis torej. Povrnimo se sedaj k samemu turnirju. V otvoritveni tekmi je hrvaški prvoligas Kastav proti Martignaccu (C-1 liga) vodil v nizih z 2:1, ko je na igrišču prišlo do preobrata. Podcenjevanje se je spet mascevalo in Martignacco je slavil s 3:2. Tudi druga tekma se je končala po petih setih. Koimpexove igralka so nas prijetno presenetile in le na koncu so morale predati orožje pred bolj rutiniranim Brnom.

Izida: Martignacco - Kastav 3:2 (8:15, 10:15, 15:6, 15:11, 15:6), Brno - Koimpex 3:2 (15:13, 3:15, 15:11, 12:15, 15:12).

Današnji spored: ob 10.00 Koimpex - Kastav, sledi Martignacco - Brno. Ob 16.00 Brno - Kastav, sledi Koimpex - Martignacco, sledi nagrajevanje. (INKA)

MOTOCIKLIZEM / DANES VELIKA NAGRADA ŠPANIJE

Biaggi in Doohan včeraj najhitrejša

Italijan Luca Cadalora je med včerajšnjim treningom padel, a brez posledic

BARCELONA - Na včerajšnjem uradnem treningu za današnje Veliko nagrado Španije v motociklizmu so dosegli naslednje uvrstitve: **250 ccm:** 1. Massimiliano Biaggi (Ita) aprilia; 2. Olivier Jacques (Fra) honda; 3. Marcellino Lucchi (Ita) aprilia; **500 ccm:** 1. Michael Doohan (Avstral) honda; 2. Alex Criville (Spa) honda; 3. Luca Cadalora (Ita) honda; **125 ccm:** 1. Yuchi Ui (Jap) yamaha, 2. Emilio Alzamora (Spa) honda.

Na sliki AP: Italijan Luca Cadalora med včerajšnjim treningom.

ŠPORTNA LITERATURA / ZA VSE ŠPORTNIKE

Zelo zanimiva in koristna atletska publikacija

Svet atletske statistične literature je bogatejši za izredno zanimivo publikacijo, ki sta jo pripravila strokovnjaka na tem področju Giuseppe Mappa in Roberto Quercetani. Gre za zbirko najboljših tisočih rezultatov vsake moske olimpijske panoge, v skokih in metih pa so celo zbrane celote serije tisočih najboljših znanjk! Kaj vse je možno razbrati iz več kot 30 tisoč rezultatov.

Predvsem je seveda zanimiv primarni cilj knjige, to je število dobrih rezultatov (pod določeno rezultatsko mejo), ki so jih dosegli določeni atleti. Z nazivom »top scor« so označeni tisti atleti, ki so največkrat prisotni med tisočimi oziroma stotimi najboljšimi znanjkami. Za vsakega atleta je označeno število njegovih rezultatov. Tako je recimo na mah razvidno, zakaj se Lewisa ima za najboljšega skakalca v daljino vseh časov - čeprav ni imel nikoli v lasti svetovnega rekorda te panoge; lahko se na podlagi lestvic podeli »oskarje« smole in sreče; lahko je knjiga podlaga za nadaljnje statistike.

Kdo so torej najboljši? V postev bomo predvsem vzeli »top scorerje« na podlagi stotih naj-

boljših izidov. Zanesljivo prvi je Sergej Bubka, ki ima v palici kar 57 od stotih najboljših rezultatov, katerih meja je 5, 91. Sledijo mu Jen Zelezny (Česka, kopje, 43 rezultatov čez 87, 34), Javier Sotomayor (Kuba, visina 42-krat čez 2, 37), Carl Lewis (ZDA, daljina. 38-krat čez 8, 50), Colin Jackson (VB, 110, 36-krat pod 13.14) in Edwin Moses (ZDA, 400 ovire, 32-krat pod 47.84). Na podobni poti, da poseže prav v vrh je Michael Johnson, ki ima na 200 metrov že 30 rezultatov v najboljši stoterici, to je pod mejo 20.08. V ostalih panogah je število rezultatov enega samega atleta manjše, gre pa upoštevati, da zahtevajo daljše panoge večji napor in njih protagonisti nastopajo veliko manj. Mirne duše lahko recemo, da je 23 rezultatov Nouredineja Morcellija na 1500 metrov vsaj enakovrednih tridesetm Mcihaela Johnsona! Pri naskakovanju višjega stevila rezultatov v »elitu« pa je treba vsekakor upoštevati, da lahko ostali atleti izpodrinejo kak slabši izid (ali celo določen atlet svojega) in zato naraščanje ni tako bliskovito, kot bi se lahko zdelo na prvi pogled.

Največ smole očitno imajo ti-

sti, ki kljub velikemu številu dobrih rezultatov niso nikoli zmagali na kaki pomembnejši prireditvi. Recimo Leroy Burrell, ki je na 100 metrov kar 10-krat tekel 10.00 ali hitreje in ima pred sabo samo Christieja in Lewisa. Johnny Gray celo trdno vodi na 800 metrov, saj ima kar 18 odst. rezultatov v stoterici. Sreča se ravno me smehlja niti Larryju Myricksu (17. odst.), ki je v daljini resda za Lewisom (38), a pred Powellom (16). Povprečno zelo solidni, a brez... nadpovprečnih rezultatov v pomembnejših priložnostih so še Delis (18) v disku, Litvinov (21) in Astapkov (15) v kladivu, in Hingsen (9., proti 10 Thompsona) v deseterboju. Gre za atlete, ki se jih je oprijel naziv »večno drugega«.

Tezje je razkrinkati največje srečneze, ker mnogi atleti enostavno nimajo se velikega stevila rezultatov zaradi njihove se kratke tekmovalne dobe. Kljub temu se jih nekaj da izlusciti že na prvi pogled. Recimo Joe De Loach, ki je na 200 m tekel le 3-krat pod 20 sekund, a s pomočjo teh treh tekov zmagal na OI v Seulu leta '88. »Nič posebnega« je tudi zdaj že legendarni Sebastian Coe (na 800 m ima trenutno najsta-

rejši svetovni rekord), a je pod 1:43 tekel le dvakrat, medtem ko je to Brazilcu Cruzu uspelo kar 8-krat od skupnih 22 rezultatov pod to časovno mejo.

Nadalje lahko ugotovimo, kako imajo v nekaterih panogah določene države izrazit monopol. V teku na 3000 m z zaprekami je npr. prvih 26 rezultatov last Kenijcev, Kiptanui je prispeval najboljših šest, prvi med »ostalimi« pa je Francoz Mahmoud. Na 400 metrov je prvih 38 rezultatov last Americanov, serijo prekine Kuba nec Hernandez, ki ima kup hitrih tekov a brez kolajn. Z izjemo Pedrosa ima ameriška trojica Lewis-Powell-Myricks premoč v daljini. Bivša Sovjetska zveza ima z Bubko in v manjši meri Catullinom 46 najboljših skokov s palico. Najbolj neverjeten pa je primer kladiva: tu ima bivša SZ v rokah celo prvih 68 mest z znatnim številom (6) atletov obnem. Knjigo sta izdali mednarodna zveza atletskih statistikov ATFS in mednarodna atletska zveza IAAF. Koga bi ta edinstveni dokument zanimal, se mora obrniti na Giuseppeja Mappa, Piazza della Costituzione 6, 50129 Firenze.

Dimitrij Krizman

OLIMPIJSKE IGRE

Za leto 2000 so v Sydneyu izbrali »boomerang«

Opustili so začetni projekt
»evforičnega črvička«

SYDNEY - Včeraj so v Sydneyu predstavili »olimpijski znak« za poletne olimpijske igre leta 2000, ki bodo v tem avstralskem mestu. Organizator je opustil začetni projekt »evforičnega črvička« in se raje opredelil za »boomerang«, ki naj bi bil znak za hitrost in povratek v preteklost, k sportnim idealom.

»ŠPORTEL«

Jutrišnji gost Olympia

V jutrišnji oddaji Sportel na TV Koper-Capodistria (začetek ob 22.30) bo gost ženska odbojarska ekipa Olympie iz Gorice, ki bo nastopala v C1 ligi, z novim trenerjem Markom Kalcem na celu. Med drugim bodo tudi prispevki z odbojarskega turnirja Bazoviske zrteve na Opčinah, z nogometnega turnirja bratov Husu, ki se je ... končal v blatnem dolu. Ob koncu bo že običajni kviz »Skrtoč«, gledalci pa se bodo lahko oglašili na naslednji tel. številki 0038666-38433 ali 34284.

KOŠARKA / MEMORIAL DEL NEGRO

Jadranovci danes v velikem finalu

V polfinalu so zaslužen premagali Don Bosco

Jadranovec Christian Arena v akciji (Foto KROMA)

Jadran TKB - Don Bosco 84:65 (41:36)

JADRAN: Arena 7, D. Oberdan 10, Tomasini 2, Pregarc 12, Bon 13, Rustja 11, Samec 9, Rauber 14, Hmeljak 3, Rebula 3, trener Cehovin.

Jadranovci so v polfinalu košarkarskega turnirja za memorial Del Negro po pričakovanju premagali Don Bosco in so se tako uvrstili v veliki finale, ki bo danes ob 19.30 v telovadnici na Alturi v Trstu. Igrali pa bodo proti zmagovalcu včerajšnjega srečanja Latte Carso - Gemon.

Nase moštvo, ki se je za ta turnir okrepilo z Lauirom Bonom in Tomasinijem, je zacelo dokaj dobro in predvsem se je izkazal Stefan Samec, ki je gospodaril pod košema. Don Bosco pa ni popustil in z običajno poztvovalnostjo, ki je značilna za vse ekipe tega društva, odšcipnil Jadranu vso vodstvo. Na srečo pa so se nasi košarkarji nato spet zbrali, prisluzili so si zanesljivo vodstvo tudi 20 tock in sklenili tekmo z visoko zmago.

MLADINSKI TURNIR
Jadran TKB - Don Bosco 82:55

JADRAN: Brazzani 10, T. Oberdan, Pozar 20, Faganel 5, Velinsky 14, Slavec 18, Umek 3, Franco 6, Starc 6, Stoka, trener Cehovin.

Vzporedno s članskim se odvija tudi mladinski turnir, ki ga prireja društvo Servolana Latte Carso in ki sodi v okvir proslav ob 50-letnici ustanovitve skedenjskega društva.

Jadranovci so povsem nadigrali svoje nasprotnike in tudi dokazali, da so ze dokaj dobro pripravljeni za mladinsko prvenstvo. Najboljsa strelca sta bila sicer Sergio Pozar (20 tock) in Christian Slavec (18), toda vsi so s prikazano igro in glede poztvovalnosti povsem zadovoljili. Jadranovci se bodo danes v velikem finalu pomerili ob 11. uri proti zmagovalcu včerajšnjega srečanja Latte Carso - Gemon. Tudi ta tekma bo v telovadnici na Alturi v Trstu.

NOGOMET / POKAL

Danes na igrišču tudi več naših enajsteric

Danes bodo na sporedu prve tekme osmine finala italijanskega in srečanja 3. kola deželne pokala.

Italijanski pokal

Na prvih tekmah osmine finala bosta zaposleni tudi dve nasi ekipi, prosekso Primorje in bazoviška Zarja. Juventina in Sovodnje sta namrec izpadla v izločilnem delu.

Prosečani bodo ob 17. uri igrali doma proti Manzaneseju, ki je verjetno ena izmed najboljših amaterskih deželnih ekip sploh in je doslej v tem pokalu »zmlela« vse nasprotnike. Ob 17. uri pa bo v Bazovici domaca Zarja sprejela v goste Sas Sergio.

OSTALI PARI OSMINE FINALA: Fontanafredda - Sacilese, Juniors - Tamai, Cavasso - Flaibano, Pozzuolo - Maranese, Zoppola - Pro Fagagna, Basaldella - Tolmezzo, Rivignano - Pro Aviano, Manzanese - Gradese, Sevegliano - Mossa, Ronchi - Itala San Marco.

Deželni pokal

Danes bo Vesna v tem pokalu igrala tretje in zadnje srečanje Skupine A v gosteh proti San Giovanni. V skupini C2 bo Mladost, ki je v prejšnjem kolu zanesljivo premagala Sagrado, prosta. V skupini D1 se bo Breg A spoprijel z ekipo Campanelle Prisco. V skupini D2 pa bo Kras igral doma proti Montebellu Don Bosco, Breg B pa bo gostoval pri Portualeju.

Za vse nase ekipe bodo danasnja srečanja tudi dobra priprava za bližnji zacetek prvenstvenih obveznosti.

Vse tekme se bodo pricele ob 17. uri.

KOLESARSTVO

Maraton od Ljubljane do Trsta

Prireditve bo 29. t.m.
Cilj bo v Lonjerju

Kolesarski klub Adria iz Lonjerja (Trst) in kolesarsko društvo Rok Ljubljana prirejata v nedeljo, 29. t.m. tradicionalni netekmovalni 9. kolesarski maraton prijateljstva Ljubljana - Trst.

Start bo na Viču v Ljubljani ob 9.30, maraton pa se bo odvijal na naslednji trasi: Ljubljana - Vrhnika - Logatec - Planina - Postojna - Senozee (kjer bo okrepevalnica) - Storje - Sezana - Fernetici - Opcone - Bani - Trebce - Padrice - Bazovica - Kljuc - Katinara in cilj v Lonjerju. Cilj je predviden priblizno ob 14. uri. Nastopajoci morajo imeti s seboj veljaven dokument za prestop meje. Sodeluje se lahko s katerimkoli kolesom, obvezna je zascitna celada. Prijave sprejema kolesarski klub Adria iz Lonjerja na svojem sedezu, Str. per Longera 369 ali pa kolesarski klub Rok v Ljubljani. Vsi udelezenci bodo prejeli spominsko kolajno in okrepcilo v Senozecah in v Lonjerju.

Udelezenci morajo voziti po cestno prometnih predpisih in se drzati navodil prirediteljev, ki si ne prevzamejo odgovornosti za morebitne poskodbe nastopajocih.

NOGOMET / NAŠE ENAJSTERICE ZA BLIŽNJO SEZONO

2. in 3. AL: precej novosti pri naših moštvih

V 2. AL bodo igrali Breg A, Kras in Primorec, v 3. AL pa Breg B (izven konkurence), Gaja in Mladost

2. AMATERSKA LIGA Breg A

Pri Bregu je cez poletje prislo navidez do velikih sprememb, a v resnici stvari se niso bogve kaj spremenile. Najvecja novost je seveda, da bodo Brežani, ceprav so lani zakljucili prvenstvo 2. AL na 2. mestu in so nato v dodatnih srečanjih za napredovanje zasedli skromno 6. mesto, igrali v 2. AL. To pa zaradi tega, ker je prislo med dolinskimi društvom in društvom Stock do združitve. Druga novost pa je v tem, da društvo Dolina ne obstaja vec. Na njegovo mesto bo v 3. AL igrala ekipa Breg B. Ekipa Brega A, ki bo nastopila v 2. AL, bo imela tako možnost, da crpa igralce tudi iz »podružnice«. Glede igralskega kadra in trenerjev ni velikih sprememb. Trenerja sta ostala Toni Podgornik in Mario Tron. Kot vsako leto je prislo do nekaterih izmenjav med obema Bregovima ekipama, k Bregu A sta prisla branilec Botteri in vratar G. D'Agnolo. K Bregu B pa je prestopil vezni igralec Camassa. Po enoletnem igranju pri Primorcu se je vrnil v dolinsko društvo (Breg A) napadalec Granieri, katere mu bo pomagal Cannelli, ki prihaja iz vrst Chiarbole. K Bregu B sta prestopila dva igralca Chiarbole, Scoria in Marion, oba vezna igralca. Od mladincev Zarje pa so se vrnili v matično društvo in bodo igrali v 3. AL Curman, Martini in Ota (vsi letniki '79). Od Servole pa je prisel igralec Biondi.

V dosedanjih uradnih srečanjih je Breg A dosegel se kar pozitivne izide. V deželne pokalu je premagal ekipo Venusa s 3:0 in ekipo Chiarbole z 2:0. Na memorialu Nasi fantje je izgubil v četrtfinalu proti Bregu B le po enajstmetrovkah. Na turnirju bratov Husu pa je sprva izgubil proti Primorcu s 3:0, nato pa premagal Primorec z 1:0 in Zarjo s kar 6:1 in se tako presenetljivo uvrstil v finale

Kras

Pri Krasu, ki si je letos prisluzil nastop v 2. amaterski ligi, je prislo do precejšnjih sprememb. Predvsem je treba omeniti novega trenerja Valdevita, ki je zamenjal Oliveria Macorja. Valdevit je ze pred leti vadil pri Bregu, lani pa je bil trener vratarjev pri goriskemu prvoligašu Hit.

Krasova ekipa se je okrepila s prihodom novih nogometasev, kot so Vlach, Mauro in Ridolfo, ki je zelo izkusen branilec. Precej igralcev pa je zapustilo ekipo ali je prenehalo z igranjem. Aleks in Andrej Majcen sta prestopila k Vesni, zaradi poskodb so prenehali z igranjem Lacalamita, Fadda in Lepore. Coccoluto pa se je zaradi delovnih obveznosti preselil in tako pustil v ekipi precejšnjo praznino.

Kras je nastopil na memorialu Husu, kjer pa se ni uvrstil v polfinale. V deželne pokalu je premagal Breg B.

Primorec

Pri Primorcu so si letos

membno. In potrjen je seveda tudi trener Leone, ki je ze lani dobro opravil svoje delo in tudi v tem predprvenstvu je dokaj dobro pripravil moštvo.

3. AMATERSKA LIGA Breg B

Ekipa Brega B (igrala bo izven konkurence) naj bi pomagala mladim igralcem pri nabiranju izkušenj in bila rezervoar za 2. AL. Breg B pa je dosedaj odigral štiri uradne srečanja. V deželne pokalu je po porazu s Krasom dosegel remi proti Montebellu Don Bosco z 1:1. Na memorialu Nasi fantje pa je dosegel 4. mesto, saj je v polfinalu z 2:0 izgubil proti Chiarboli.

Gaja

Po besedah predsednika Stanija Kalca Gaja letos meri dokaj visoko. Ze lani je gajevcem za las uslo napredovanje. Za letošnje prvenstvo so se pri Gaji primerno okrepili in ekipa je kar nared za kakovostni skok. V vratih bo igral Alessandro Martellani, ki se je na predprvenstvenih tekmah ze dobro odrezal. »Sredino« je okrepil Zlatko Dizdarevic, kjer bo tudi igral Aleksander Kalc, ki se je po poskodbah spet vrnil v ekipo. Potrjeni trener Colavecchia bo lahko racunal na Maura Vengusa, ki je prej igral za Aurisino. In pri Gaji bo se naprej ostal najboljši strelac 3. amaterske lige sploh Gianpaolo Smilovich (na sliki), ki ga je Gaja dokončno odkupila. Smilovich je v lanskem sezoni dal kar 17 golov.

Gaja je s svojim nastopom povsem zadovoljila na memorialu Husu, saj se je prebila do polfinala, kjer je izgubila s Primorjem (0:2).

Mladost

Pod vodstvom novega trenerja Giorgia Castellana (zamenjal je Antonia Tricarica) doberdobska Mladost pridno vadi za novo prvenstvo 3. kategorije. Castellani je prej treniral Sagrado in Medeo. Ima zato precejšnje izkušnje in prav z novim trenerjem bo doberdobsko moštvo skusalo doseči napredovanje, ki se mu je v minuli sezoni za las izmuznilo.

Moštvo se je letos dokaj okrepilo. V vratih bo igral Stefano Harland, ki je lani nastopal za Monfalcone. Od Sovodenj se je vrnil v matično društvo Igor Peric, mlad in zelo obetajoč igralec, ki bo velika okrepitev za obrambo. In okrepitev za sredino igrišča je tudi Alessandro Sartori, ki ga je Mladost najela od Morara. Končno se je iz San Piera vrnil v Doberdob napadalec Robert Devetak.

V ekipo so se vrnili tudi mnogi domači nogometasi, ki so lani mirovali ali so končali vojaski rok. Ti so: vratar Diego Gergolet, branilca Luka Colja in Aleksander Devetta, vezni igralec Ales Ferfolja in napadalec David Argentin.

Moštvo pa so zapustili Dario Zimolo in Giancarlo Poropat, ki sta se vrnila k San Pieru oz. Vermeiglianu. Stefano Trevisan pa bo od prihodnje sezone branil vrata Begliana.

Obvestila

MINIBASKET BOR

Košarkarski klub Bor organizira tudi letos tečaj minibasketa. Vabljeni so vsi osnovnosolski otroci. Najmlajši 1, 2 in 3 razred bodo vadili ob torkih in petkih ob 16.30, starejši pa uro kasneje. Informacije Corbatti, Tel. 361476 ob uri kosila.

SHINKAI KARATE KLUB

obvesca clane in zainteresirane, da se bodo treningi pricele v ponedeljek, 16. t.m., ob 18. uri za otroke in ob 19.30 za odrasle v telovadnici na Proseku - Ul. S.Nazario. Do konca septembra bomo vadili ob ponedeljkih in četrtkih z omenjenim urnikom. Informacije in vpisovanja v telovadnici ali po tel. 327342/220199.

PLAVALNI KLUB BOR

organizira v sezoni 1996/97 solo plavanja in rekreacijo v bazenu na Alturi v Trstu. Vpisovanje se podaljša do petka, 20. t.m., na tel. st. 566137 ob ponedeljkih, sredah in četrtkih, ali na tel. st. 51377 ob torkih in petkih.

SK BRDINA

organizira tečaj smučanja na plastici stezi v Nabrezini. Informacije in vpisovanje na sedezu kluba Proseška ul. 131 - Opcone, vsak ponedeljek do 30. t.m., od 19. do 20.30.

SK BRDINA

sporoča članom, ki so zainteresirani za vaditeljski tečaj smučanja, naj se javijo na sedezu kluba - Proseška 131 na Opčinah vsak ponedeljek do 30. t. m., od 19. do 20.30.

SK KRAS-odsek za rekreacijo

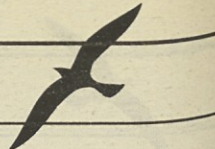
obvesca, da se bo s 1. oktobrom pricele rekreacijska telovadba za odrasle in sicer: mlajša skupina torek in četrtak od 21. do 22.30; starejša skupina torek in četrtak od 8.30 do 9.30. Vpisovanje na prvi vadbeni uri ali pa po telefonu st. 229477 ob ponedeljkih od 17. do 19. ure.

SD BREG - košarkarska sekcija

sporoča, da so se pricele treningi s sledecim urnikom: propaganda letnik 84/85 ob torkih, sredah in petkih od 15. do 16.30; minibasket letniki 86, 87, 88, 89 in 90 ob torkih in petkih od 16.30 do 18. ure. Vaditelja David Pregarc in Pierpaolo Brazzani. Vse informacije tel. st. 228334.

ZENSKA ROKOMETNA EKIPA KRAS

obvesca, da se bodo treningi zaceli v torek, 17. septembra, ob 19.30 v Sportnem centru v Zgoniku. Treningi bodo ob torkih, četrtkih in petkih. Vabljenje tudi nove igralke.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich
Jesenska simfonična sezona: vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih abonmajev pri blagajni gledališča v Dvorani Tripcovich. Urnik: 9-12, 16-19.
Od 25. do 27. t.m. gostovanje gledališča Verdi v Budimpešti v gledališču Elker z Bellinjevo »Normo«.

Gledališce Rossetti

Gledališka sezona 1996/97

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti lahko podpišete abonma, stare abonmaje pa lahko potrdite do 20. t. m.
Danes, 15. t.m., ob 11.30 bo na Borznem trgu predstava »Le incredibili storie di un venditore di lunari« z Mauriziom Soldà.

Gledališce Dei Fabbri

V pričakovanju Rossèttija - Od 17. do 22. t.m. ob 21. uri bo na sporedu »Il solletico« z Dodom gagliardejem. Vstop prost za abonente gledališča Rossetti.

Gledališce Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti pri UTAT lahko podpišete abonma, stare abonmaje pa lahko potrdite do 28. t. m.

SALEŽ

Poletni večeri v zgoniski občini

V četrtek, 19. t. m. bo v Briscikih na Krzadi koncert harmonikarskega orkestra Synthesis 4. V nedeljo, 29. t. m., ob 20.30 bo v Zgoniku, v cerkvi sv. Mihaela, koncert vokalne skupine Musica noster amor.

KOROŠKA

CELOVEC

Mohorjeva knjigarna - V torek, 17. t.m., ob 18.30 - Literarni večer z Berndtom Riegerjem ob izidu njegovega romana Engel.

PLIBERK

Pri Brezniku - MePZ Podjuna Pliberk: jutri, 16. t. m., ob 19. uri predavanje »Zdravilna zelišča za Tvoje zdravje«. Predava znani zeliščni zupnik Weidinger.

SELE

V Farnem domu bo danes, 15. t. m., ob 15. uri premiera igre »Dan oddiha«.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

GROČANA

Danes, 15. t. m. se bo vršila jesenska izvedba Odrpne meje 96.
Danes, 15. t. m., ob 10.30 bo v občinski hiši

v Gročani okrogla miza na temo »Novi deželni zakon o parku in Krasu«, na kateri bodo sodelovali Milos Budin in Giorgio Mattassi; ob 13. uri pa bo na Gročani kulturni spored.

GLASBA

TRST

Trzasko koncertno društvo

sporoča, da se bo koncertna sezona 1996/97 pričela 11.11.96 in se zaključila 21.4.1997.

XIX. Trzaski glasbeni september

Capella civica

Danes, 15. t. m., ob 19. uri bosta v Anglikanskem templju nastopila mezosopranistka Manuela Marussi in kitarist Giulio Chiandetti.

Jutri, 16. t. m. pa bo v katedrali Sv. Justa nastopil orglar Alessio Corti.

Avditorij Muzeja Revoltella

Jutri, 16. t. m., ob 21. uri bodo predvajali film »Broadway Rhythm«.

V sredo, 18. t. m., ob 21. uri večer video filma: Jim Dine's »A self portrait on the walls«;

v četrtek, ob 21. uri pa video »All about looking«.

REPENTABOR

V Repentabrski cerkvi se bodo danes, 15. t. m., začeli že tradicionalni glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe, ki jih prireja Gallus consort. Na prvem koncertu, ob 17.45 bo nastopil trobilni kvintet Godbenega društva Prosek in ob 18. uri Gallus consort.

GORICA

Goriski grad-Grofova dvorana

V petek, 20. in 27. t. m. bosta na sporedu koncerta opernega petja.

Kulturni dom

Od 7. do 15. t. m. - XV mednarodni natečaj R. Lipizzer- srečanje mladih violinistov.

Art Gallery

(Ul. S. Servolo 6)

Do 28. t.m. bo na ogled razstava slikarke Nevie Gregorovich.

BOLJUNEC

V Gledališču F. Prešeren

Danes, 15. m., od 10. do 16. ure bo na ogled razstava Maria Magajne o dolini Glinscice.

BENEČIJA-ŠPETER

V Beneski galeriji bo do 25. t.m., na ogled razstava slikarjev Alessandro Bernardis in Hermana Kosića. Otvoritev ob 19. uri, Urnik raztave vsak dan od 17. do 19. ure razen nedelje.

TRŽIČ

»Sala antiche mura«

Na ogled je razstava skulptur iz krušne središče Emanuele Minchio.

SEŽANA

Mala galerija

Do 20.9. bo na ogled razstava barvnih fotografij natečaja »Skrivnost Krasa«, ki jo prirejajo Zalozba Zbrinca, podjetje Motrans in ZKO Sezana.

ŠENTJANŽ V ROŽU

k-k center

Do 20.9. je na ogled skupinska razstava.

BELJAK

Muzej mesta Beljak

Na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroškem).

ROŽEK

Grajska galerija

Do 30.9. je na ogled razstava del Veronike von Degenfeld.

TINJE

Don prosvete Sodalitas

Na ogled je razstava »Slike in objekti« Hewige Bledl.

KOROŠKA

CELOVEC

Ritterhalle (Hermann Gmeiner Strasse)

Do 10. oktobra je na ogled razstava Vernichtungskrieg. Verbrechen der Wermacht 1941 bis 1945«.

Dezelni muzej

Do 30.9. je na ogled razstava »Zgodnje krščanstvo na Koroškem«.

Galerija Ars Temporis

Do 15.9. je na ogled razstava Cermak/Cermak: nakitni objekti.

LIBUČE pri PLIBERKU

Galerija Falke

Do 15.9. je na ogled razstava ob 10-letnici smrti Hermanna Falke.

GLEDALIŠČA

SMG
Vilharjeva 11
Ljubljana

PREMIERE

Maeterlinck/Becket/Guibert:
XX. STOLETJE / SLEPCI, režija Nick Upper.

Thearte Studio: NOVA, režija Ivan Konda.

PONOVITVE

Draga Potočnjak: SLEPE MISI, režija Jan Zakonjšek.

Emil Filipčič: VESELJA DOM, režija Nick Upper.
GOSTUJOČE PREDSTAVE
Nest »UT« koncept in koreografija Yu-ko Ishiyama (Japonska).

Sofokles: ANTIGONA, režija Thierry Roisin, koprodukcija Festival cd'Avignon, International Visual Theatre (Francija).

POSTANITE CLAN KLUBA SMG
Informacije, vpis, prodaja in rezervacije vstopnic v prodajni galeriji SMG, Trg francoske revolucije 5, med 10. in 12. ter 15.30 in 17.30 uro, telefon 125 33 12, v soboto samo dopoldan, uro pred predstavo pa pri blagajni SMG, Vilharjeva 11.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Copova 14

Ljubljana

PREMIERA

V torek, 17., sredo, 18., četrtek, 19. in

petek, 20. septembra, ob 19.30:

T. Partljic: Politika, bolezen moja. Za abonma sobota in izven.

NAPOVEDUJEMO

V soboto, 28. septembra, ob 19.30 uri:

J. J. Bricaire:

DOHODNINA

Smeh menda se ni obdavčen!?

Komedija za izven in konto.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 13. ure ter uro pred predstavo pri blagajni MGL.

SNG DRAMA

Slovenska 27

Ljubljana

MALA DRAMA

Napovedujemo:

V soboto, 28. septembra, ob 20. uri:

J. Osborne:

OZRI SE V GNEVU. Premiera.

Režiser Janez Pipan.

CANKARJEV DOM

DANES

Ob 20. uri (do sobote, 21. septembra, v ponedeljek, 23., ter v torek, 24., in v sredo, 25. septembra, ob 20. uri):

Premierno prikazovanje filma Sanje v Arizoni (Arizona Dream), 1992.

Režija: Emir Kusturica. Zagotovljen simultani prevod v slovenščino, podnapisi v srbohrvaščini. Srebrni medved Berlinskega festivala 1993.

Ob 21. uri, premiera (ponovitvi v ponedeljek, 16. septembra in torek, 17., ob 21. uri): FARIC - STRAVINSKI: Posvetitev pomladi. Sodobni ples. Produkcija FGL in Art agencija, d.o.o., koprodukcija Cankarjev dom.

Koreografija Matjaz Faric; plešejo Jana Menger, Lane Stranič, Gregor Lustek, Rosana Hribar, Igor Sviderski, Marinka Ribic, Goran Bogdanovski, Mateja Rebolj, Mateja Bucar, Sanja Nesković, Matija Perme, MF; govornik Matija Perme. »To je biološki balet. Ni le ples najbolj primitivnega cloveka, je ples iz časa pred clovekom.« (Jacques Riviere)

GLASBA

Sreda, 18. septembra, ob 20. uri: Slavnostni koncert ob mednarodnem simpoziju o interpretaciji svetega pisma.

Nastopajo: Komorni zbor RTV Slovenija, Mesani pevski zbor Obala Koper, Mladinski pevski zbor Maribor in Simfonični orkester RTV Slovenija.

Dirigent: Marko Munih in solisti. Program: J. Gallus, J. S. Bach, J. Brahms, P. Merku, F. Mendelssohn-Bartholdy, M. M. Ippolitov-Ivanov, M. Head, P. Kostianinen, A. Bruckner.

V petek, 20. septembra, ob 20. uri: Slavnostna akademija ob izidu novega slovenskega prevoda Svetega pisma - Orkester slovenske filharmonije, Slovenski komorni zbor in Zbor Consortium Musicum. Dirigent: Marko Letonja in solisti. Program: recitacija svetopisemskih besedil; L. Bernstein, F. Mendelssohn-Bartholdy.

Za oba koncerta posebni popusti za skupine, dijake, studente in abonente Zlatega in Srebrnega abonmaja.

RAZSTAVE

INSTITUT »JOŽEF STEFAN«

Jamova 39

Ljubljana

V sredo, 17. septembra, ob 14. uri, bo v avli Instituta »Jožef Stefan« otvoritev razstave slik Klavdija Palčica.

Razstava bo na ogled do 14. oktobra.

NARODNA GALERIJA

Puharjeva 9

Ljubljana

V četrtek, 19. septembra, ob 20. uri bo v novem krilu Narodne galerije otvoritev razstave Biblija na Slovenskem.

GALERIJA EQURNA

Gregorčičeva 3

Ljubljana

Razstava slikarjev Majde Skrinar, Zivka Ira Musić in Andraza Salamuna je na ogled od 3. septembra.

GALERIJA LOTERIJE

SLOVENIJE

Trubarjeva 79

Ljubljana

Vojko Hernauss, olja na platnu, olja na kartonu. Razstava bo na ogled do 11. oktobra.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA

JA

Dunajska 31

Ljubljana

Na ogled je razstava Brede Varl »Od skice do lutke«. Razstavo si lahko ogledate do 11. oktobra.

JAKOPIČEVA GALERIJA

JA

Ljubljana

Na ogled je razstava karikatur arhitekta Lilijana Praprotnik Zupančič. Razstava bo na ogled do 18. oktobra.

GALERIJA COMMERCE

Einspillerjeva 6

Ljubljana

Razstava slik Tamare Burmicky je na ogled do 20. septembra.

KUD F. PREŠEREN

Karunova 14

Ljubljana

V torek, 17. septembra, ob 21. uri bo otvoritev razstave instalacij Caroline Krause in Jürgena Georga Wolfstädterja.

SLOVENSKI ETNO-

GRAFSKI MUZEJ

Muzejska 1

Ljubljana

Razstava UDOMA-CENA SVETLOBA.

Etnološki pogled na svetila in pripomočki zanje. (Do marca 1997)

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER KRI-

ZANKE

Trg francoske revolucije 7

Ljubljana

Na ogled je razstava Dokumentiranje kulturne dediščine - rezultati nacionalnega projekta Izmere. Razstava bo na ogled do 21. septembra.

RAZSTAVNI PROSTOR

TOVARNE LEK

Verovškova 57

Ljubljana

Do 18. septembra je na ogled razstava perorisb slikarja Vena Dolenca.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE

Celovška 23

Ljubljana

Od 4. septembra, je na ogled razstava »Vrata duse«, upodobljene misli Annamarije Ducaton in pričevanja v spomin na smrt Ane Frank.

Razstavo prireja muzej v sodelovanju s tržaškim muzejem židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner. Razstava bo na ogled do 26. septembra.

GALERIJA AVLA NOVE LJUBLJANSKE

BANKE

Trg republike 2

Ljubljana

Od 10. septembra je na ogled razstava samostojnega grafičnega oblikovalca Zdenka Bračevca. (Do 5. oktobra)

FESTIVAL LJUBLJANA

PARTIBREJKERS

Krizanke, 18. septembra, ob 20 uri.

Preprodaja vstopnic:

blagajna Festivala Ljubljana v Krizankah, prodajalne plošč Rec - Rec, Vom, Vinilmanija, Aligator v Kranju, Sracje Gnezdo

v Novem mestu.

Mehiška policija se je nad urednika kritičnega časnika spravila kar z orožjem

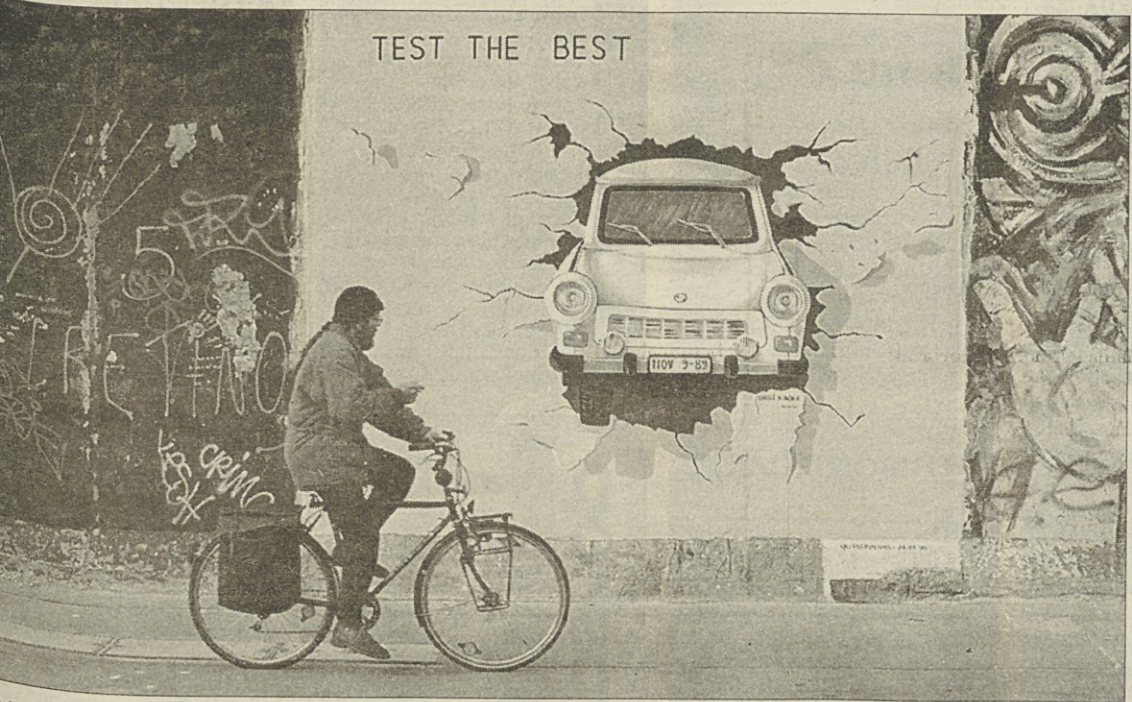
Juan Francisco Ealy Ortiz, urednik največjega mehiškega časnika, se je zaradi svojega ostrega peresa, uperjenega proti vladi, znašel v zelo neprijetnem položaju. Da bi ga spravila za zapahe, ga je oblast obtožila davčne utaje in nadenj poslala do zob oborožene policiste, ki so obkolili stavbo uredništva. Drugi mediji so dogodek in Ortizovo aretacijo označili za cenzuro časnika, ki je bil preveč kritičen do oblasti. (Foto: Reuter)

Madžarsko žrebe poljubilo špansko kraljico Sophio

Španska kraljica Sophia je bila med tridnevni obiskom na Madžarskem deležna velike pozornosti gostiteljev, svojo vdanost pa ji je izkazalo tudi neko žrebe in jo presenetilo s pravim poljubom. (Foto: Reuter)

Deli berlinskega zidu so na novo poslikani

Minuli teden je več umetnikov, ki so pred leti poslikali dele zloglasnega berlinskega zidu, obnovljalo svoje umetnine, ki jih je zob časa že močno načel. Z njih so odstranili tudi kasneje nastale grafite. Obnovljene slike bodo zdaj nemškemu glavnemu mestu spet v okras. (Foto: Reuter)

Napovedana prodaja mumije povzročila mednarodni zaplet

Nek ameriški trgovec s starinami je s tem, ko je dal naprodaj 3000 let staro egiptčansko mumijo (na sliki), povzročil pravi mednarodni zaplet. Egiptovske oblasti namreč trdijo, da je mumija del egiptovskega narodnega bogastva in je potemtakem ni mogoče prodati, ameriška carinska služba pa ni takega mnenja. (Foto: Reuter)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	ZENSKA, KI ZA KAJ AGITIRA	NEUMRLJI- VOST	VAROVALNA ZIVAL PRIMITIVNIH LJUDSTEV	ORANJE	IZVABLJA- NJE ZVOKA IZ GLASBILA	EDWARD (KRAJSE)	ERNA MUSER		MILANSKA OPERA	MUSLIM. M. IME, AHAMED	MANEKENKA CAMBELL	KOS CELOTE	ZENSKA V ILEGALI		OGLJIKO- VODIK	HRVASKI KRAJ OB SOTLI	SLAVNOSTNO CERKVENO OBLACILO	FR. FILM. SKALADATELJ (FRANCOIS)	SPLETKA	IRSKA	JEZERO MALAWI	HRVASKI SKLADATELJ (BRANIMIR)
FR. OBLIKA IMENA ANTON								ALEKSANDER (KRAJSE) IGRALKA MIRANDA						OBKLADKI ZA MEHCANJE								
ANGLESKI POP PEVEC														TIRANSTVO VOJAK, KI UPRAVLJA S PONTONI								
JADRANSKI OTOK				RIKO DEBENJAK ZELIKA			SELOTEJ ZIDOVSKA SOBOTA															
SLOVNICNI POJEM						GL. MESTO OREGONA MESTO V Z. SLAVONIJI						PREGON VEZNIK						GRMICASTA RASTLINA SPOMLADAN. SOLATA				
PREBIVALKA ARMENIJE								PREBIVALEC ATIKE TRAVA 2. KOSNJE							MESTO V ITALJI ZOZEN PAS KOPNA					ANTON CEHOV PLOD OLJKE		
TINA TURNER			SERCER AM. FILM. SCENARIST (JAMES)						KRAJ POD FRUSKO GORO	MOC	POPEVKAR JOHN KRAJ NA PASMANU						JAZ (LATINSKO)				ANGLESKI COLLEGE	IZNAJIDITELJ AM. VOJAS. REVOLVERJA (SAMUEL)
OSEBNI ZAMEK				PRIVRZENEC ETATIZMA ANGLESKA ANA								NAJVEČJI CLOVESKI ORGAN					KELT REKA MED BOSNO IN HRVASKO					
ROGATA ZIVAL					PRAPREBIV. ITALIJE VSE V REDU							JUŽNOAM. KUKAVICA SPLIT				GL. MESTO BABILONIJE PRVI CRKI ABECEDA			JAPONSKA UMETNOST DRSALKA (MIDORI)			
ZLAHTNI PLIN (XE)							MESTO V TESALJI						SUMERSKA BOGINJA							DOMAČA VPREZNA ZIVAL		
PREBIVALKA ATEN							SREDOZEM. RASTLINA						GROSISTOV POPUST PRI CENI						STAR SLOVAN			

RESITEV KRIŽANKE
LJUBO, ELTON, EGO, ANI, UR, ITO, KSENON, VOLOS, INANA, VOL, ATENKA, AKANT, RABAT, ANT
Vodotrajno: ANTOINE, SANDI, EMOLIENS, GEORGE MICHAEL, TIRANIJA, IST, RD, SAMOLEPIHNI TRAK, TMEZA, SALEM, GONJA, RESA, ARMENKA, ATTICAN, ATRI, AC, TT

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Koticek:** Filip
20.30 **TV DNEVNIK**
20.45 **Sportna tribuna**
20.55 **Na počitnice**
21.05 **Tle pr' nas doma**

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.45 Dok.: Kvarkov svet (vodi Piero Angela)
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino, vmes risanke in nan. Harry's Mad
10.05 Dok.: Glej, kako rastejo - Telicek
10.45 Maša
11.45 Nabozna odd. Sedmi dan
12.00 Angelus, papežev blagoslov
12.20 Aktualno: Linea verde - Poletna Zelena crta (vodi S. Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in (vodijo Mara Venier, Andrea Roncato, G.P. Galeazzi, don Mazzi), vmes (16.50) sportna odd. Cambio di campo
18.00 Dnevnik
18.20 Sport: 90. minuta
19.30 Vreme in dnevnik
20.30 Sportne vesti
20.45 TV film: Senza cuore (dram., It. '95, i. E. Brigliadori, Nicola Farron, Pierre Cosso, 1. del)
22.45 Dnevnik
22.50 Glasb. oddaja: Sirene corsari e fantasia
0.05 Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori in vreme
0.20 Film: Jaz, Hamlet (kom., It. '52, r. G. Simonelli, i. E. Macario, M. Merlini)
1.50 Glasba: Invito al valzer
3.00 Nočni dnevnik
3.20 Dokumenti: Srečanje z Enricom Metteijem ('61)
4.10 Mi ritorni in mente

RAI 2

7.25 Nan.: Paradise Beach
8.05 Film: Le sorprese dell'amore (kom., It. '59)
9.00 10.00 dnevnik
10.30 Nedeljski Disney, vmes dok. Compagni di banco a quattro zampe, risanke
11.30 Nan.: Blossom
11.55 Dnevnik
12.00 Nan.: Velika dolina
13.00 Dnevnik, oddaja o motorjih Tg2 Motori
13.40 Film: Franco in Ciccio superstar (kom., It. '74)
15.20 Aktualna odd.: Cercando cercando
16.50 Film: La donna di paglia (krim., VB '64, i. S. Connery, G. Lollobrigida)
19.00 Tgs Domenica sprint
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 Film: Mystic Pizza (kom., ZDA '89, i. J. Roberts, L. Taylor, A. Gish)
22.40 Aktualno: Zanimivosti o filmskem festivalu v Benetkah
23.15 Dnevnik in vreme
23.35 Židovska kultura
0.05 Film: Tiro al piccione (vojni, It. '61, i. J. Charrier, Francisco Rabal)
1.45 Umetnostni arhiv

RAI 3

6.30 Variete: Fuori orario
8.55 SP v kanuju
10.55 Film: Francis all'Accademia (kom., ZDA '52, i. Donald O'Connor, L. Nelson, A. Kelley)
12.15 Film: Il dilemma del dottore (kom., VB '59, i. L. Caron, D. Bogarde)
14.00 Deželni dnevnik
14.25 Sport: Quelli che aspettano, 15.55 Quelli che il calcio... (vodi F. Fazio)
18.00 Sportna odd.: Stadio sprint
18.20 Aktualno: Palio di Asti
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti in sport
20.00 Variete: Drobci
20.30 Film: Che mi dici di Willy? (dram., ZDA '90, i. C. Scott, B. Davison)
22.25 Sportna nedelja
23.30 Dnevnik, deželne vesti
0.20 Nočni dnevnik, vreme
0.30 Nogomet A lige
1.35 Variete: Fuori orario
2.10 Nad.: Il furto della Gioconda
3.50 Film: Noi vivi (dram.)

RETE 4

6.30 Nan.: Wings, 7.00 Love Boat, 8.00 A cuore aperto, 8.45 Giudice di notte, 9.15 Un dottore fra le nuvole
10.15 Maša
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio, 12.30 Chi c'è c'è, vmes dnevnik
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Variete: Game Boat v cirkusu
16.00 Aktualno: Amici animali
17.00 Nan.: Komisar Cordier (i. Pierre Mondy)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Variete: Game Boat
20.40 Film: Innocenza colposa (dram., VB '91, i. L. Neeson, L. Sangiacomo)
22.30 Film: Obiettivo mortale (krim., ZDA '82, i. Sean Connery)
0.45 Pregled tiska
1.00 Nan.: L' uomo da sei milioni di dollari

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.45 Nan.: Neverjetni Hulk
9.45 Film: La montagna del coraggio (pust., ZDA '89, i. J. Caton, C. Sheen)
11.45 Nan.: Norma in Felice - Mali gangsterji
12.15 Glasba: Superclassifica Lestvica LP (vodi Ambra Angiolini)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Mr. Bean
14.00 Film: Mia moglie è una strega (kom., It. '80, i. R. Pozzetto, E. Giorgi)
16.00 TV film: Occhio al ninja, Jack! (pust., It. '93, i. Bud Spencer, M. Winslow)
18.30 Glasbena odd.: Mina - Battisti - Pesmi nasega življenja (vodita Alba Parietti, Red Ronnie)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Film: Mamm, ho perso l'aereo (kom., ZDA '90, i. Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern)
22.30 Predstavitev «Vota la voce» (vodi Red Ronnie)
23.00 Zanimivosti o nanizanki Cascina Vianello
23.10 Nan.: N.Y.P.D. - New York Police Department (i. Jimmy Smits)
0.10 Dnevnik
0.15 Film: Omicidio a circuito chiuso (krim., '90)

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.55 Variete za najmlajše: La nostra inviata Manuela, risanke, 10.55 Sorridi c'è Bim Bum Bam
11.30 Nan.: MacGyver
12.25 Odpri studio
12.45 Sport: Vodic nogometnega prvenstva, 13.15 Grand Prix
14.15 Film: In tre si litiga meglio (kom., ZDA '87, i. C. Sheen, K. Green)
16.00 Film: Appuntamento con un angelo (fant., ZDA '87, i. P. Cates, E. bear, M.E. Knight)
18.00 Nan.: Tarzan
18.30 Odpri studio, vreme
18.45 Aktualno: Fatti e misfatti
19.00 Nan.: Alta marea
20.10 Sport: Mai dire gol - Pilole
20.30 Film: Rambo 2 - Mascevanje (pust., ZDA '85, i. S. Stallone, R. Crenna, C. Napier, J. Nickson)
22.30 Sport: pressing (vodi Raimondo Vianello)
0.15 Italija 1 sport
1.20 Film: Delitto quasi perfetto (kom., It. '66, i. P. Leroy, Pamela Tiffin)

TELE 4

19.30 22.00 Dogodki in odmevi
15.00 Nad.: Amore gitano
16.10 Nan.: Great Detective
19.30 22.05 Sportna oddaja
20.35 Film: Don Kihotove pustolovščine ('57)
22.45 Personaggi e opinioni - Osebe in mnenja
23.15 Koncert

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 1.00 dnevnik, 13.15, 19.55 Sport
10.00 12.15 Nedeljski sport
12.00 Papežev blagoslov
13.30 Nan.: Free Spirits
14.00 Avtomobilizem
18.00 Sport: TMC Race
20.00 Sportna odd.: Crono
20.30 Film: Innamorato pazzo (kom., It. '81, i. Adriano Celentano)
22.45 Film: Omicidi allo specchio (krim., ZDA '87)

Slovenija 1

9.00 Videostrani
9.30 Sredi galaksije zavij levo, 17. del avstralske nanizanke
9.55 Nedeljska masa, prenos iz Ljutomera
11.00 Atlas cloveskega telesa, 13., zadnji del ameriske izobraževalne oddaje
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Zborovska oddaja
13.00 Porocila
13.05 Hugo, ponovitev tv igrice
13.45 Karaoke, ponovitev
14.45 Nedeljska reportaža
15.15 Dlan v dlani
15.30 Beli balon, iranski film
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Po domace
19.10 Risanka
19.15 Loto
19.30 TV dnevnik 2, vreme, 19.45 Sport
19.50 Zrcalo tedna
20.05 EPP
20.10 Zoom
21.10 Intervju
22.20 TV dnevnik 3, vreme
22.20 Sportni pregled
23.05 TV jutri, videostrani

Slovenija 2

8.00 Euronews
10.05 Daniel Boone, risani film
10.55 Videošpon
11.25 Lahkih nog naokrog, ponovitev
12.00 TV Avtomagazin, pon. 4 x 4, ponovitev
12.40 Sova: Nevarne obline, 21. del
16.10 Ciklus Alfreda Hitchcocka: Razvpita, pon. am. filma V območju somraka, 14. del
16.55 Rdece in crno, 4., zadnji del angl. nadaljevanke
19.30 Dvobojevalca, angleski film
22.35 Novice iz sveta razvedrila
23.00 Kolesarstvo, pon. dirke po Spaniji
23.30 Slovenian Cup v jadranju, posn. iz Kopra
0.00 Euronews

Koper

16.00 Euronews
16.30 Posebna oddaja o Bryanu Adamsu, pon.
17.30 Koper: Jadranje - Match race »Grand prix OMV« - Slovenian Cup
18.00 Slovenski program
19.00 Kam vodijo nase stezice
19.00 TV dnevnik
19.30 Vsdanec
19.30 Nočni sodnik, tv nanizanka
20.00 Vesolje je...
20.25 Zrebanje loto
20.30 Istra in...
21.00 Vidiš kakšen si?, ital. komedija
22.15 TV dnevnik
22.30 Koper: Jadranje
23.00 Globus
23.40 Achtung baby

Hrvaška 1

9.00 Otroški program
Sezamova ulica
10.00 Zivalski svet, 4. del
10.30 Veselje do muziciranja
12.00 Porocila
12.20 Kmetijska oddaja
13.10 Folklor
13.40 Mir in dobrota
14.10 Duhovni klic
14.15 Opera Box
14.55 Oprah show
15.45 Skrita kamera
16.05 2,4 otroka, 4. del
16.35 Domaci video posnetki
17.05 Porocila
17.10 F. Scott Fitzgerald v Hollywoodu, ameriški film
18.50 Žajckove zgodbe
19.15 TV fortuna
19.30 Dnevnik
20.05 Pat in Margaret, film
21.30 Volitve v BiH
22.00 Porocila... z otroki, 28. del
22.35 Dnevnik
22.55 Vodic dobrega seksa, 4. del

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V vas vsakdan bo vstopil nekdo, čigar značaj je povsem nasproten vašemu. Razlike vas ne bodo motile; nasprotno: v njih boste ugledali sijajno priloznost za usklajevanje.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Življenjski sopotnik vam bo zapel stvari, ki vas bodo pretresele do kosti - pa ne zato, ker bi bile mučne, ampak zato, ker vam bodo dokončno odprle oči.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Partner si bo zelel vaše blizine, vi pa boste ostajali hladni kot sneg. Ne belite si glave zaradi tega, saj vendar veste, da sneg slejkoprej skopni in preide v toplo paro.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zeleli se boste poigrati z nekom, ki je prevec resnoben, da bi mogel razumeti vaše skrite nagibe. Lotite se ga s se vecjo resnostjo, pa se bosta ze kmalu oba smejala.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nihče vam ne bo po godu in nikomur ne boste priznavali mesta, ki mu pripada - najbrz zato, ker si želite, da bi vas potrdili v tistem, kar si želite. Uberite drugacno taktiko.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Preveval vas bo občutek osamljenosti, vendar si ne boste iskali družbe. Če menite, da se vas bo kdo usmili, se motite; prevec so osamljeni, da bi se mogli zvižljati v vas.

TEHNIKA 23. 9. - 22. 10.: Na partnerjevo željo boste reagirali s kupom očitkov čez njegovo minulo preziranje vaših želja. Na tak način ne bosta prišla nikamor. Popustite prvi, saj ste pametnejši.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Zjutraj bo v vaši duši sijalo sonce, opoldne se bo začelo oblačiti, proti večeru pa bo zadivljalo hudo neurje. Olajšanje vam bo prinesla sele globoka noc.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V obeh drage osebe boste nenadoma občutno zrasli, zato vam bo skusala goditi na vsakem koraku. Ne nasedajte ji: želi se zgolj prepricati o vaši resnični velikosti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nadzirali boste sleherni korak svojega življenjskega sopotnika, zato se nikar ne cudite, če bo nenehno bežal od vas. Dopusite mu svobodo, pa bo brz spremenil smer.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Bliznji vas bodo želeli vseskozi ob sebi, vi pa boste rinili na samostojne poti. Naredite kompromis: medtem ko boste potovali po njihovih poteh, ohranjajte samostojnost.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Brez premisleka boste sprejeli partnerjev predlog, zato mu boste zvečer očitali, da vas je znova izkoristil. Ne trosite krivice, preden ne izpraznite svojega deleža.

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Perspektive; 9.30 Sledi časa; 10.05 CD; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Gost; 16.20 Pod lipo domačo; 17.20 Minute s Simfoniki RTVS; 18.05 Reportaža; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Kulturne prireditve; 9.35 Popevka; 10.35 Gost; 11.45 Gori. Dol. Naokoli; 13.00 Športno popoldne, vmes nogomet, zimzelene melodije; 15.00 Morda niste vedeli; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 19.30 Top albumov; 21.00 Drugi val; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.20 Iz naših sporedov.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 10.40 Izbrana

proza; 13.05 Zborovska glasba; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 22.30 Oratoriji; Mati žalostna je stala (G. Rossini); 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 8.00 Otvoritev; 8.15 OKC obveščajo; 8.50 Zvočna reklama za »Nedelo«; 9.00 Kmetijski nasveti; 9.30 Glasb. reportaža; 10.10, 11.00 Primorski kraji in ljudje; 10.40 Power play; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du, jes?!; 15.00 Power play, 15.30 DIO; 16.00 Nedelja na športnih igriščih; 18.00 Večer večnozelehen T. Pirca; 19.00 Dnevnik; 22.00 Zrcalo dneva, iz naše diskoteke; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Fantastične pripovedi; 9.00 Kulturna porocila; 9.20 Poletno branje; 10.00 Barca va vento mena; 10.35 Sigla singel; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Gla-

sba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 13.45 Galletti; 14.00 Lestvica LP; 15.30 V nedeljo; 18.45 Rigatoni; 19.30 Šport.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojani; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Ringo potepuh (B. Hofman, dram. Z. Tavčar, r. A. Rustja, 3. del); 10.20 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.30 Poletne melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena - Kom. nad: Mario, Karmen, Sofija in Klementina (a.-r. M. Sosič, 3. del); 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Z naših prireditev; 16.00 Iz studia z vami (izbor okroglih miz); 17.00 Šport in glasba; 18.30 Revival; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.30 Jutranji val.

Radio Koroška

6.00-7.00 Dobro jutro, Koroška! - Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (mag. Ivan Olip); 18.00-18.30 6 X 6 - Domače uspešnice.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)

Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Barney

20.30 TV DNEVNIK

20.50 Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik

6.45 Jutranja oddaja poletni Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.35, 9.00, 9.30) dnevnik

9.50 Film: Dove le Alpi sono in fiore (dram., Nem. '56, i. I. Zeisberg)

11.30 Dnevnik iz Neaplja

11.35 Nan.: Corsie in allegria - Umazani posli (i. A. Walker, S. Hodge)

12.25 Vreme in kratke vesti

12.35 Nan.: Gospa v rumenem - (i. A. Lansbury)

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Film: L' uomo che amò Gatta danzante (vestern, ZDA '75, i. Sarah Miles, Burt Reynolds)

16.10 Mladinski variete Poletni Solletico, vmes risanke in nan. (vodita E. Ferracini, Mauro Serio)

17.35 Nan.: Le simpatiche cagnaglie

18.00 Dnevnik

18.10 TV film: La piovra 7 (dram., It. '95, i. Raoul Bova, Patricia Millardet, 1. del)

19.50 Vreme, dnevnik in sport

20.45 Film: Una pura formalità (krim., It.-Fr. '94, r. G. Tornatore, i. G. Depardieu, Roman Polanski)

22.40 Dnevnik

22.45 Glasb. oddaja: Napoli prima e dopo (vodi Enrica Bonaccorti)

0.00 Dnevnik in vreme, zapišnik, horoskop, nočni pogovori in vreme

0.30 Aktualno: Videospare, 0.40 Dokumenti

1.00 Aktualni pogovori: Sotto voce - Potihoma (vodi Gigi Marzullo)

RAI 2

7.00 Nan.: Paradise Beach

7.45 Dok.: V kraljestvu nara-ve, nato risanke in nan.

9.25 Protestantizem

9.55 Film: Uno straniero a Sacramento (vestern, It. '65, i. M. Hargitay)

11.30 Rubrika o zdravstvu Tg2 33, 11.45 dnevnik

12.00 Variete: I fatti vostri

13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba

13.40 Nan.: Komisar Kress

14.45 Nad.: Quando si ama, 15.15 Santa Barbara

16.00 17.15 Dnevnik

16.05 Variete: E l' Italia racconta - Italija pripoveduje

17.50 Sereno variabile

18.05 Sport in dnevnik

18.35 Nan.: Un caso per due

19.45 Risanke: Go-Cart

20.30 Vecerni dnevnik

20.50 TV film: Ispettore Derrick (i. Horst Tappert)

22.00 Aktualno: Scanner, 22.30 Turisti per caso (S. Blady, P. Roversi)

23.30 Dnevnik, vreme

0.20 Sport

0.35 Film: La crisi! (kom., Fr. '92, i. V. Lindon)

2.10 Una sera, un libro

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, Drobci

8.40 Film: Amici e nemici (vojni, VB '79)

10.30 Videosapere: Domača te-lovadnica, Kinematogra-fija, Potovanje po Italiji, Nepoznane Benetke, Fi-lozofija, Media/Mente

12.00 Dnevnik

12.15 Nan.: In famiglia e con gli amici

13.05 Sport: Iz Olimpije v Atlanto

13.15 Aktualno: Il luogo del pensiero

13.25 Dok.: Rim

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

15.15 Sportno popoldne: nogo-met B lige, dresura

17.15 Nan.: U.F.O., 18.00 Star Trek - Deep Pace 9

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Variete: Drobci

20.30 Variete: VN cirkusa

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Ponedeljkov proces

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.10 Variete: Fuori orario

2.10 Nad.: Il furto della Gio-conda (2. del)

RETE 4

7.00 Film: Un cuore per cam-biare (dram., ZDA '89)

9.00 Nad.: Un volto, due don-ne, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik

12.25 Kviz: La ruota della for-tuna

13.30 Dnevnik

14.00 Nan.: Casa dolce casa

14.30 Nad.: Sentieri

15.30 Film: Lucy Gallant (kom., ZDA '55)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giu-sto!

18.55 Dnevnik in vreme

19.25 Variete: Game Boat, vmes risanke I Puffi

20.50 Film: Romeo in Julija (dram., VB-It. '68, r. F. Zeffirelli, i. O. Hussey)

23.50 Film: Giulietta degli spiri-ti (dram., It. '65, r. F. Fel-lini, i. G. Masina)

2.20 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.45 Variete: Maurizio Goi-stanzo Show (pon.)

11.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Aktualno: Sgarbi quoti-diani

13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, K. Kelly Lang)

14.10 Aktualne teme v oddaji: Uomini e donne (vodi Maria De Filippi)

15.30 Nan.: Sisters (i. Sela Ward)

16.00 Otroski variete Bim Bum Bam in risanke

17.25 Nan.: Investigatori invisibili (i. M. Bellavia)

18.00 Aktualno: Verissimo, tut-ti i colori della cronaca - Dnevna kronika

18.45 Kviz: Vinca il migliore

20.00 Dnevnik TG 5

20.25 Variete: Estatissima sprint (vodita Gabibbo, Miriana Trevisan)

20.40 Film: Basic Instinct (dram., ZDA '92, r. P. Verhoeven, i. Michael Douglas, Sharon Stone)

23.05 Dnevnik

23.15 Variete: Maurizio Costan-zo Show, vmes (0.00) dnevnik

1.30 Sgarbi quotidiani

1.45 Estatissima sprint

ITALIA 1

6.10 Otroski variete, vmes na-nizanke in risanke

9.15 Nan.: Druzina Hogan

9.45 Aktualno: Pianeta bambi-no

10.20 Nan.: A-Team, 11.30 McGyver

12.20 Aktualno: Secondo noi

12.25 Odprti studio, 12.45 Fatti e misfatti, Sport studio

13.00 Variete za najmlajše Ciao Ciao Parade, vmes ri-sanke

14.25 Variete: Niente panico

14.30 Nan.: Willy, il principe di Bel Air, 15.00 Sweet Valley High, 15.30 Ultra-man

16.00 Variete: Planet

16.15 Nan.: Bayside School, 16.45 Beverly Hills, 17.55 Helen in njeni prijatelji

18.55 Odprti studio, vreme, 18.50 Secondo noi

19.00 Nan.: Alta marea, 20.00 Primi baci - Selitev

20.30 TV film: I ragazzi della Tavola Rotonda (fant., VB-Kan. '90, i. M. Irons-ide, M. McDowell)

22.30 Nan.: Renegade

23.30 Aktualno: Fatti e misfatti

23.40 Sport: Goals-angleski no-gomet, 0.10 Rally

TELE 4

19.30 22.00, 23.45 Dogodki in odmevi

15.00 Sport: rokomet

17.00 Nogometna tekma

20.05 Dnevnik v nemščini

20.35 Dokumentarec

21.05 Nan.: Great Detective, 22.30 Beverly Hillbillies

22.55 Koncert

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 0.30 Dnev-nik, 13.15, 19.50 Sport

12.00 Nan.: Matlock

14.00 Nad.: Acapulco Bay

15.00 Variete: tappeto Volante

17.00 Variete: Ko bi bili Sher-lock Holmes

18.00 Variete: Zap Zap

20.00 Nanizanka

20.30 Film: Sono un fenomeno paranormale (i. A. Sordi)

22.45 Nan.: Omicidi d' élite, 23.45 Avvocati a L.A.

Slovenija 1

10.30 Videostrani

10.55 Aneta, 2. del češke nad.

11.25 Dvoboje valca, pon. filma

13.00 Poročila

13.05 Novice iz sveta razvedri-la, pon.

13.55 Tedenski izbor: Utrip

14.10 Zrcalo tedna

14.25 Za tv kamero

14.40 Forum

15.00 Nedeljska reportaza

15.30 Intervju

16.20 Dober dan, Koroska

17.00 TV dnevnik 1

17.10 Radovedni Tacek: Sola

17.25 Lov na znamko, 2. del norveske nadalje-vanke

18.00 Po Slovenija

18.30 Delničarji, 2. del

18.40 Risanka

18.50 Lingo, tv igrice

19.18 Zrebanje 3 x 3

19.30 TV Dnevnik 2

19.50 Sport

20.00 V zarišču

21.25 Rocka rocka

22.20 Včeraj, danes, jutri

22.30 TV Dnevnik 3

22.50 Sport

23.00 Sova:

Red in zakonitost, 1. del

23.45 Noro zaljubljena, ponovitev 6. dela ameri-ske nanizanke

0.10 TV, jutri, videostrani

Slovenija 2

9.00 Euronews

10.20 Učimo se tujih jezikov: Anglesčina

11.35 Christi, 19. del ameriske nadaljevanke

12.30 Kraljica Slovenije za kra-ljico sveta

13.40 Sobotna noč

15.45 Sportni pregled

16.30 Veliki dosežki slovenske kirurgije, 20. oddaja

17.00 Wildbach, 3. del

17.50 Sova:

Nevarne obline, 22. del

Sedma steza

19.00 Noro zaljubljena, 65. del

19.30 V območju somraka, 15. del

20.00 M. Begović: Kvartet, hr-vaska drama

20.55 Juzna Amerika: SMG - Turneja, 3. oddaja

21.40 Osmi dan

22.10 Homo turisticus, oddaja o turizmu

22.40 Svet poroca

23.10 Brane Rončel izza odra

Koper

15.00 Euronews

15.30 Vidiš kakšen si?, italijanska komedija

16.50 Globus

17.30 TVD mladi

18.00 Slovenski program

Studio 2 sport

18.45 Primorska kronika

19.00 TV dnevnik

Vsedanes

19.30 Nočni sodnik, tv nanizanka

20.00 Dokumentarna oddaja

20.30 Orient Express, tv nanizanka

21.25 Alicia - evropski kulturni magazin

22.15 TV dnevnik

Vsedanes

22.30 Slovenski program

Studio 2 sport

Hrvaška 1

10.00 Dnevnik

10.35 Zgodbe: Radovedni mu-cek

11.00 Iskricе

11.30 Prismuknjena družina, 21. del

12.00 Poročila

12.20 Ljubezenske vezi, 17. del spanske nadaljevanke

13.05 Zgodba o Glennu Mille-rju, ponovitev ameri-skega filma

14.55 Modul 8

15.20 Domače zivali, 9. del

17.00 Dr. Quinnova, 40. del

17.50 Kolo sreče

18.25 Obnova Hrvaske

18.55 Hugo

19.30 Dnevnik

20.05 Tujec, 2. del hrv. nad.

21.00 Poslovna razstava

22.15 Kdo je ona?: Nizozemska

22.40 Dnevnik

23.00 Smrtonosna zenska, ame-riski film

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 7.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski na-sveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 Dogodki in odme-vi; 17.05 Studio ob 17.; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočina; 21.05 Zaplešite z na-mi; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Slovenski pevalci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pre-gled; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 12.00 Opold-ne; 14.00 Drobčinice; 14.45 Gost; 15.30 DIO, vmes šport, vreme; 16.15 Popevki ted-na; 16.40 Tema popoldneva; 18.00 Štu-dentski rock; 19.30 Ameriška country lestvi-ca; 20.00 Popularnih 40; 22.00 Zrcalo dne-va, vreme; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Igra za oroke; 14.05

Izobraževalni program; 15.00 Pihalne god-be; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Diverti-mento; 16.45 Ekonomska politika; 17.00 No-ve glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.05 Dvigljena zavesai; 22.25 Ko-morni studio; 23.55 Lirični utrinek

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Kulturni kole-dar; 9.40 Hit dneva; 10.00 Od Vrha do dna; 10.40 Power play; 11.00 Izbor treh pesmi; 11.30 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play, hit dneva; 15.30 DIO; 16.00 Gla-sba po željah; 16.45 Informativni koledar; 16.55 Pesem tedna; 18.00 Bla bla radio; 21.00 Glasba; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.15 Glasbene želje; 10.00 Pre-gled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Sigla single; 11.30 Souvenir d' Italy; 12.55 pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.55 Lo-

candina; 16.00 E.. state freschi; 18.45 Istrske legende; 19.20 Sigla single; 19.45 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrtekovih srečanj: Tigrova duša; 8.40 Soft music, vmes (9.15) Pravični ko-tiček; 10.10 Koncert: Tržaški oktet ob 25-le-tnici; 11.00 Slov. lahka glasba; 11.30 Odprta knjiga: Bolgarka (P. Voranc, prip. Š. Drolc); 11.40 New Age; 12.00 Tomo Česen (itervju); 12.30 Orkestri; 12.40 Zborovska glasba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Dežel-na kronika; 14.10 Afera Hreščak v tržaškem občinskem svetu; 14.40 Glasba za vse oku-se; 15.00 Poletni mozaik: Rock legende, itd.; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični al-bum: teden R. Schumann; 18.00 Zastirna krila (M. Rebula); 18.20 Slov. lahka glasba; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja (Ho-rooskop); 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratki stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

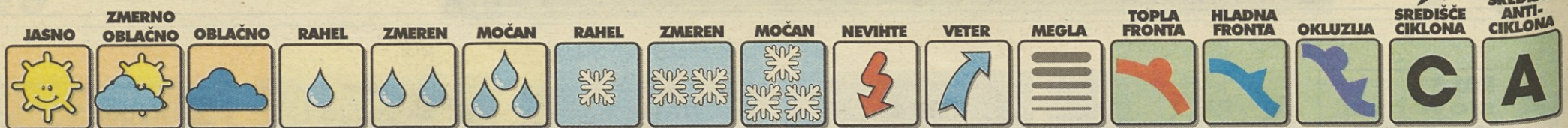
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad vzhodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska s frontalnim valom, nad zahodno Evropo pa območje visokega zračnega pritiska, ki se počasi širi proti našim krajem. V visinah priteka k nam hladen in občasno bolj vlaže zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzslo ob 06.40 in
zaslo ob 19.13. Dan bo
dolga 12 ur in 33 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 9.05 in
zašla ob 20.22.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.07 najnižje -43 cm, ob 11.23 najvišje 50 cm, ob 17.43 najnižje -44 cm, ob 23.43 najvišje 33 cm.

Jutri: ob 5.34 najnižje -37 cm, ob 11.51 najvišje 48 cm, ob 18.18 najnižje -43 cm, ob 0.20 najvišje 27 cm.

BIOPROGNOZA

velele bi na splošno počutje in razpoloženje ljudi vplivalo ugodno.

Podatke posreduje
meteorološki zavod RS

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	11,6	Gradascica Dvor	8,5
Sava Radovljica	10,0	Savinja Veliko Sirje	14,0
Sava Sentjakob	-	Paka Sostanj	-
Sava Hrastnik	12,4	Soca Solkan	13,5
Sora Suha	10,6	Idrjica Podrežja	12,0
Ljubljanska Moste	13,5	Vipava Dolenje	10,5

TEMPERATURE MORJA

	°C
Portoroz	20,0
Poreč	20,0
Rovinj	21,0
Zadar	19,0
Komiza	20,0
Hvar	21,0

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	13
1000 m	9
1500 m	5
2000 m	1
2500 m	-2
2864 m	-4

DANES

Slovenija: Na Primorskem bo pretežno jasno, drugod delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Zjutraj bo po nekatere nizinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 1 do 6, ob morju okoli 9, najvišje dnevne od 13 do 18 stopinj C.

Sosednje pokrajine: Ob severnem Jadranu in v severni Italiji bo precej jasno, drugod spremenljivo oblačno. V Alpah bo se oblačno s padavinami.

JUTRI

Slovenija: V ponedeljek in torek bo prevladovalo sončno vreme z jutranjo meglo po nizinah. Zjutraj bo zelo hladno, v izpostavljenih legah je nevarnost slane.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

***Pri 14 letih sam
preplul Tihi ocean***

SAN FRANCISCO - Trajalo je nekaj manj kot dva meseca. 22. julija je izplul s svojo prekoceansko jadralnico iz japonskega pristaniša Yumenosime pri Tokju, včeraj pa je srečno zaplul pod most Golden Gate v zaliv pri San Franciscu in tako postavil rekord najmlajšega samotnega jadralca, ki je sam preplul Tihi ocean: Subaru Takahasi (na sliki: telefon AP) je namreč star samo 14 let!

Plovba z zahodne na vzhodno stran Tihega oceana (9.600 km) je v glavnem potekala brez večjih problemov. Zataknilo se je samo sredi avgusta, ko je radijski oddajnik odpovedal zaradi okvare: nekaj dni so celo mislili, da je Subaru utonil.

Rekorden milijnati mehurček

Američan John Cook trenira z milnatim mehurjem, ker zeli doseči svetovni rekord. Uradno priznani rekord je 50 čevljev dolg mehur, Cook pa zagotavlja, da je že presegel 100 čevljev dolžine. (Telefoto Ap)

Na Škotskem skrivnostno izginil katoliški škof msgr. Roderick Wright

LONDON - »Zelo preprosto: zapakiral je svoje kovčke in odšel...« Tako menijo v mestecu Oban na Skotskem, kjer je v ponedeljek izginil tamkajšnji katoliški škof Roderick Wright. Cerkvene oblasti pa obpravnavajo zelo previdno nepojasnjeno izginotenje 55-letnega prelata. Po nekaterih glasovih naj bi zapustil škofijski sedež zaradi zenske. Govorice naj bi potrdilo dejstvo, da niso cerkvene oblasti doslej prijavile policiji skrivnostnega izginotenja. Glasnik škotskega primasa kardinala Thomasa Winninga je pove-

dal samo, da gre za »skrajno neprijetno zadevo« in da gre za odločitev »človeka, ki je pod zelo hudim stresom«.

Prejsnji ponedeljek, na dan, ko je izginil, je msgr. Wright večkrat klical nadrejenega kardinala Winninga, vendar mu ni uspelo, da bi ga dobil na telefon. Brez nadaljnega je odpovedal vse svoje obveznosti in izginil.

Msgr. Wright je porodu iz Glasgowa, v duhovniški stan je stopil leta 1966, leta 1990 pa so ga postavili na čelo škofije zapadne škotske obale in otokov.

Prigode sterilne papige

SIDNEY - Zaradi napačnega posega veterinarja je papiga postala sterilna, njen gospodar se je obrnil na sodišče, ki mu je priznalo oskodnino v višini 15 milijonov lir. Zgodilo se je v Avstraliji, papigi je ime Nelson in je zelo redke vrste. Nemarni živinozdravnik bo moral tudi placati zdravstveno oskrbo gospodarju papige, ki mu je nenadna sterilnost zivali povzročila živčni zlom.

Hortense in Fausto hudo razsajata po Mehiki in Karibih

MIAMI - Karibsko področje je v teh dneh pod udarom izredno slabega vremena. Orkan Hortense, ki je pustil po Dominikanski republiki in na Porto Ricu (tukaj so proglasili izredno starnje), je povzročil stiriideset mrtvih in

ogromno gmotno skodo, ki je se niso ocenili. Komaj se je Hortense, ki je delno prizadela tudi amerisko obalo Floride, nekoliko pomirila, pa se je pojavil orkan Fausto, ki sedaj razsaja po Mehiki in po Mehikem zalivu.